

CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: UO.111.26.011-81/149
Podgorica, 17. oktobar 2016. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	20. XII 20 16 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	33/16-6/2
VEZA:	
EPA:	62 XXVI
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

U skladu sa članom 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Službeni list CG“, br.20/14 i 56/14), dostavljamo izvještaj o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015.godinu u papirnoj i elektronskoj formi.

PREDsjedNIK SENATA
Dabović, rukovodilac Kolegijuma

Prilog:

- Izvještaj o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015.godinu x 120
- CD x 1

CRNA GORA

DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj: 40111/16-011-81/143

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE
ZA 2015. GODINU
(konačan)

Podgorica, oktobar 2016. godine

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 9 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj 40111-011-81 od 21.01.2016. godine izvršila je **finansijsku reviziju** Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, koja obuhvata zakonski dio i obrazloženje, Izvještaj o konsolidovanoj javnoj potrošnji za 2015. godinu, Izvještaj o novčanim tokovima za 2015. godinu, iskazan po ekonomskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tokovima za 2015. godinu, iskazan po funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o neizmirenim obavezama na 31.12.2015. godine, sistem evidencije i **reviziju pravilnosti** aktivnosti i finansijskih transakcija sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

U skladu s članom 39 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, ministar finansija je odgovoran za izvršenje budžeta države, kao i za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Shodno članu 40 stav 4 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici odgovoran je budžetski izvršilac. Odgovornost uključuje osmišljavanje, realizaciju, osiguranje unutrašnjih kontrola relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja u kojima nema materijalno pogrešnog prikazivanja, bilo zbog prevare ili greške. Vlada Crne Gore i odgovorna lica u potrošačkim jedinicama su odgovorna da sve aktivnosti, finansijske transakcije i informacije koje su unešene u finansijskim izvještajima budu u skladu s propisima koji ih regulišu.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje o Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu i mišljenje da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije date u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s važećim propisima koji ih regulišu. Revizija je sprovedena u skladu sa Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti. U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI), Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i vršila reviziju na način kojim je obezbjeđeno razumno uvjerenje da u izvještajima ne postoji materijalno pogrešno prikazivanje podataka.

Revizija je uključila sprovođenje postupaka kojim su pribavljeni revizorski dokazi o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima, uključujući i procjenu rizika od materijalno pogrešnog prikazivanja, nastalih bilo zbog prevare ili greške. Kod procjene rizika razmatrane su unutrašnje kontrole relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti unutrašnjih kontrola. Revizijom je uključena i procjena primijenjenih računovodstvenih politika, kao i ocjena opšte prezentacije finansijskih izvještaja. Smatramo da su, revizijom pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da daju osnovu za izraženo revizorsko mišljenje.

Na bazi sprovedene revizije i utvrđenog činjeničnog stanja, Kolegijum u sastavu dr Milan Dabović, rukovodilac Kolegijuma – predsjednik Senata i Nikola Kovačević, član Kolegijuma – član Senata na sjednici održanoj 06.09.2016. godine, usvojio je:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI PREDLOGA ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2015. GODINU

A) FINANSIJSKOM REVIZIJOM Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, koja se završava 31. decembra 2015. godine, utvrđeno je da je Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu pripremljen u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave. Prihodi i rashodi prikazani su realno i objektivno u svim materijalno značajnim stavkama i ne sadrže materijalno značajne greške kod iskazivanja rezultata, te u skladu s tim izražavamo **POZITIVNO MIŠLJENJE SA SKRETANJEM PAŽNJE**.

Skreće se pažnja da je:

- a) Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazan **deficit na gotovinskoj osnovi** u iznosu od 291.247.264,32 € i povećanje depozita u iznosu od 7.643.234,49 €, što ukupno iznosi 298.890.498,81 €. Finansiranje deficita i gotovinskih depozita obezbjeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 291.047.354,46 € i prodajom imovine u iznosu 7.843.144,35 €. Nakon izvršene revizije utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta treba uvećati za 974.079,58€, depozite za 41.329,80 € i prilive od prodaje državne imovine za 1.015.409,38 €, tako da gotovinski deficit iznosi 292.221.343,90 €, neto promjena gotovine 7.684.564,29 €, prilivi od prodaje imovine 8.858.553,73 € i stanje gotovine na dan 31.12.2015. godine 19.885.043,61 €.
- b) Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu **korigovani gotovinski deficit**, iskazan je u iznosu 276.113.318,20 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveza kod Zavoda za zapošljavanje za iznos 1.021.777,33 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 16.155.723,45 €, a korigovani gotovinski deficit budžeta iznosi 276.065.620,45 €.

B) REVIZIJOM PRAVILNOSTI Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu utvrđeno je da potrošačke jedinice, korisnici budžetskih sredstava, nijesu u svim materijalno značajnim aspektima uskladili poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori i u skladu s tim izražavamo **USLOVNO MIŠLJENJE**.

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA:

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

1. Izvještaj o neizmirenim obavezama – Revizijom Izvještaja o neizmirenim obavezama je utvrđeno je:

- pogrešno prikazivanje neizmirenih obaveza u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama u iznosu od 1.021.777,33 €;
- da obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora, iskazane kao neizmirene obaveze, nijesu planirane Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu u iznosu od 934.374,04 €;
- da neizmirene obaveze, koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava planiranih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, iznose 391.286,41 €.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama za iznos od 1.021.777,33 €.

Potrebno je da potrošačke jedinice u godišnjem zakonu o budžetu prioritetno obezbijede sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora.

Potrebno je da se potrošačke jedinice, prilikom ugovaranja obaveza, pridržavaju člana 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i obaveze ugovaraju do iznosa odobrenih godišnjim zakonom o budžetu države .

2. Prekoračenje budžetske potrošnje – Revizijom je utvrđeno da je u 2015. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 280.811.803,21 €. Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 261.583.626,42 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja, dok su nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 19.228.176,79 € i odnose se na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2015. godinu.

Potrebno je da se sredstva od otplate kredita, datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda planiraju godišnjim zakonom o budžetu države.

3. Preusmjeravanje sredstava – Izvršeno je preusmjeravanje sredstava po zaključcima Vlade Crne Gore između potrošačkih jedinica u iznosu od 42.029.069,48 €. Od navedenog iznosa sa Tekuće budžetske rezerve (čiji ukupni izdaci iznose 16.643.694,03 €) preusmjeren je iznos od 5.437.700,64 € na više potrošačkih jedinica, pri čemu je preusmjereno 3.773.331,24 € iznad limita definisanog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Potrebno je da se Vlada – Ministarstvo finansija, prilikom preusmjeravanja odobrenih sredstava između potrošačkih jedinica, pridržava limita predviđenog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

4. Obuhvat javne potrošnje – Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu je utvrđeno da su javne ustanove, direktni korisnici budžeta, koristile sopstvene prihode, prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, u skladu s članom 7 stav 1 Zakona o budžetu za 2015. godinu, do nivoa ostvarenih prihoda i da isti nijesu uključeni u sistem javne potrošnje, odnosno da nijesu iskazani u članu 3 Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. Prihodi javnih ustanova koji nijesu uključeni u sistem javne potrošnje iznose 1.904.441,81 €, a izdaci iznose 1.863.111,63 €.

Stanje sredstava javnih ustanova na dan 01.01.2015. godine prikazano u iznosu od 1.161.346,61 € i stanje sredstava na računima na 31.12.2015. godine u iznosu od 1.202.676,79 € nijesu obuhvaćeni gotovinskim saldonom u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. **Iskazuje se rezerva na stanje gotovine javnih ustanova iskazane na dan 31.12.2015. godine u izvještajima o novčanim tokovima, Obrazac IV, iz razloga što su pojedine javne ustanove iskazale stanje gotovine na kraju godine koje uključuje sredstva koja su, po zahtjevima za plaćanje od strane potrošačkih jedinica, prenešena na račune javnih ustanova.**

Preporučuje se Ministarstvu finansija da prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti i izdatke, koji se finansiraju iz navedenih prihoda, a koje ostvari javna ustanova – direktni korisnik budžeta, iskaže u Glavnoj knjizi trezora.

PORESKI ZAVRŠNI RAČUN

5. Poreski završni račun - Poreski organ je sastavio Završni poreski račun za 2015. godinu, za period od 01.01.2015. godine do 31.12.2015. godine, koji je dostavljen Ministarstvu finansija aktom broj 03/1-7719/1-16 od 06.05.2015. godine, što nije u skladu s članom 19 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu, kojim je utvrđeno da je Poreski organ dužan da završni poreski račun dostavi Ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Revizijom je utvrđeno da način vođenja knjigovodstvene evidencije o javnim prihodima, način zaključivanja knjigovodstvenih evidencija i otvaranja početnih stanja nije usklađen sa Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu. Poreski završni račun ne obezbjeđuje pouzdanu informaciju o iznosu poreškog duga i iznosu pretplaćenih sredstava na 01.01.2015. godine i na 31.12.2015. godine.

U skladu sa utvrđenim nalazom revizije, Državna revizorska institucija, kao i u prethodnim godinama, preporučuje Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi da obezbijedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu s Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu.

6. Izvještaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima - Kontrolom rješenja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima utvrđeno je da sva odlaganja duga (4 rješenja u iznosu od 186.968,37 €) nijesu odobravana uz uslov da je poreski obveznik obezbjedio bankarsku garanciju ili drugi instrument obezbjeđenja u visini neplaćenih obaveza, što nije u skladu s članom 2 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

Preporučuje se Ministarstvu finansija – Poreskoj upravi da se pridržava Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

IZDACI BUDŽETA

7. Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda je utvrđeno da plaćeni izdaci ne predstavljaju neizmirene obaveze već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu.

Preporučuje se da se na grupi računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju izdaci za otplatu neizmirenih obaveza koji nijesu planirani budžetom potrošačkih jedinica, kao i da se račun ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dopijeva u tekućoj fiskalnoj godini.

IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

8. Revizijom je utvrđeno nedozvoljeno prekoračenje sredstava iz rezervi u iznosu od 7.898.805,20 €, što nije u skladu s članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, kojim je propisano da se sredstva mogu koristiti u visini do 5% sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu te potrošačke jedinice.

Preporučuje se da se sredstva rezervi koriste u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve.

IMOVINA

9. Revizijom upravljanja državnom imovinom uočene su nepravilnosti, od kojih su neke utvrđene revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu i 2014. godinu. **U skladu s tim, Državna revizorska institucija preporučuje svim potrošačkim jedinicama da intenziviraju aktivnosti na implementaciji Zakona o imovini i podzakonskih akata.**

JAVNE NABAVKE

10. Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti koje se ponavljaju i u prethodnim godinama. **Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice proces javnih nabavki učine transparentnim i da obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova, u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava.**

SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

11. **U skladu s članom 27 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru potrebno je da, potrošačke jedinice koje to nijesu uradile, izvrše kadrovsko popunjavanje mjesta rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju i da u skladu s Uredbom o zvanjima unutrašnjih revizora u javnom sektoru izmijene akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, tako što će u okviru Odjeljenja za unutrašnju reviziju biti sistematizovano radno mjesto „Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju“. Državna revizorska institucija smatra da treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.**

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, Rukovodilac Kolegijuma

Sadržaj:

MIŠLJENJE I PREPORUKE	2
I DIO - OPŠTI DIO	8
1. Pravni osnov za vršenje revizije	8
2. Cilj, predmet, vrsta i obuhvat revizije	8
3. Metode revizije	9
4. Sistem evidencije.....	9
II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	10
1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST	10
1.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova	11
1.2. Glavna knjiga državnog trezora	14
1.3. Izvori finansiranja deficita	15
1.4. Izvještaj o neizmirenim obavezama	16
1.5. Prekoračenje budžetske potrošnje	18
1.6. Preusmjeravanje sredstava	18
1.7. Obuhvat javne potrošnje	19
2. GOTOVINSKI DEPOZITI.....	20
3. PORESKE ZAVRŠNI RAČUN.....	27
4. PRIMICI BUDŽETA	28
4.1. Tekući prihodi	29
4.2. Primici od prodaje imovine.....	30
4.3. Primici od otplate kredita	33
5. IZDACI BUDŽETA	34
5.1. Tekući izdaci.....	34
5.1.1. Kamate.....	35
5.1.2. Subvencije.....	35
5.2. Transferi za socijalnu zaštitu.....	36
5.3. Otplata dugova	36
6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI	40
7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET	45
7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet	45
7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet	46
8. IZVJEŠTAJ O JAVNOM DUGU NA 31.12.2015. GODINE	48
9. IZVJEŠTAJ O DATIM GARANCIJAMA U 2015. GODINI.....	53
10. IMOVINA	58
11. JAVNE NABAVKE.....	59
12. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA	60
13. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA.....	61

I DIO - OPŠTI DIO

1. Pravni osnov za vršenje revizije

Pravni osnov za vršenje revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl.list CG“ br. 01/07);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 9 („Sl.list RCG“ br.28/04, 78/6 i „Sl. List CG“ br. 17/7, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2016. godinu (broj 4011-06-1998 od 22. decembra 2015. godine);
- Odluci o vršenju revizije broj 40111-011-81 od 21.01.2016. godine.

Revizija je vršena u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl.list CG“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl.list CG“ br.07/15);
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI) i
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije.

2. Cilj, predmet, vrsta i obuhvat revizije

Cilj revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu je utvrđen za finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti i to:

- **Cilj finansijske revizije** je izražavanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih izvještaja.
- **Cilj revizije pravilnosti** je izražavanje mišljenja o pravilnosti primjene zakonskih i drugih propisa koji regulišu budžetsko poslovanje u Crnoj Gori.

Predmet revizije je Predlog zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, dostavljen Državnoj revizorskoj instituciji dopisom broj 06-2840/1 (DRI broj 011-40111/81/) od 15.06.2016. godine. U skladu s članom 68 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti¹ revizijom je kontrolisano: početno i završno stanje Konsolidovanog računa državnog trezora; pregled izvršenih odstupanja u odnosu na planirane iznose; izvještaj o uzetim pozajmicama; izvještaj o izdacima budžetskih rezervi; izvještaj o garancijama datim tokom fiskalne godine; izvještaj o kapitalnim projektima; izvještaj o realizaciji programskog budžeta, izvještaj o državnom dugu i izdatim garancijama; izvještaj o otpisanim poreskim i neporeskim potraživanjima iz člana 12 zakona, izvještaj o primicima i izdacima javnih ustanova koje nijesu uključene u Konsolidovani račun državnog trezora i izvještaj o stanju neizmirenih obaveza koje nemaju karakter pozajmica u skladu s članom 14 stav 2 zakona.

Vrsta revizije – Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, odnosno za period od 01.01. do 31.12.2015. godine. Finansijska revizija podrazumijeva kontrolu pouzdanosti i tačnosti finansijskih izvještaja. Revizija pravilnosti podrazumijeva kontrolu usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima koji regulišu sistem javne potrošnje u Crnoj Gori.

Obuhvat revizije - Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu je obuhvaćen sistem planiranja, evidentiranja i izvještavanja iz oblasti budžetske potrošnje u skladu

¹ „Sl.list CG“ br. 20/14 i 56/14

s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete državnih fondova i budžete opština² i Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave³. Pored dokumentacije i izvještaja koji su kontrolisani u Ministarstvu finansija – Državnom trezoru, obuhvaćeni su pojedinačni finansijski izvještaji, evidencija i dokumentacija po potrošačkim jedinicama.

3. Metode revizije

Revizija je planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima ISSAI, na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne greške i da li su poslovne aktivnosti, finansijske transakcije i informacije usklađene sa zakonskim, podzakonskim aktima i drugim propisima. U pripreмноj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika, kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe, utvrđena je materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu, odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

4. Sistem evidencije

Sistem evidencije u Budžetu Crne Gore je organizovan na gotovinskoj i modifikovanoj gotovinskoj osnovi i zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i evidencijama potrošačkih jedinica koje čine osnovu za izradu Završnog računa budžeta Crne Gore. Finansijski izvještaji se, u skladu s Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave, pripremaju do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na sljedećim obrascima: Izvještaj o novčanim tokovima I – ekonomska klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima II – funkcionalna klasifikacija, Izvještaj o novčanim tokovima III, Izvještaj o novčanim tokovima IV, Izvještaj o neizmirenim obavezama, Konsolidovani izvještaj potrošačke jedinice koja u svom sastavu ima javne ustanove, Izvještaj o konsolidovanoj budžetskoj potrošnji, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine i Izvještaj o načinu utroška sredstava budžetske rezerve.

Ministarstvo finansija nije obezbijedilo evidenciju u Glavnoj knjizi trezora u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Prema nalazima revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, kao i u ranijim godinama, Ministarstvo finansija kroz sistem Glavne knjige državnog trezora, koja je, u skladu s članom 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, osnovna knjiga dvojnog knjigovodstva, nije obezbijedilo potpunu evidenciju stanja i prometa na kontima propisanih klasa, pa je revizor u procesu revizije koristio pomoćne evidencije dostavljene od strane Ministarstva finansija, koje je konfirmisao sa dokumentacijom iz eksternih izvora. Ministarstvo finansija je dostavilo Izvode otvorenih stavki od poslovnih banaka, koji su obostrano potpisani i ovjereni, ali je utvrđena neusaglašenost podataka o stanju novčanih sredstava na 31.12.2015. godine iskazanih u IOS-ima banaka sa dostavljenim podacima u Pregledu – spisku državnih bankovnih računa i partija otvorenih u zemlji i inostranstvu. Kontrola neizmirenih obaveza je vršena na osnovu izvještaja o neizmirenim obavezama, sačinjenih i dostavljenih Državnoj revizorskoj instituciji od strane potrošačkih jedinica.

² „Sl.list CG“ br. 35/05, 37/05, 81/05 i 02/13

³ „Sl.list CG“ br. 23/14

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I RAČUNSKA TAČNOST

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu obuhvaćena je struktura javne potrošnje kroz njeno izvršenje, struktura finansiranja, kao i razlozi nastanka gotovinskog deficita. U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, gotovinski deficit iskazan je u iznosu od 291.247.264,32 €, korigovani deficit u iznosu od 276.113.318,20 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 1: Korigovani deficit za 2015. godinu

Opis	Zakon o budžetu CG za 2015. godinu	Predlog zakona o završnom računu budžeta CG za 2015. godinu		Nalaz revizije			
		Raspoloživa sredstva	Ostvareno	Ispravka (+)	Ispravka (-)	Stanje	
1.	Gotovinski prilivi	1.329.179.261,65	1.329.179.261,68	1.326.708.437,08	1.988.304,41	-984.912,98	1.327.711.828,51
	Tekući prihodi	1.317.513.393,96	1.317.513.393,99	1.312.180.585,31	1.924.349,41	-984.912,98	1.313.120.021,74
1.1	Porezi	832.672.619,57	832.672.619,59	805.537.586,36	0,00		805.537.586,36
1.2	Doprinosi za socijalnu zaštitu	417.492.172,76	417.492.172,76	437.288.820,67	0,00		437.288.820,67
1.3	Takse	16.902.886,66	16.902.886,66	13.154.413,69	0,00		13.154.413,69
1.4	Naknade	13.478.728,64	13.478.728,64	29.630.001,30	0,00		29.630.001,30
1.5	Ostali prihodi	36.966.986,33	36.966.986,34	26.569.763,29	1.924.349,41	-984.912,98	27.509.199,72
1.6	Primici od otplate kredita	5.073.747,88	5.073.747,88	7.929.787,87	0,00		7.929.787,87
1.7	Donacije i transferi	6.592.119,81	6.592.119,81	6.598.063,90	63.955,00		6.662.018,90
2.	Gotovinska plaćanja	1.598.779.896,12	1.598.779.896,11	1.617.955.701,40	2.855.237,35	-877.766,34	1.619.933.172,41
2.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	379.363.596,73	385.047.204,05	382.177.081,82	0,00		382.177.081,82
2.2	Ostala lična primanja	11.950.430,02	15.842.220,07	14.740.493,81	263.297,00		15.003.790,81
2.3	Rashodi za materijal	29.426.582,08	27.457.601,48	25.584.905,47	144.269,14	-644.763,84	25.084.410,77
2.4	Rashodi za usluge	52.503.098,52	55.769.867,96	58.461.656,09	1.016.996,75	-126.992,35	59.351.660,49
2.5	Rashodi za tekuće održavanje	20.826.221,33	20.966.646,49	20.121.139,95	116.051,51		20.237.191,46
2.6	Kamate	75.765.883,97	62.935.837,91	81.802.749,75	58.171,05		81.860.920,80
2.7	Renta	8.327.960,49	8.436.284,14	7.918.742,32	11.357,93	-44.502,02	7.885.598,23
2.8	Subvencije	21.251.600,00	20.601.365,65	19.618.046,83		-12.000,00	19.606.046,83
2.9	Ostali izdaci	34.215.903,72	36.087.095,64	30.746.760,07	526.543,93	-3.135,68	31.270.168,32
2.10	Transferi za socijalnu zaštitu	504.845.525,00	490.549.453,48	487.041.860,10	0,00		487.041.860,10
2.11	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	128.294.696,62	135.753.126,91	136.226.214,47	267.412,98	-46.372,45	136.447.255,00
2.12	Kapitalni izdaci	282.892.154,21	285.754.965,24	256.488.589,42	448.856,60		256.937.446,02
2.13	Pozajmice i krediti	2.250.000,00	3.000.000,00	2.975.830,12	0,00		2.975.830,12
2.14	Otplata garancija	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
2.15	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	33.811.080,00	33.861.080,00	77.407.937,15	2.280,46		77.410.217,61
2.16	Rezerve	13.055.163,43	16.717.147,09	16.643.694,03	0,00		16.643.694,03
3	Gotovinski deficit (1-2)	-269.600.634,47	-269.600.634,43	-291.247.264,32	-866.932,94	-107.146,64	-292.221.343,90
4	Primarni deficit	-193.834.750,50	-206.664.796,52	-209.444.514,57	808.761,89	-107.146,64	-210.360.423,10
5	Izvori finansiranja gotovinskog deficita	269.600.634,47	269.600.634,41	291.247.264,32	866.932,94	107.146,64	292.221.343,90
6	Neto pozajmljivanje	269.600.634,47	269.600.634,42	291.047.354,46	0,00	0,00	291.047.354,46
6.1	Pozajmice i krediti iz domaćih i inostranih izvora	634.081.638,84	634.081.638,84	832.790.323,22	0,00	0,00	832.790.323,22
6.2	Otplata duga	364.481.004,37	364.481.004,42	541.742.968,76	0,00	0,00	541.742.968,76
7	Prodaja imovine	0,00	0,00	7.843.144,35	1.099.271,98	-83.862,60	8.858.553,73
8	Neto promjena gotovina	0,00	-0,01	7.643.234,49	232.339,04	-191.009,24	7.684.564,29
9	Neto povećanje smanjene obaveza (9.2 - 9.1)	33.811.080,00	33.811.080,00	-15.133.946,12	0,00	-1.021.777,33	-16.155.723,45
9.1	Stanje obaveza na dan 31.12.2015. godine (tekuća)	33.811.080,00	33.811.080,00	77.120.302,88		-1.021.777,33	76.098.525,55
9.2	Stanje obaveza na dan 31.12. 2014. godine (prethodna)		0,00	92.254.249,00	0,00	0,00	92.254.249,00
10	Korigovani izdaci (2 + 9)	1.632.590.976,12	1.632.590.976,11	1.602.821.755,28	2.855.237,35	-1.899.543,67	1.603.777.448,96
11	Gotovinski prilivi (1.)	1.329.179.261,65	1.329.179.261,68	1.326.708.437,08	1.988.304,41	-984.912,98	1.327.711.828,51
12	Modifikovani gotovinski deficit (11 - 10)	-303.411.714,47	-303.411.714,43	-276.113.318,20	866.932,94	914.630,69	-276.065.620,45
13	Izvori finansiranja deficita	303.411.714,47	303.411.714,43	276.113.318,20	866.932,94	-914.630,69	276.065.620,45
13.1	Neto pozajmljivanje	269.600.634,47	269.600.634,42	291.047.354,46	0,00	0,00	291.047.354,46
13.2	Prodaja imovine	0,00	0,00	7.843.144,35	1.099.271,98	-83.862,60	8.858.553,73
13.3	Donacije						
13.4	Obaveze prema dobavljačima	33.811.080,00	33.811.080,00	-15.133.946,12	0,00	-1.021.777,33	-16.155.723,45
14	Neto promjena gotovine	0,00	-0,01	7.643.234,49	232.339,04	-191.009,24	7.684.564,29

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu izvršene su korekcije primitaka i izdataka, koje nijesu materijalno značajne, a odnose se na javne prihode, javne izdatke, izvore finansiranja i korekciju neizmirenih obaveza.

- **Korekcije javnih prihoda u neto iznosu od 1.003.391,43 €** odnose se na:

- **Uvećanje javnih prihoda u iznosu od 1.988.304,41 €** i to: sopstvenih prihoda - prihoda od obavljanja sopstvene djelatnosti u iznosu od 1.832.158,48 €, donacija 63.955,00 €, ostalih prihoda 8.328,33 € i tekućih prihoda u iznosu od 83.862,60 €.
- **Umanjenje javnih prihoda u iznosu od 984.912,98 €**, koji su evidentirani kao ostali prihodi, a trebalo ih je evidentirati kao primitke od prodaje državne imovine.
- **Korekcije javnih izdataka u neto iznosu od 1.977.471,01 €,** odnose se na:
 - **Uvećanje izdataka u iznosu od 2.855.237,35 € i to:** izdataka finansiranih iz sopstvenih prihoda javnih ustanova u iznosu od 1.863.111,63 €, izdataka koji nijesu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 114.359,00 € i izdataka koji se odnose na nenamjensku potrošnju sredstava u iznosu od 877.766,34 €.
 - **Umanjenje izdataka u iznosu od 877.766,34 €**, koji se odnose na nenamjensku potrošnju sredstava.
- **Korekcije izvora finansiranja javne potrošnje u neto iznosu od 974.079,58 €** odnose se na:
 - **Uvećanje izvora finansiranja javne potrošnje po osnovu primitaka od prodaje državne imovine u iznosu od 1.099.271,98 €** i to po osnovu: neevidentiranih priliva u iznosu 114.359,00 € i priliva od prodaje državne imovine koji su evidentirani kao ostali prihodi u iznosu od 984.912,98 €.
 - **Umanjenje izvora finansiranja javne potrošnje po osnovu primitaka od prodaje državne imovine u iznosu od 83.862,60 €** i za isti iznos uvećani su tekući prihodi budžeta - ostali prihodi.
- **Korekcije neizmirenih obaveza iskazanih u Konsolidovanom izvještaju u neto iznosu od 1.021.777,33 €,** odnose se na:
 - **Umanjenje stanja neizmirenih obaveza u iznosu od 1.021.777,33 €.**

1.1. Revizija usaglašenosti gotovinskih tokova

Prikupljanje javnih prihoda - Državna revizorska institucija je izvršila provjeru usaglašenosti budžetskih prihoda i rashoda, kao i transakcija finansiranja sa podacima iskazanim u Centralnoj banci Crne Gore, putem provjere gotovinskih priliva i odliva preko računa koji su namijenjeni za prikupljanje i raspored javnih prihoda. Uplata javnih prihoda u Crnoj Gori je uređena Naredbom o načinu uplate javnih prihoda i u skladu s njom otvoreni su uplatni računi za prenos sredstva na Centralni račun državnog trezora od strane prihodnih jedinica. Uplatni računi, namijenjeni uplati i transferu javnih prihoda na Centralni račun, su sljedeći: Uprava carina broj 90700000008050150 (identifikacioni broj 805), Poreska uprava broj 90700000008200112 (identifikacioni broj 820), Ministarstvo unutrašnjih poslova broj 90700000008250164 (identifikacioni broj 825) i Uprava policije broj 90700000008400126 (identifikacioni broj 840). U narednoj tabeli dat je pregled priliva sredstava na obračunske račune i prenos sredstava na Centralni račun državnog trezora.

Tabela 2: Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica

OPIS	OBRAČUNSKI RAČUNI				Prenos na Centralni račun državnog trezora	Razlika
	stanje 01.01.2015	priliv	odliv	stanje 31.12.2015		
Uprava carina Crne Gore	0,00	527.298.807,62	527.298.807,62		523.542.512,96	3.756.294,66
Poreska uprava Crne Gore	24.086,88	910.741.806,71	910.765.893,59		893.305.122,83	17.460.770,76
Ministarstvo unutrašnjih poslova		7.620.923,54	7.620.923,54		7.615.868,64	5.054,90
Uprava policije		4.712.308,15	4.712.308,15		4.697.711,54	14.596,61
Ukupno	24.086,88	1.450.373.846,02	1.450.397.932,90	0,00	1.429.161.215,97	21.236.716,93

Prema podacima Centralne banke Crne Gore ukupni prilivi u 2015. godini, na obračunskim računima prihodnih jedinica, iznose 1.450.373.846,02 € (odnosno 1.450.397.932,90 € uključujući stanje gotovine na dan 01.01.2015. godine), a odliv sredstava 1.450.397.932,90 €. Na Centralni račun državnog trezora sa obračunskih računa prenijeta su sredstva u iznosu od 1.429.161.215,97 €, odnosno u manjem iznosu za 21.236.716,93 €. Razlika između prenešenih sredstava sa obračunskih računa na Centralni račun državnog trezora u iznosu od 21.236.716,93 € odnosi se na:

- **Upravu carina** u iznosu od 3.756.294,66 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata, povraćaja više uplaćenih sredstava i preusmjeravanja sredstava između potrošačkih jedinica naplatoa prihoda, po rješenjima Ministarstva finansija – Uprave carina. U navedenom periodu izvršeno je:
 - 228 povraćaja po zahtjevima stranaka za više uplaćena sredstava - sa računa Uprave carina 805-955-02 isplaćen je iznos od 384.652,06 €,
 - 687 povraćaja akciznih sredstava - sa računa Uprave carina 805-523-37 isplaćen je iznos od 3.272.371,08 €, i
 - 13 preusmjeravanja sredstava Poreskoj upravi u iznosu od 99.271,52 €, za izmirenje poreskih obaveza.
- **Poresku upravu** u iznosu 17.460.770,76 €, na ime povraćaja pogrešnih uplata, povraćaja više uplaćenih sredstava poreskim obveznicima po osnovu i to: PDV-a, akciza na mineralna ulja i njihove derivate, doprinose na dohodak fizičkih lica, poreza na promet nepokretnosti i ostale poreske obaveze.
- **Ministarstvo unutrašnjih poslova** u iznosu od 5.054,90 € na ime povraćaja pogrešnih uplata ili više uplaćenih sredstava po zahtjevima stranaka, a na osnovu rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, nakon izvršene provjere osnovanosti zahtjeva.
- **Upravu policije** u iznosu 14.596,61 € na ime povraćaja pogrešnih uplata ili više uplaćenih sredstava po zahtjevima stranaka, a na osnovu rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, nakon izvršene provjere osnovanosti zahtjeva.

Priliv sredstava na Centralnom računu državnog trezora u 2015. godini iznosi 1.473.839.252,48 € i odnosi se na priliv od prihodnih jedinica u iznosu 1.429.161.215,97 €, priliv u iznosu od 44.676.513,54 € prikupljen preko računa malih prihodnih institucija (računi 832 – ministarstava, drugih organa i pravosuđa koji predstavljaju transakcione račune koji se vode u okviru Centralnog računa državnog trezora) i ostali prilivi u iznosu od 1.522,97 €. U narednoj tabeli dat je pregled priliva i odliva sredstava sa Centralnog računa državnog trezora:

Tabela 3: Prikupljanje i raspored sredstava sa Centralnog računa državnog trezora

CENTRALNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Uprava carina Crne Gore	523.542.512,96	1.319.382.370,27	Glavni račun državnog trezora
Poreska uprava Crne Gore	893.305.122,83	39.735.010,54	Opštine
Ministarstvo unutrašnjih poslova	7.615.868,64	283.026,53	Veterinarska komora i veterinarske ambulante
Uprava policije	4.697.711,54	27.504.069,41	Egalizacioni fond
I Prilivi od prihodnih jedinica	1.429.161.215,97	4.198.283,21	JU Morsko dobro
Računi ministarstava i drugih organa uprave	44.676.513,54	334.526,72	Zajednica opština
Ostali prilivi	1.522,97	82.401.965,80	Povraćaj i pogrešne uplate
II Ukupni prilivi	1.473.839.252,48	1.473.839.252,48	Ukupni odlivi

Ukupan priliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora u iznosu od 1.473.839.252,48 € usmjeren je na: Glavni račun državnog trezora u iznosu od 1.319.382.370,27 €, opštinama u iznosu od 39.735.010,54 €, Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantama 283.026,53 €, Egalizacionom fondu 27.504.069,41 €, JU Morsko dobro 4.198.283,21 €, Zajednici opština u iznosu od 334.526,72 € i iznos od 82.401.965,80 € na ime povraćaja sredstava i pogrešnih uplata.

Glavni račun državnog trezora – Pregled stanja i prometa sredstava na račun broj 9070000083001-19 – Glavni račun državnog trezora, preko kojeg se vrše uplate i isplate državnog novca za potrebe korisnika budžeta na teret sredstava planiranih godišnjim zakonom o budžetu dat je u narednoj tabeli:

Tabela 4: Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora

GLAVNI RAČUN DRŽAVNOG TREZORA			
Početno stanje gotovine	6.732.995,52	1.582.690.137,51	Odlivi sa računa u 2015. godini
Prilivi sa Centralnog računa	1.319.382.370,27	3.911.766,31	Krajnje stanje gotovine
Ostali prilivi	260.486.538,03		
Ukupno	1.586.601.903,82	1.586.601.903,82	Ukupno

Priliv sredstava na Glavni račun državnog trezora sa Centralnog računa državnog trezora iznosi 1.319.382.370,27 € i to putem Prihodnog modula u iznosu od 1.319.144.999,51 € i direktnom uplatom (na dan 31.12.2015. godine) iznos od 237.370,76 €. Ostali prilivi sredstava na Glavni račun državnog trezora iznose 260.486.538,03 €, a odnose se na direktne uplate na Glavni račun državnog trezora i to:

- iznos 1.757.548,39 €, evidentiran kao priliv na eko kodu 71;
- iznos 5.768.135,97 €, evidentiran kao priliv na eko kodu 73;
- iznos 6.238.195,46 €, evidentiran kao priliv na eko kodu 74;
- iznos 49.415.935,97 €, evidentiran kao priliv na eko kodu 75;
- iznos 195.150.349,83 €, odnosi se na prenos sa računa Centralne banke broj 90700000009200182, po nalogu Ministarstva finansija i evidentiran na klasi „1“;
- iznos od 1.150.000,00 uplaćen na Glavni račun državnog trezora sa računa Egalizacionog fonda na ime povraćaja kratkoročnih pozajmica.
- iznos 1.006.372,51 € obrazložen od strane Ministarstva finansija, da se priliv u iznosu od 966.505,91 € odnosi na povraćena sredstva koja su evidentirana kao izdatak.

Sredstva prenešena opštinama – u skladu sa zakonskim rješenjima u iznosu od 39.735.010,54 € prenešena su opštinama, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 5: Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama

Izveštaj o dodijeljenim prihodima sa Centralnog računa državnog trezora za period od 01.01-31.12.2015. godine		
302	Podgorica	10.832.778,61
310	Cetinje	746.061,06
329	Danilovgrad	762.708,44
400	Nikšić	2.208.146,53
418	Šavnik	45.817,64
426	Plužine	621.094,27
507	Pljevlja	2.539.667,68
515	Žabljak	277.284,58
604	Berane	816.750,72
612	Plav	172.285,33
620	Rožaje	984.905,44
639	Andrijevica	234.321,60
647	Petnjica	77.569,63
701	Bijelo Polje	1.223.859,38
710	Mojkovac	294.182,58
728	Kolašin	548.322,79
809	Bar	3.409.475,45
817	Budva	5.079.861,37
825	Ulcinj	1.280.893,98
906	Herceg Novi	2.923.861,06
914	Tivat	2.119.603,90
922	Kotor	2.535.558,50
	Ukupno	39.735.010,54

Sredstva Veterinarske komore i veterinarskih ambulanti – Raspored sredstava, sa Centralnog računa državnog trezora, Veterinarskoj komori i veterinarskim ambulantom je izvršen u iznosu od 283.026,53 € u skladu sa Odlukom o iznosu naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u unutrašnjem prometu⁴.

⁴ „Sl.list CG“ br.06/11

Egalizacioni fond⁵ – Prema podacima Centralne banke, stanje sredstava na 01.01.2015. godine na računu Egalizacionog fonda broj 907-83301-89 iznosi 139.066,58 €. Priliv sredstava u 2015. godini 28.874.379,59 €, odliv sredstava 28.537.334,32 €, tako da stanje na 31.12.2015. godine iznosi 476.111,79 €. Sredstva na računu Egalizacionog fonda u iznosu od 28.874.379,58 € obezbijeđena su: sa Centralnog računa državnog trezora, kao redovna raspodjela prikupljenih javnih prihoda, u iznosu 27.504.069,41 €; sa Glavnog računa državnog trezora, na ime povraćaja uzetih kratkoročnih pozajmica, u iznosu od 1.150.000,00 € i sa drugih računa u iznosu od 220.310,17 €. Odliv sredstava u iznosu od 28.537.334,32 € usmjeren je na Glavni račun državnog trezora, na ime povraćaja kratkoročnih pozajmica u iznosu od 1.150.000,00 €, iznos od 27.197.539,13 € na račune opština i banaka (po ugovorima o cesijama i asignacijama), a u skladu s Planom akontativne raspodjele sredstava Egalizacionog fonda opštinama i u skladu s rješenjem o konačnoj raspodjeli sredstava Egalizacionog fonda. Sredstva u iznosu od 29.640,00 € su uplaćena na račune fizičkih lica, na ime naknada za rad u komisiji, a na ime povraćaja pogrešnih uplata isplaćen je iznos od 160.155,24 €.

JU Morsko dobro – Sa Centralnog računa državnog trezora izvršen je prenos sredstava u iznosu od 4.198.283,21 €.

Zajednici opština - Sa Centralnog računa državnog trezora izvršen je prenos sredstava u iznosu od 334.526,72 €.

Povraćaj i preusmjeravanje sredstava – Odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora na ime povraćaja više uplaćenih sredstava, povraćaja pogrešnih uplata i preusmjeravanja sredstava na druge potrošačke jedinice koje vrše prikupljanje prihoda, u iznosu od 82.401.965,80 € odnosi se na:

- Iznos 169.576,69 € na ime povraćaja uplata i preusmjeravanja sredstava, uplaćenih na račune „832“ malih prihodnih institucija (računi ministarstava, drugih organa uprave i pravosuđa), a na osnovu rješenja Ministarstva finansija.
- Iznos od 81.232.389,11 € odnosi se na odliv sredstava sa Centralnog računa državnog trezora po osnovu povraćaja PDV-e kredita u iznosu od 53.893.169,06 € i preusmjeravanja sredstava potrošačkim jedinicama koje prikupljaju prihode u iznosu od 27.339.220,05 €, a na osnovu rješenja Ministarstva finansija.
- Iznos od 1.000.000,00 € na korekciju greške kod preusmjeravanja sredstava sa Centralnog računa državnog trezora na račun Uprave carina, kojim se vrši preusmjeravanje PDV kredita za izmirenje obaveza po osnovu PDV-a pri uvozu.

1.2. Glavna knjiga državnog trezora

Glavna knjiga državnog trezora - Promet sredstava iskazan na dugovnoj strani Glavne knjige trezora iznosi 2.179.542.383,92 €, od čega se na depozite iz prethodne godine odnosi 12.200.479,27 €. Prenijeta sredstva sa Centralnog računa državnog trezora kroz prihodni modul iznose 1.319.144.999,51 €, primici evidentirani kao direktne uplate na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 62.986.518,31 € (od čega je iznos 237.370,76 € prenijet sa Centralnog računa državnog trezora na 31.12.2015. godine) i na primitke evidentirane rješenjima Ministarstva finansija u iznosu od 785.210.386,82 € (gdje je storniran iznos od 271.447,28 €, koji se odnosi na primitke od prodaje imovine).

Isplate evidentirane u Glavnoj knjizi trezora iznose 2.159.698.670,16 € a gotovina na kraju perioda u iznosu od 19.843.713,75 €, kako je dato u narednoj tabeli:

⁵ Prema Zakonu o finansiranju lokalne samouprave preko Egalizacionog fonda se vrši finansijsko izravnjanje, odnosno ujednačavanje finansiranja opština. Sredstva se obezbjeđuju iz prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica, na promet nepokretnosti, na upotrebu motornih vozila i od koncesionih naknada.

Tabela 6: Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora

GLAVNA KNJIGA DRŽAVNOG TREZORA			
Prenešeno saldo	12.200.479,27	382.177.081,82	Bruto zaarde i doprinosi na teret poslodavca
Prenos sa Centralnog računa državnog trezora (prihodni modul)	1.319.144.999,51	14.740.493,81	Ostala lična primanja
Tekući prihodi	1.309.776.638,71	25.584.905,47	Rashodi za materijal
Primici od prodaje imovine	8.114.591,63	58.461.656,09	Rashodi za usluge
Primici od otplate kredita	1.253.741,52	20.121.139,95	Rashodi za tekuće održavanje
primici od pozajmica i kredita	27,65	81.802.749,75	Kamate
Direktne uplate	62.986.518,31	7.918.742,32	Renta
Tekući prihodi	1.564.251,01	19.618.046,83	Subvencije
Primici od otplate kredita	5.768.135,97	30.746.760,07	Ostali izdaci
Donacije i transferi	6.238.195,46	60.836.104,65	Prava iz oblasti socijalne zaštite
Pozajmice i krediti	49.415.935,87	16.655.316,65	Sredstva za tehnološke viškove
Primici evidentirani rješenjima Ministarstva finansija	785.210.386,82	387.038.896,73	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja
Tekući prihodi	839.695,58	14.450.000,00	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite
Primici od prodaje imovine	-271.447,28	8.061.542,07	Ostala prava iz zdravstvenog osiguranja
Primici od otplate kredita	907.910,38	135.771.284,10	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru
Donacije i transferi	359.868,44	454.930,37	Ostali transferi
Pozajmice i krediti	783.374.359,70	256.488.589,42	Kapitalni izdaci
		2.975.830,12	Pozajmice i krediti
		541.742.968,76	Otplata duga
		-	Otplata garancija
		77.407.937,15	Otplata obaveza iz prethodnog perioda
		16.643.694,03	Tekuća budžetska rezerva
UKUPNO PRILIV	2.167.341.904,64	2.159.698.670,16	UKUPNO ODLIVI
UKUPNO PRILIV + početno stanje	2.179.542.383,91	19.843.713,75	Saldo na 31.12.2015. godine

Ukupno iskazani prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora odgovaraju primicima i izdacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

1.3. Izvori finansiranja deficita

Izvori finansiranja deficita iskazani su za gotovinski i modifikovani gotovinski deficit. Izvori finansiranja gotovinskog deficita iskazan je kroz neto pozajmice i prilive od prodaje imovine i na taj način je došlo do povećanja depozita, dok je finansiranje korigovanog gotovinskog deficita uvećano za neto promjenu neizmirenih obaveza prema dobavljačima. Struktura izvora finansiranja deficita na gotovinskoj i korigovanoj osnovi prikazana je u narednoj tabeli:

Tabela 7: Struktura finansiranja gotovinskog i korigovanog deficita u 2015. godini

OPIS	IZNOSI		
	Predlog zakona o završnom računu Budžeta za 2015. godinu	Korekcije	Utvrđeno revizijom
Gotovinski deficit budžeta	-291.247.264,32	-974.079,58	-292.221.343,90
Povećanje depozita	-7.643.234,49	-41.329,80	-7.684.564,29
UKUPNO	-298.890.498,81	-1.015.409,38	-299.905.908,19
Domaći izvori finansiranja	-46.461.448,98		-46.461.448,98
Inostrani izvori finansiranja	337.508.803,44		337.508.803,44
Prodaja imovine	7.843.144,35	1.015.409,38	8.858.553,73
UKUPNO	298.890.498,81	1.015.409,38	299.905.908,19
Korigovani gotovinski deficit budžeta	-276.113.318,20	47.697,75	-276.065.620,45
Povećanje depozita	-7.643.234,49	-41.329,80	-7.684.564,29
UKUPNO	-283.756.552,69	6.367,95	-283.750.184,74
Domaći izvori finansiranja	-46.461.448,98		-46.461.448,98
Inostrani izvori finansiranja	337.508.803,44		337.508.803,44
Prodaja imovine	7.843.144,35	1.015.409,38	8.858.553,73
Neto promjena neizmirenih obaveza	-15.133.946,12	-1.021.777,33	-16.155.723,45
UKUPNO	283.756.552,69	-6.367,95	283.750.184,74

Prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazan je deficit na gotovinskoj osnovi u iznosu od 291.247.264,32 € i povećanje depozita u iznosu od 7.643.234,49 €, što ukupno iznosi 298.890.498,81 €. Finansiranje deficita i gotovinskih depozita obezbjeđeno je kroz neto pozajmice u iznosu 291.047.354,46 € i prodajom imovine u iznosu 7.843.144,35 €.

Nakon izvršene revizije utvrđeno je da gotovinski deficit budžeta treba uvećati za 974.079,58 €, depozite za 41.329,80 € i prilive od prodaje imovine za 1.015.409,38 €. Ovom korekcijom iznos gotovinskog deficita iskazuje se u iznosu od 292.221.343,90 €, neto promjena gotovine u iznosu od 7.684.564,29 € i prilivi od prodaje imovine u iznosu od 8.858.553,73 €.

Korigovani gotovinski deficit iskazan u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iznosi 276.113.318,20 €. Nakon izvršene revizije, umanjene su neizmirene obaveze kod Zavoda za zapošljavanje za iznos od 1.021.777,33 €, tako da neto promjene neizmirenih obaveza iznose 16.155.723,45 €, a korigovani deficit iznosi 276.065.620,45 €.

1.4. Izvještaj o neizmirenim obavezama

Početno stanje neizmirenih obaveza umanjeno za otplatu neizmirenih obaveza i uvećano za povećanje neizmirenih obaveza, daje iznos od 77.120.303,00 €. Ukoliko se koriguju izdaci iskazani na gotovinskoj osnovi dobija se iznos korigovanog deficita, kako je prezentirano Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

Tabela 8: Neto promjene neizmirenih obaveza

r.b.	OPIS	Stanje obaveza na dan 31.12.2011	Razlika 4=3	Stanje obaveza na dan 31.12.2012	Razlika 6=7-5	Stanje obaveza na dan 31.12.2013	Razlika 8=9-7	Stanje obaveza na dan 31.12.2014	Razlika 10=11-9	Stanje obaveza na dan 31.12.2015
1	2	3	4=3	5	6=7-5	7	8=9-7	9	10=11-9	11
1	Obaveze za tekuće izdatke (1.1+1.2+1.3)	13.356.757,00	3.765.974,00	17.122.731,00	-1.193.119,68	15.929.611,32	-1.538.705,32	14.390.905,00	-2.819.992,00	11.570.913,00
1.1	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	487.009,00	1.423.859,00	1.910.868,00	-338.627,81	1.572.240,19	-1.559.513,19	12.727,00	20.934,00	33.661,00
1.2	Obaveze za ostala lična primanja	486.652,00	514.112,00	1.000.764,00	356.832,31	1.357.596,31	-256.897,31	1.100.699,00	575.374,00	1.676.073,00
1.3	Obaveze za ostale tekuće izdatke	12.383.096,00	1.828.003,00	14.211.099,00	-1.211.324,18	12.999.774,82	277.705,18	13.277.480,00	-3.416.301,00	9.861.179,00
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	41.426.322,00	6.679.359,00	48.105.681,00	7.600.397,99	55.706.078,99	1.818.447,01	57.524.526,00	-1.862.838,00	55.661.688,00
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima i kreditima	5.664.403,00	1.623.578,00	7.287.981,00	7.127.819,67	14.415.800,67	5.092.112,33	19.507.913,00	-10.605.592,00	8.902.321,00
4	Obaveze za kapitalne izdatke	400.079,00	249.678,00	649.757,00	-285.495,15	364.261,85	-37.965,85	326.296,00	156.012,00	482.308,00
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	563.979,00	-5.259,00	558.720,00	-555.719,00	3.001,00	27.623,00	30.624,00	-23.473,00	7.151,00
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	477.856,00	-477.856,00		1.670.043,00	1.670.043,00	-1.196.058,00	473.985,00	21.937,00	495.922,00
7	Obaveze iz rezervi		0,00		0,00		0,00		0,00	
8	Stanje obaveza na kraju godine (1+2+3+4+5+6+7)	61.889.396,00	11.835.474,00	73.724.870,00	14.363.926,83	88.088.796,83	4.165.453,17	92.254.249,00	-15.133.946,00	77.120.303,00

Članom 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti utvrđeno je da su potrošačke jedinice dužne da sredstva koriste u granicama utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu države, dok je članom 5 Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu utvrđeno da potrošačka jedinica može ugovarati obaveze do iznosa sredstava koja su, planom potrošnje, odobrena od strane Ministarstva finansija. U skladu sa tačkom 20 Uputstva o radu Državnog trezora, potrošačke organizacije su u obavezi da sačine godišnji pregled neizvršenih obaveza, da bi utvrdile obaveze koje će se isplatiti u sljedećoj fiskalnoj godini. Tačkom 20 Uputstva o radu Državnog trezora utvrđeno je da se neizmirenim obavezama smatraju obaveze za izdatke koji su planirani godišnjim Zakonom o budžetu, a nijesu plaćene u roku dospeljeća i da se otplata neizmirenih obaveza može vršiti za one obaveze koje su prethodno evidentirane kao neizmirene obaveze. Konsolidovani izvještaj o neizmirenim obavezama na 31.12.2015. godine, dostavljen od Ministarstva finansija, iznosi 77.120.302,05 €. Kontrolom kod jedanaest potrošačkih jedinica, na odabranom uzorku, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na:

a) Pogrešno prikazivanje neizmirenih obaveza u Konsolidovanom izvještaju o neizmirenim obavezama i to:

- **Zavod za zapošljavanje** u Izvještaju o neizmirenim obavezama prikazao je neizmirene obaveze u iznosu od 1.021.777,33 €, koje se odnose na organizaciju seminara u 2016. godini u iznosu od 13.016,00 € i na usluge za realizaciju ugovorenih projekata u iznosu od 1.008.761,33 €, a za koje nije nastala dužničko povjerilačka obaveza u 2015. godini.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši korekciju podataka iskazanih u Izvještaju o neizmirenim obavezama.

b) Obaveze koje proističu iz zakonskih propisa i zaključenih ugovora, koje nijesu planirane Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, a iskazane su kao neizmirene obaveze na 31.12.2015. godine u iznosu od 934.374,04 € i to:

- **Centar za stručno obrazovanje** nije planirao sredstva za finansiranje zarada predavačima i za materijalne troškove organizatorima osnovnog obrazovanja za odrasle, utvrđene Zakonom o

obrazovanju odraslih⁶. U cilju realizacije Programa osnovnog obrazovanja odraslih, na kraju 2015. godine, iskazane su neizmirene dospjele obaveze po ovom osnovu u iznosu od 70.443,00 €.

- **Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Ministarstvo prosvjete i sporta**, nije planiralo sredstva za finansiranje treće naučnoistraživačke godine za koju su se pomenuta ministarstva obavezala ugovorima o finansiranju naučnoistraživačkih projekata i rješenjima o prihvatanju istih, što je dovelo da Ministarstvo nauke prikaže dospjele, a neizmirene obaveze po ovom osnovu u iznosu od 363.972,65 €.
- **Ministarstvo zdravlja** nije adekvatno planiralo sredstva za izdatke za ostale naknade (4127) članovima radnih tijela koje je formirala Vlada i izdatke za konsultanske usluge (4127) na ime kofinansiranja ugovorenih naučnoistraživačkih projekata, te su na kraju 2015. godine iskazane dospjele neizmirene obaveze u iznosu od 202.689,92 €.
- **Zavod za zapošljavanje** nije adekvatno planirao sredstva za finansiranje izdataka za ostale transfere (4318) i za novčane pomoći učesnicima mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, a na kraju 2015. godine prikazao je 35.126,66 € dospelih a neizmirenih obaveza.
- **Ministarstvo poljoprivrede** nije planiralo obaveze u iznosu od 464.831,73 € na ime doprinosa poljoprivrednim osiguranicima, u skladu sa Uredbom o olakšicama za plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje poljoprivrednika (broj 03-7352 od 10.07.2008. godine).

Potrebno je da potrošačke jedinice godišnjim zakonom o budžetu planiraju sredstva za izmirenje zakonom ustanovljenih obaveza i obaveza proisteklih iz zaključenih višegodišnjih ugovora, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Uputstvom o radu Državnog trezora.

c) Neizmirene obaveze koje se odnose na ugovaranje obaveza iznad nivoa sredstava definisanih Zakonom o budžetu Crne Gore za 2015. godinu u iznosu od 391.286,41 € i to:

- **Ministarstvo unutrašnjih poslova** je ugovorilo obaveze u neto iznosu od 304.593,90 € iznad nivoa odobrenih sredstava, koje se odnose na nabavku administrativnog materijala (4131) u iznosu od 29.416,91 €, nabavku goriva (4135) u iznosu od 245.934,04 €, zakup opreme (4172) u iznosu od 11.439,68 € i na usluge za izradu i održavanje softvera (4191) u iznosu od 17.803,27 €.
- **Uprava za inspekcijske poslove** je ugovorila obaveze u neto iznosu od 14.960,32 € iznad nivoa odobrenih sredstava, koje se odnose na nabavku goriva (4135) u iznosu od 1.016,84 € i na usluge za tekuće održavanje opreme (4153) u iznosu od 13.943,48 €.
- **Ministarstvo zdravlja** je ugovorilo obaveze u neto iznosu od 2.024,72 € za ostale usluge (4149) iznad nivoa odobrenih sredstava.
- **Sudstvo** je ugovorilo obaveze u iznosu od 18.602,17 € iznad nivoa odobrenih sredstava, koje se odnose na nabavku materijala za posebne namjene u iznosu od 6.819,38 €, za reprezentaciju (4142) u iznosu od 4.004,21 € i za usluge tekućeg održavanje opreme (4153) u iznosu od 7.778,58 €.
- **Ministarstvo prosvjete** je ugovorilo obaveze u iznosu od 49.747,63 € iznad nivoa odobrenih sredstava, a na ime nabavke goriva (4135).
- **Zavod za zapošljavanje Crne Gore** je ugovorilo obaveze u iznosu od 1.357,67 € iznad nivoa odobrenih sredstava, na ime usluga kopiranja i unosa i obrade podataka (4149).

Potrebno je da se potrošačke jedinice, prilikom ugovaranja obaveza, pridržavaju Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i iznosa odobrenih godišnjim zakonom o budžetu.

⁶ „Sl.list CG“ br. 20/11

1.5. Prekoračenje budžetske potrošnje

Revizijom je utvrđeno da je u 2015. godini budžetska potrošnja prekoračena u iznosu od 280.811.803,21 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 9: Budžetska prekoračenja

OPIS	IZNOS
UKUPAN IZNOS PREKORAČENJA	280.811.803,21
Dozvoljena prekoračenja	261.583.626,42
Dozvoljena prekoračenja - kamate	19.338.120,79
Dozvoljena prekoračenja - otplata glavnice duga	177.261.964,39
Dozvoljena prekoračenja - međunarodni ugovori	26.068.936,23
Dozvoljena prekoračenja - izdaci finansirani prodajom državne imovine	2.914.605,01
Otplata neizmirenih obaveza	36.000.000,00
Nedozvoljena prekoračenja	19.228.176,79
Nedozvoljena prekoračenja - otplata obaveza iz prethodnog perioda	18.088.327,65
Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti	1.139.849,14

Od ukupno iskazanog prekoračenja budžetske potrošnje izdaci u iznosu od 261.583.626,42 € predstavljaju dozvoljena prekoračenja po osnovu: isplate kamata, otplate glavnice duga, izdataka finansiranih kroz realizaciju međunarodnih ugovora o kreditima, izdataka finansiranih prodajom državne imovine i izdataka iskazanih kao otplata neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda. Dozvoljena budžetska prekoračenja su u skladu sa članom 60 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Zakonom o budžetu za 2015. godinu.

Nedozvoljena prekoračenja u iznosu od 19.228.176,79 € odnose se na ostvarene izdatke koji nijesu planirani Zakonom o budžetu za 2015. godinu. Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 18.088.327,65 €, u koje nijesu uključeni izdaci za sudska rješenja Ministarstva finansija, izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale sudske troškove. Međutim, Ministarstvo finansija, u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu, nije tokom godine vršilo preusmjeravanje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja.

Sredstva u iznosu od 1.139.849,14 € odnose se na izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti od Investiciono razvojnog fonda Crne Gore. Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1166/14 od 18.06.2015. godine, obavijestila je Investiciono razvojni fond o raspoloživim sredstvima od naplate kredita iz ranijeg perioda koja, u skladu sa Zakonom o investiciono razvojnog fondu, treba investirati u kapital Fonda. Revizijom je utvrđeno da Zakonom o budžetu za 2015. godinu nijesu planirana sredstva za ove namjene.

Plaćanja po osnovu sudskih odluka trebalo je uskladiti sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu na način da se sa planiranih sredstava Ministarstva finansija, pozicija 463 - otplata obaveza iz prethodnih godina, vrši preusmjeravanje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove, do iznosa njihovog ostvarenja.

Potrebno je da se sredstva od otplate kredita datih od strane Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, namijenjena kupovini hartija od vrijednosti Investiciono razvojnog fonda, planiraju godišnjim zakonom o budžetu.

1.6. Preusmjeravanje sredstava

Preusmjeravanje sredstava – Izvršeno je preusmjeravanje sredstava po zaključcima Vlade Crne Gore između potrošačkih jedinica u iznosu od 42.029.069,48 €. Od navedenog iznosa sa Tekuće budžetske rezerve (čiji ukupni izdaci iznose 16.643.694,03 €) na više potrošačkih jedinica u iznosu od 5.437.700,64 €, pri čemu je preusmjereno 3.773.331,24 € iznad limita definisanog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Potrebno je da se Vlada – Ministarstvo finansija, prilikom preusmjeravanja odobrenih sredstava između potrošačkih jedinica, pridržava limita predviđenog članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Preusmjeravanje sredstava u potrošačkoj jedinici po programima i pojedinim izdacima - Ministarstvo finansija, na zahtjev potrošačkih jedinica, vršilo je preusmjeravanje odobrenih sredstava po programima i pojedinim izdacima u iznosu od 30.550.078,37 €. Na kontrolisanom uzorku utvrđene su manje nepravilnosti koje nijesu materijalno značajne.

1.7. Obuhvat javne potrošnje

Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu dat je "IZVJEŠTAJ O PRIMICIMA I IZDACIMA JAVNIH USTANOVA U 2015. GODINI KOJI NIJESU UKLJUČENI U KONSOLIDOVANI RAČUN TREZORA". Državna revizorska institucija, na osnovu kontrole prihoda od obavljanja sopstvene djelatnosti kod pet javnih ustanova i podataka iz Izvještaja o novčanim tokovima IV, sačinila je pregled primitaka i izdataka javnih ustanova, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 10: Pregled primitaka i izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u Konsolidovani račun trezora

	OPIS	Gotovinski prilivi					Gotovinska plaćanja
		Sopstveni prihodi	Namjenski prihodi	Donacije	Ostali prilivi	Ukupni prilivi	
40705	JU Ispitni Centar	36.235,50				36.235,50	42.918,45
40707	Policijska akademija	318.302,52				318.302,52	277.250,48
40708	Fakultet za crnogorski jezik i književnost	3.578,50				3.578,50	2.701,49
40803	Crnogorsko narodno pozorište	149.883,33		17.300,00		167.183,33	167.056,52
40804	Kraljevsko pozorište Zetski Dom	50.352,25				50.352,25	46.402,47
40805	Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	43.482,94				43.482,94	60.681,17
40808	Prirodnački muzej Crne Gore	40.280,54				40.280,54	50.464,82
40809	JU Crnogorska kinoteka	8.929,14				8.929,14	8.927,14
40810	JU Muzički Centar Crne Gore	41.046,34		26.200,00		67.246,34	67.135,33
40811	Biblioteka za slijepe Crne Gore	12,33				12,33	-
40813	JU Narodni muzej Crne Gore	387.305,40		20.455,00	8.328,33	416.088,73	442.831,82
40814	Pomorski muzej Crne Gore	81.322,51				81.322,51	81.841,94
40816	JU Centar savremene umjetnosti Crne Gore	8.192,33				8.192,33	7.256,74
40818	JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore	7.724,92				7.724,92	38.387,25
41509	Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	647.715,14	768.736,72			1.416.451,86	1.338.179,17
50401	Crnogorska akademija nauka i umjetnosti	7.794,79				7.794,79	83,19
51901	JU Regionalni centar za obuku ronilaca					-	-
	Ukupno	1.832.158,48	768.736,72	63.955,00	8.328,33	2.673.178,53	2.631.848,35

Revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu je utvrđeno da su navedene potrošačke jedinice koristile sopstvene prihode, prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, u skladu s članom 7 stav 1 Zakona o budžetu za 2015. godinu, do nivoa ostvarenih prihoda i da isti nijesu uključeni u sistem javne potrošnje, odnosno da nijesu iskazani u članu 3 Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

Na osnovu podataka prikazanih u tabeli utvrđeno je da su navedene javne ustanove ostvarile gotovinske prilive u iznosu od 2.673.178,53 € (sopstveni prihodi u iznosu od 1.832.158,48 €, namjenski prihodi koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 768.736,72 €, donacije u iznosu od 63.955,00 € i ostali prilivi u iznosu od 8.328,33 €) i gotovinska plaćanja u iznosu od 2.631.848,35 € (izdaci finansirani iz namjenskih prihoda u iznosu od 768.736,72€ evidentirani su u Glavnoj knjizi trezora).

Stanje sredstava javnih ustanova na dan 01.01.2015. godine prikazano u iznosu od 1.161.346,61 € i stanje sredstava na računima na 31.12.2015. godine u iznosu od 1.202.676,79 € nijesu obuhvaćeni gotovinskim saldonom u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. **Iskazuje se rezerva na stanje gotovine javnih ustanova iskazane na dan 31.12.2015. godine u Izvještajima o novčanim tokovima, Obrazac IV, iz razloga što su pojedine javne ustanove iskazale stanje gotovine na kraju godine koje uključuje sredstva koja su, po zahtjevima za plaćanje od strane potrošačkih jedinica, prenešena na račune javnih ustanova.**

Prihodi javnih ustanova koji nijesu uključeni u sistem javne potrošnje iznose 1.904.441,81 € i odnose se na:

- sopstvene prihode, odnosno na prihode od obavljanja sopstvene djelatnosti, u iznosu od 1.832.158,48 €;
- prihode od donacija u iznosu 63.955,00 € i
- ostale prihode u iznosu od 8.328,33 €.

Izdaci javnih ustanova koji nijesu uključeni u sistem javne potrošnje iznose 1.863.111,63 € i prikazani su u narednoj tabeli po ekonomskoj klasifikaciji.

Tabela 11: Pregled izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u Konsolidovani račun trezora

OPIS	Ostala lična primanja	Rashodi za materijal	Rashodi za usluge	Rashodi za tekuće održavanje	Kamate	Renta	Ostali izdaci	Transferi	Kapitalni izdaci	Otplata dugova	Ukupno
	412	413	414	415	416	417	419	43	441	46	
40705 JU Ispitni Centar	3.692,78	597,80	4.340,20	445,15	31.194,22			2.300,00	348,50		42.918,45
40707 Policijska akademija	40.032,22	74.356,72	16.311,89	22.248,47			111.369,13		12.932,05		277.250,48
40708 Fakultet za crnogorski jezik i književnost	1.083,55		1.617,94								2.701,49
40803 Crnogorsko narodno pozorište	39.974,95	134,59	73.948,40	28.802,03		62,64	23.864,66				166.787,27
40804 Kraljevsko pozorište Zetski Dom			46.056,00			220,00	126,47				46.402,47
40805 Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđevići"	13.578,77	9.627,64	20.018,96				17.455,80				60.681,17
40808 Prirodnjački muzej Crne Gore		1.880,33	15.588,02	2.208,13			4.597,58	26.190,76			50.464,82
40809 JU Crnogorska kinoteka	2.502,00						6.425,14				8.927,14
40810 JU Muzički Centar Crne Gore	13.973,79		22.957,16	6.563,89					23.640,49		67.135,33
40811 Biblioteka za slijepe CG											-
40813 JU Narodni muzej Crne Gore	17.259,03	30.327,60	161.519,19	11.009,97	25.444,69			42.069,47	153.121,41	2.080,46	442.831,82
40814 Pomorski muzej CG	29.465,67	3.142,00	27.402,51	3.312,53	1.532,14		11.747,13	2.490,00	2.549,96	200,00	81.841,94
40816 JU Centar savremene umjetnosti CG	7.148,97		107,77								7.256,74
40818 JU Centar za konzervaciju i arheologiju CG	27.878,46	51,33	4.257,46				200,00	6.000,00			38.387,25
41509 Nacionalna turistička organizacija Crne G	65.206,81	2.527,26	446.887,39	2.097,52		1.501,13	30.005,02		21.217,32		569.442,45
50401 Crnogorska akademija nauka i umjetnosti			83,19								83,19
51901 JU Regionalni centar za obuku ronilaca											-
Ukupno	261.797,00	122.645,07	841.096,08	76.687,69	58.171,05	1.783,77	205.790,93	79.050,23	213.809,73	2.280,46	1.863.112,01

2. GOTOVINSKI DEPOZITI

Državna revizorska institucija je konfirmisala gotovinske depozite na računima koji su otvoreni kod Centralne banke Crne Gore i kod poslovnih banaka kod kojih postoje otvoreni računi/partije. Gotovina iskazana u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu konfirmisana je na osnovu podataka i dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija (Direktorata državnog trezora i Direkcije za upravljanje dugom, analizu zaduženosti, upravljanje gotovinom i odnose sa inostranstvom) i dostavljenih Izvoda otvorenih stavki (u daljem tekstu IOS) od Centralne banke i od poslovnih banaka.

Predlogom zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu na 176 strani iskazano je stanje depozita na dan 31.12.2015. godine u iznosu od 19,84 mil. € i 38.477 unci zlata po tržišnoj cijeni od 37,40 mil. eura, što ukupno iznosi 57,25 mil. eura.

U narednoj tabeli dat je pregled stanja sredstava na 31.12.2015. godine iskazan u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu i stanja sredstava koja se nalaze na računima banaka i to:

Tabela 12: Stanje depozita na dan 31.12.2015. godine

Redni broj	Banka	Predlog zakona o završnom računu budžeta na 31.12.2015. godine			Stanje sredstava na 31.12.2015. godine prema podacima banaka (IOS) PIB - MF	Stanje sredstava na 31.12.2015. godine potrošačkih jedinica i državnih fondova prema podacima MF	UKUPNO Novčana sredstva na računima	Sredstva koja nisu iskazana u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2015. godinu	
		Stanje depozita na računima na 31.12.2015. godine	Stanje depozita na računima državnih fondova na 31.12.2015.						Neutrošena sredstva budžetskih korisnika na 31.12.2015.
			na računima državnih fondova na 31.12.2015.	na računima državnih fondova na 31.12.2015.					
1	Centralna banka Crne Gore	14.698.742,68	-	-	14.698.742,68	24.747.967,65	-	24.747.967,65	10.049.224,97
2	Crnogorska komercijalna banka	214.681,14	208.771,08	-	423.452,22	18.740.407,30	657.586,84	19.397.994,14	18.974.541,92
3	NLB Montenegro banka	-	10.150,79	-	10.150,79	7.150.128,19	711.523,59	7.861.651,78	7.851.500,99
4	Prva banka Crne Gore	69.983,93	-	-	69.983,93	8.238.568,46	626.231,62	8.864.800,08	8.794.816,15
5	Erste banka	3.000.000,00	-	-	3.000.000,00	8.555.571,65	61,99	8.555.633,64	5.555.633,64
6	Podgorička banka	7.421,70	-	-	7.421,70	315.194,61	1.683.231,98	1.998.426,59	1.991.004,89
7	Komercijalna banka Ad Budva	-	-	-	-	459.213,37	-	459.213,37	459.213,37
8	Hipo Alpe Adria banka	-	-	-	-	1.822.122,44	-	1.822.122,44	1.822.122,44
9	Hipotekarna banka	-	-	-	-	7.165,21	221.628,70	228.793,91	228.793,91
10	Atlas banka	114.264,39	-	-	114.264,39	237.105,81	67.300,55	304.406,36	190.141,97
11	Invest banka Montenegro	-	-	-	-	-	600,70	600,70	600,70
12	Neutrošena sredstav potrošačkih jedinica	-	-	1.519.698,10	1.519.698,10	-	-	-	-
Direkcija za mala i srednja preduzeća						-	907.910,38	907.910,38	-
Ukupno		18.105.093,84	218.921,87	1.519.698,10	19.843.713,81	70.273.444,69	4.876.076,35	75.149.521,04	55.305.807,23

Revizijom je utvrđeno da se sredstva depozita, iskazana u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu u iznosu od 19.843.713,81 € nalaze na računima otvorenim u Centralnoj banci Crne Gore u iznosu od 14.698.742,68 € i na računima otvorenim kod poslovnih banaka u iznosu od 5.144.971,13 €.

Stanje sredstava na računima/partijama potrošačkih jedinica i državnih fondova, prema Pregledu - spisku državnih bankovnih računa i partija otvorenih u zemlji i inostranstvu dostavljenom od strane Ministarstva finansija, iznosi 4.876.076,35 €, 849,63 US, 401,00 CHF, 37,00 DDK i 460,00 GBP. U navedeni iznos uključena su sredstva Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća u iznosu od 907.910,38 €, koja se odnose na otplatu datih kredita.

Sredstva depozita, iskazana u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu u iznosu od 19.843.713,81 € odnose se na:

I. Sredstva na računima Ministarstva finansija - Stanje sredstava na dan 31.12.2015. godine na računima Ministarstva finansija iznose 18.105.093,84 € i to kod sljedećih banaka:

a. Centralne banke Crne Gore u iznosu od 14.698.742,68 €, a odnose se na:

- Glavni račun državnog trezora broj 907-83201-98 u iznosu od 3.911.766,31 €;
- Depozit po viđenju EUROBOND obveznica u iznosu od 10.726.330,66 €, koji se odnosi na depozit Ministarstva finansija ostvaren emisijom Eurobond obveznica u iznosu od 10.657.910,99 € i na sredstva od primljenih avansa od rezidenata u iznosu od 64.858,88 €. Sredstva u iznosu od 3.560,79 € nisu iskazana na IOS-u banke, a koja su identifikovana u 2016. godini kao depozit Eurobond obveznica. Sredstva u iznosu 68.419,67 € evidentirana su u Glavnoj knjizi trezora kao povećanje depozita rješenjem broj 06-404/1 od 01.02.2016. godine.
- Sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 60.645,71 €, koja se odnose na avansna plaćanja i izvršene isplate po osnovu stare devizne štednje, nalaze se na računu banke. Rezultat usaglašavanja stanja sredstava sa bankom je evidentiranje povećanja depozita, Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-283/1 od 26.01.2016. godine, u iznosu 16.220,35€.

b. Crnogorske komercijalne banke u iznosu 214.681,14 €, a odnose se na:

- Kolateral za 14 kreditnih linija u iznosu od 67.904,03 €, po Ugovoru o obezbjeđivanju kreditnih linija za podršku Programa "Legalizacija postojećih i otvaranje novih radnih

mjesta" broj 1174. Vlada Crne Gore je stavila na raspolaganje iznos sredstava od 1.000.000,00 €, kao depozit za subvencioniranje kamate po odobrenim kreditima.

- Sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 146.833,64 € su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora, rješenjem Ministarstva finansija broj 06-284/1 od 26.01.2016. godine kao povećanje depozita. **Početno stanje ovih računa nije iskazano kao depozit na 31.12.2014. godine.**

c. **Prve banke** u iznosu 69.983,93 €, a odnosi se na sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 69.983,93 €, koja su Rješenjem broj 06-604 od 09.02.2016. godine evidentirana kao povećanje depozita. **Navedena sredstva nijesu iskazana na IOS-u banke i nijesu bila predmet usaglašavanja sa bankom.**

d. **Erste banke** u iznosu 3.000.000,00 €. Sredstva se odnose na namjenski oročeni depozit Vlade Crne Gore po Ugovoru o oročenom depozitu broj 540-559059/8500001102, zaključen između Erste banke AD Podgorica i Ministarstva finansija dana 18.03.2015. godine, a na ime obezbjeđenja kredita odobrenih od Erste banke Austrije.

e. **Podgoričke banke (Societe Generale Montenegro)** u iznosu od 7.421,70 €, a odnose se na sredstva za isplatu devizne štednje. Početno stanje na ovom računu iznosilo je 12.224,81 €, isplate u 2015. godini 4.803,11 €, za koji iznos je Rješenjem broj 06-307 od 27.01.2016. godine evidentirano smanjenje depozita, tako da je stanje na 31.12.2015. godine iznosilo 7.421,70 €.

f. **Atlas banke** u iznosu od 114.264,39 €, a odnosi se na sredstva za isplatu devizne štednje u iznosu od 114.264,39 €, kao rezultat odobrenog avansa i izvršenih isplata po osnovu stare devizne štednje, za koji iznos je Rješenjem broj 06-560/1 od 08.02.2016. godine evidentirano povećanje depozita.

II. Sredstva na računima državnih fondova - Stanje sredstava na dan 31.12.2015. godine, koja se vode na računima državnih fondova iznose 218.921,87 € i to kod sljedećih banaka:

a. **Crnogorske komercijalne banke** u iznosu od 208.771,08 €, a odnose se na:

- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja/kolateral u iznosu od 121.542,98 €, po Ugovoru o namjenskom depozitu broj 01-3492/2 od 11.08.2006. godine (deponovana su sredstva u iznosu od 115.000,00 €), kao namjenski kredit za odobrene kredite radnicima. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-356/1 od 29.01.2016. godine evidentirano je smanjenje depozita na teret budžetske pozicije 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda, zbog neurednog servisiranja obaveza po kreditu od strane zaposlenih. Rješenjem broj 06-355/1 od 29.01.2016. godine iznos od 1.206,91 € evidentiran je kao povećanje depozita po osnovu naplaćene kamate.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos 17.038,71 € - Po ugovoru o namjenskom depozitu broj 3678 od 20.11.2009. godine deponovana su sredstva u iznosu od 20.000,00 €, kao namjenski depozit za ugovore o kreditu broj 705-88-2555, 705-88-2556 i 705-88-2557.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos od 46.504,72 € - Po Ugovoru o oročenom depozitu broj 03-1710 od 04.08.2004. godine i Aneksu broj 3679 od 20.11.2009. godine, deponovana su sredstva kao namjenski depozit za obezbjeđenje kredita po ugovorima broj 705-88-2554 i 705-88-2558, na iznos od 40.000,00 €. Rješenjem Ministarstva finansija, broj 06-357/1 od 29.01.2016. godine, evidentiran je odliv sredstava, na poziciju 463 – otplata obaveza iz prethodnog perioda, zbog neurednog servisiranja obaveza po kreditima od strane zaposlenih. Rješenjem broj 06-354/1 od 29.01.2016. godine evidentirano je povećanje depozita i priliv sredstava na poziciju 7151 – Priliv od kamata.
- Fond za zdravstveno osiguranje/kolateral na iznos od 30.000,00 € - Po Ugovoru o oročenom depozitu broj 03 od 03.01.2007. godine i Aneksu broj 3 od 14.04.2008. godine, kojim se iznos od 30.000,00 € deponuje kao namjenski depozit za obezbjeđenje kredita po Ugovoru 705-88-2280 od 14.04.2008. godine.

b. NLB Montenegrobanke u iznosu od 10.150,79 €, a odnosi se na:

- Fond penzijskog i invalidskog osiguranja/kolateral u iznosu od 10.150,79 €, po Ugovoru o namjenskom depozitu broj 01-2029 od 01.07.2009. godine, koji je sačinjen na osnovu člana 1 Ugovora o oročavanju sredstava DP 2008/671 i Aneksa I i II, na osnovu kojeg su deponovana sredstva u iznosu od 10.000,00 €, kao namjenski depozit za odobrene kredite radnicima.

III. Neutrošena sredstva budžetskih korisnika - U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazano stanje depozita na 31.12.2015. godine iznosi 1.519.698,10 € i odnosi se na:

- Depozite Ambasada u iznosu od 231.376,66 €, koja su rješenjima evidentirana kao priliv u Glavnoj knjizi trezora, a odnose se na prihod od naplate konzularnih taksi i kamata.
- Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija u iznosu sredstava od 76.438,70 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2016. godine, po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine.
- Ministarstvo kulture u iznosu od 639,97 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2016. godine.
- Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća u iznosu od 907.910,38 €, koja se odnose na otplatu datih kredita i nalaze se na računima kod poslovnih banaka. Ministarstvo finansija je, Rješenjem broj 06-435/11 od 03.02.2016. godine, evidentiralo povećanje depozita i priliv na poziciju 7311 - Primici od otplate kredita.
- Centar za konzervaciju i arheologiju u iznosu od 7.919,39 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2016. godine, a prema dopisu Centra za konzervaciju i arheologiju broj 03-69 od 21.01.2016. godine, ostala su neutrošena na grupi računa 4131, 4144, 4147, 4152 i 4415.
- Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u iznosu od 5.206,53 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2016. godine, po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-940/1 od 22.02.2016. godine evidentirano je povećanje depozita.
- Muzički centar Crne Gore u iznosu od 60,40 €, koja se odnose na neutrošena budžetska sredstva na 31.01.2016. godine, po Obrazcu 8 - Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine. Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-939/1 od 22.02.2016. godine evidentirano je povećanje depozita.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma u iznosu od 290.146,07 €, koje je Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-886/1 od 18.01.2016. godine evidentiralo povećanje depozita. Sredstva se nalaze na računu broj 535-14793-29 - Račun za sprovođenje javnih konkursa Ministarstva održivog razvoja i turizma koji je otvoren kod Prve Banke.

Revizijom gotovinskih depozita utvrđeno je da Ministarstvo finansija u Glavnoj knjizi trezora nije obezbjedilo potpunu evidenciju stanja i prometa na kontima klase „1“.

IV. Revizijom je obuhvaćena kontrola pojedinih računa kod Centralne banke i kod poslovnih banaka i to:

a. Račun naplate dospjelih, a nenaplaćenih poreza i doprinosa broj 907-83401-80 - otvoren kod Centralne banke Crne Gore na osnovu Uredbe o naplati dospjelih, a nenaplaćenih poreza i doprinosa i drugih javnih prihoda⁷, kojim upravlja Ministarstvo finansija. Navedenom Uredbom utvrđeni su uslovi i način plaćanja dospjelih, a nenaplaćenih obaveza po osnovu poreza, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i drugih javnih prihoda, osim poreza na dodatu vrijednost (PDV), nastalih do 31.12.2003. godine.

Prema podacima Centralne banke stanje na računu na 01.01.2015. godine iznosilo je 222.210,97€. U 2015. godini priliv sredstava (sa Obračunskog računa Poreske uprave

⁷ „Sl.list RCG“ br. 24/04

9070000008200112) iznosio je 2.838,14 €, a odliv sredstava na uplatne račune Poreske uprave 225.049,11 €, tako da nije bilo sredstava na 31.12.2015. godine. Ministarstvo finansija je rješenjima iz 2015. godine izvršilo raspored sredstava na uplatne račune Poreske uprave, odnosno Rješenjem broj 06-5648/1 od 30.12.2015. godine izvršen je raspored sredstava u procentualnom iznosu na račune fondova u iznosu od 195.258,63 €.

- b. Sredstva solidarnosti za otklanjanje posljedica od elementarnih nepogoda** broj 550-5520-13– otvoren kod Podgoričke banke. Pregledom dokumentacije utvrđeno je da se račun koristi za isplatu sredstava krajnjim korisnicima po osnovu odluka Komisije za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, koja je obrazovana Odlukom Vlade Crne Gore broj 06-2675/3 23.01.2013. godine⁸, a ovlašćeno lice je sekretar Komisije.

Stanje na računu na 01.01.2015. godine je iznosilo 48.545,64 €. U 2015. godini priliv sredstava u iznosu od 185.340,00 €, prenešen je sa Glavnog računa državnog trezora na osnovu zahtjeva za plaćanje po osnovu pet Odluka Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda iz 2015. godine (broj: 07-001-580 od 18.02.2015. godine, 07-001-990 od 16.03.2015. godine, 07-001-1876 od 12.05.2015. godine i 07-001-4156 od 02.11.2015. godine). Odliv sredstava sa računa u 2015. godini odnosi se na plaćanja krajnjim korisnicima sredstava u iznosu od 163.838,00 €, tako da stanje sredstava na računu 31.12.2015. godine iznosi 70.093,13 €.

Odliv sredstava u iznosu 163.838,00 € vršen je na način što su sredstva u iznosu od 96.668,00 € isplaćena krajnjem korisniku po osnovu odluka Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda iz 2015. godine, odnosno nijesu u cjelosti isplaćena sredstava po navedenim odlukama po kojima su povučena sredstva sa Glavnog računa državnog trezora. Sredstva u iznosu od 38.250,00 € isplaćena su krajnjim korisnicima po osnovu četiri Odluke Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda (07-001-1083 od 23.03.2015. godine, 07-001-1908 od 14.05.2015. godine, 07-001-2941 od 24.07.2015. godine i 07-001-4058 od 27.10.2015. godine), za koja nije podnošen zahtjev za plaćanje. Sredstva u iznosu od 28.920,00 € isplaćena su po osnovu neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda.

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da je korišćenje sredstava, odnosno plaćanja sa ovog računa vršeno na osnovu četiri odluke Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda za koja nije podnošen zahtjev za budžetsku potrošnju, što nije u skladu sa godišnjim zakonom o budžetu, niti su plaćanja odobrena u skladu sa procedurama propisanim Uputstvom o radu Državnog trezora.

- c. Računi otvoreni za potrebe Uprave carina** – Prema podacima poslovnih banaka Uprava carina, organ u sastavu Ministarstva finansija, ima otvoreno 13 računa/partija kod banaka. Uprava carina koristi pet računa, dok se sedam računa vodi u bankama kao računi Uprave carina i preko istih nijesu vršene transakcije za potrebe Uprave carina u 2015. godini.

Poslovne transakcije preko pet računa, vršene po nalogu i za račun Uprave carina, odnose se na polaganje gotovinskog depozita do okončanja carinskih postupaka, naplatu carinskog duga (porez na kafu), naplatu prihoda od prodaje carinske robe na javnim licitacijama, isplatu izdataka vezanih za sprovođenje javnih licitacija. Naplaćena sredstva nijesu u cjelosti iskazana kao prihod budžeta (djelimično vršen prenos na naplatne račune Uprave carina propisane Naredbom o naplati javnih prihoda), a isplaćeni izdaci nijesu iskazani kao izdatak u budžetu.

Sredstva na državnim bankovnim računima, u svim slučajevima, ne koriste se u skladu sa godišnjim Zakonom o budžetu, odnosno u skladu sa propisima koji uređuju oblast za čiju se svrhu koriste državni računi.

⁸ „Sl.list RCG“ br. 5/13

- d. **Promet sredstava od donacija na državnim računima Centralne banke i poslovnih banaka** - U procesu revizije utvrđeno je da na 31.12.2015. godine ima otvoreno 295 državnih računa kod Centralne banke Crne Gore i kod osam poslovnih banaka preko kojih se, pored Glavnog računa državnog trezora, vrše finansijske transakcije vezane za sredstva donacija. Na osnovu Pregleda - spisak državnih bankovnih računa, dostavljen od Ministarstva finansija (akt broj 01-09-1372/2), utvrđeno je stanje sredstava od donacija na računima i to:

Tabela 13: Stanje sredstava od donacija na računima Centralne banke i poslovnih banaka

	EUR	USD	NOK	CHF
Stanje na 01.01.2015. godine	18.565.576,71	458.066,91		
Prilivi u 2015. godini	5.228.152,65	729.018,36	120.000,00	2.500,00
Odlivi u 2015. godini	8.006.132,43	1.050.562,40	120.000,00	
Stanje na 31.12.2015. godine	15.787.596,93	136.522,87	-	2.500,00

Iskazano stanje sredstava na 01.01.2015. godine iznosi 18.565.576,71 € i razlikuje se od iskazanog stanja sredstava na 31.12.2014. godine. Naime, u Izveštaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu, konstatovano stanje iznosilo je 17.986.945,69 €, sa kojim se usaglasilo Ministarstvo finansija. Takođe, na osnovu IOS obrazaca, dostavljenih od Centralne banke i od poslovnih banaka, utvrđeno je da postoji neusaglašenost podataka o stanju novčanih sredstava na dan 31.12.2015. godine iskazanih u IOS-ima (koji su obostrano ovjereni i potpisani) sa podacima u Pregledu - spisak državnih bankovnih računa, dostavljen od strane Ministarstva finansija. Ukupan promet **na strani priliva** na ovim računima u 2015. godini iznosio je 5.228.152,65 €, 729.018,36 USD, 120.000,00 NOK i 2.500,00 CHF. Prilivi na računima odnose se na prilive od donatora, prilive po osnovu konverzije u valutu euro sa računa i partija u drugim valutama, kao i kretanja sredstava u okviru partija po raznim osnovama (pozajmice, prenos sredstava sa računa na račun, vršen po zahtjevu potrošačkih jedinica, a po odobrenju Ministarstva finansija i greške u realizaciji datih naloga za prenos). Ukupan promet **na strani odliva** na ovim računima u 2015. godini iznosio je 8.006.132,43 €, 1.050.562,40 USD i 120.000,00 NOK. Odlivi sa deviznih računa odnose se na konverziju valuta (1.050.562,40 USD i 120.000,00 NOK). Odlivi po osnovu prenosa sredstava sa državnih bankovnih računa odnose se na:

- Prenos sredstava na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 6.238.195,46 €, koji je evidentiran kao priliv u Glavnoj knjizi trezora;
 - Odliv sredstava u iznosu od 5.185,97 € na ime bankarskih provizija u unutrašnjem platnom prometu koji je naplatila banka, a koji je evidentiran u Glavnoj knjizi trezora i na strani priliva i na strani odliva;
 - Prenos sredstava opštinama u iznosu od 1.074.174,65 € i to za realizaciju projekta izgradnje glavnog gradskog kolektora u Opštini Pljevlja i za realizaciju projekta izgradnje sistema za upravljanje otpadnim vodama i projekta izgradnje vodosnadbijevanja u Prijestonici Cetinje;
 - Povraćaj sredstava donatoru u iznosu od 532.600,92 €;
 - Odliv sredstava u iznosu od 11.756,58 €, za koji je u ranijim periodima izvršen prenos sredstava na Glavni račun državnog trezora;
 - Odliv sredstava u iznosu od 3.415,06 € na ime bankarskih provizija u unutrašnjem platnom prometu koji je naplatila banka, a koji nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora;
 - Odliv sredstava u iznosu od 140.803,79 €, koji se odnosi na prenos novca po osnovu pozajmica po zahtjevu potrošačkih jedinica odobren po nalogu Ministarstva finansija, greške u realizaciji naloga datih bankama).
- e. **Promet sredstava od kredita i pozajmica na državnim računima Centralne banke i poslovnih banaka** - U procesu revizije utvrđeno je da na 31.12.2015. godine ima otvoreno 19 državnih računa kod dvije poslovne banke preko kojih se, pored Glavnog računa državnog trezora, vrše

finansijske transakcije vezane za kredite i pozajmice. Na osnovu podataka dobijenih od Ministarstva finansija utvrđeno je stanje i promet sredstava po osnovu uzetih kredita i pozajmica na računima i to:

Tabela 14: Stanje sredstava kredita i pozajmica na računima Centralne banke i poslovnih banaka

	EUR	US
Stanje na 01.01.2015. godine	14.015.408,36	51.094,52
Prilivi u 2015. godini	18.504.077,51	218,53
Odlivi u 2015. godini	16.944.098,31	51.313,05
Stanje na 31.12.2015. godine	15.575.387,56	0,00

Stanje sredstava na 01.01.2015. godine iznosi 14.015.408,36 €, dok je stanje sredstava na 31.12.2014. godine, iskazano u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu i potvrđeno od strane Ministarstva finansija, iznosilo 14.011.868,92€.

Ukupan promet na strani priliva na ovim računima u 2015. godini iznosio je 18.504.077,51 € i 218,53 USD. Prilivi na računima su po osnovu povlačenja sredstava od kreditora i od povraćaja datih kredita na račun 2345011-47-02010658.

Ukupan promet na strani odliva u 2015. godini iznosi 16.944.098,31 € i 51.313,05 USD. Iznos od 51.313,05 USD je vraćen kreditoru Svjetskoj banci, po Rješenju Ministarstva finansija 06-418/1 od 04.02.2015. godine, uključujući i bankarsku proviziju.

Odlivi po osnovu prenosa sredstava sa državnih bankovnih računa odnose se na:

- Iznos od 286,84 € vraćen kreditoru Svjetskoj banci po Rješenju Ministarstva finansija 06-418/1 od 04.02.2015. godine;
- Iznos od 369.799,73 € vraćen kreditoru Svjetskoj banci (The World Bank);
- Iznos od 66.783,11 € prenet na račun Deponija d.o.o Podgorica, po Ugovoru o prosleđivanju sredstava kredita broj 06-8675 od 06.09.2013. godine;
- Iznos od 381.613,70 € na ime plaćene glavnice i kamate vezane za realizaciju Međunarodnog sporazuma između Vlade Republike Poljske i Savjeta Ministara Vlade Srbije i Crne Gore o pružanju kredita za vezanu pomoć, u okviru kojeg su pravna lica iz Crne Gore zaključila ugovore sa proizvođačima iz Poljske, kao i ugovore o kreditu sa Crnogorskom komercijalnom bankom, izuzev Željeznice Crne Gore za koju je Vlada CG preuzela obavezu vraćanja. U dopisu se navodi da je Banka Gospodarstva Krajowego dostavila zahtjev za plaćanje kamate i glavnice i na dio sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede koji dospijevaju na dan 15.12.2015. godine. Crnogorska komercijalna banka je obračunala pripadajući dio kamate u skladu sa Sporazumom o komisionom poslu zaključenim sa Ministarstvom poljoprivrede 20.10.2006. godine. Navedene transakcije nijesu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora.
- Iznos od 3.085.246,85 €, po nalogima Ministarstva finansija prenet opštinama i drugim pravnim licima u cilju realizacije projekta „Montenegro Water and sanation C“. Navedene finansijske transakcije nijesu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora.
- Iznos od 7.125,41 € odnosi se na bankarske provizije u unutrašnjem platnom prometu, naplaćene od strane banke, a koje nijesu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora;
- Iznos sredstava od 13.018.492,50 € prenešen je na Glavni račun državnog trezora i evidentiran na klasi 7 u Glavnoj knjizi trezora.

f. Stanje sredstava na računima kod poslovnih banaka po Projektu „1000+stanova“ - U skladu sa članom 3 Ugovora o saradnji na sprovođenju Projekta „1000+stanova“ zaključenim između poslovnih banaka i Vlade Crne Gore u 2011. godini, sredstva iz kredita CEB-a će se deponovati kod banaka na rok od 20 godina uz grejs period od 5 godina, tokom kojeg će se Vladi Crne Gore, kao deponentu, isplaćivati kamata. Banka će otplatu sredstava (uključujući glavnice i kamatu)

po isteku grejs perioda, vršiti u 15 jednakih rata. Ukupno potraživanje Vlade Crne Gore po osnovu ugovora o saradnji na sprovođenju navedenog Projekta, prema IOS-u banaka koji nijesu u cjelosti usaglašeni, na 31.12.2015. godine iznosi 9.079.159,75 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 15: Stanje potraživanja po Projektu „1000+stanova“ na dan 31.12.2015. godine

Stanje sredstava po IOS obrazcu na 31.12.2015. godine	Iznos
Crnogorska komercijalna banka	1.330.548,45
Erste banka	2.231.302,50
Hypo Alpe Adria banka	1.783.369,35
Komercijalna banka AD Budva	456.170,95
NLB Montenegro banka	3.277.768,50
Ukupno	9.079.159,75

Na osnovu podataka i dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija i dostavljenih Izvoda otvorenih stavki (IOS) od Centralne banke i od poslovnih banaka, utvrđeno je da se na državnim računima na dan 31.12.2015. godine nalaze sredstva iz donacija i IPA sredstva u iznosu 15.787.596,93 €, sredstva iz kredita i pozajmica u iznosu od 15.575.383,54 € i deponovana sredstva po Projektu „1000 + stanova“ u iznosu od 9.079.159,75 €.

Preporučuje se da se po svim računima kod poslovnih banaka u Predlogu zakonu o završnom računu Budžeta Crne Gore iskaže stanje povučenih, a neutrošenih sredstava na kraju godine, kao poseban iznos koji ima unaprijed utvrđenu namjenu.

3. PORESKI ZAVRŠNI RAČUN

Poreski organ je sastavio Završni poreski račun za 2015. godinu, za period od 01.01.2015. godine do 31.12.2015. godine, koji je dostavljen Ministarstvu finansija aktom broj 03/1-7719/1-16 od 06.05.2015. godine, što nije u skladu sa članom 19 Pravilnika o poreskom knjigovodstvu kojim je utvrđeno da je Poreski organ dužan da završni poreski račun dostavi Ministarstvu finansija do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Revizijom je utvrđeno da način vođenja knjigovodstvene evidencije o javnim prihodima, način zaključivanja knjigovodstvenih evidencija i otvaranja početnih stanja nije usklađen s Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu. Poreski završni račun ne obezbjeđuje pouzdanu informaciju o iznosu poreskog duga i iznosu pretplaćenih sredstava na 01.01.2015. godine i na 31.12.2015. godine.

U skladu sa utvrđenim nalazom revizije, Državna revizorska institucija, kao i u prethodnim godinama, preporučuje Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi da obezbijedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu s Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu.

Izveštaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima - Uredbom o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja⁹, propisani su uslovi i rokovi pod kojim se poreskom dužniku može odobriti odlaganje dospelog poreskog i neporeskog duga. U skladu sa članom 3 Uredbe, odlaganje poreske obaveze vrši Ministarstvo finansija na zahtjev poreskog dužnika. U Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu dat je Izveštaj o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima, za period 01.01. do 31.12.2015. godine, prema kojem je odloženo plaćanje u ratama za 65 pravnih i fizičkih lica u ukupnom iznosu od 14.317.807,70 €.

⁹ „Sl.list CG“ br. 67/09, 23/10, 26/10 i 53/13

Kontrola Izvještaja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima vršena je pregledom rješenja Ministarstva finansija u Upravi carina i u Poreskoj upravi te je utvrđeno da je Ministarstvo finansija odobrilo odlaganje naplate obaveza u iznosu od 14.384.153,15 € i to

- Poreskoj upravi (po osnovu 62 rješenja) u iznosu od 13.858.000,63 €
- Upravi carina (po osnovu 4 rješenja) u iznosu od 526.152,52 €.

U izvještaju o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima za period 01.01. do 31.12.2015. godine nije uključeno Rješenje broj 04-12745/1/1 od 06.10.2015. godine, kojim je odobreno plaćanje obaveza po osnovu doprinosa na lična primanja „AST“ DOO u iznosu od 66.345,45 €.

Kontrolom rješenja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima utvrđeno je da sva odlaganja duga (4 rješenja u iznosu od 186.968,37 €) nijesu odobravana uz uslov da je poreski obveznik obezbijedio bankarsku garanciju ili drugi instrument obezbjeđenja u visini neplaćenih obaveza, što nije u skladu sa članom 2 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da se pridržava Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

4. PRIMICI BUDŽETA

Primici budžeta ostvareni u 2013. i 2014. godini i primici iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, u skladu sa članom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, dati su u narednoj tabeli:

Tabela 16: Primici budžeta

Ekonomska klasifikacija	Završni račun Budžeta za 2013. godinu	Završni račun Budžeta za 2014. godinu	Završni račun Budžeta za 2015. godinu	Index ostvareno 2014/2013	Index ostvareno 2015/2014
71 Tekući prihodi	1.228.279.417,81	1.339.592.834,24	1.312.180.585,31	109,06	97,95
72 Primici od prodaje imovine	11.948.846,35	6.691.829,70	7.843.144,35	56,00	117,20
73 Primici od otplate kredita	8.633.294,21	8.522.051,19	7.929.787,87	98,71	93,05
74 Donacije i transferi	6.614.007,71	5.554.927,72	6.598.063,90	83,99	118,78
75 Pozajmice i krediti	333.867.350,25	535.749.125,50	832.790.323,22	160,47	155,44
Ukupno	1.589.342.916,33	1.896.110.768,35	2.167.341.904,65	119,30	114,30

Primici budžeta u 2015. godini ostvareni su u većem iznosu za 14,30% u odnosu na ostvarene primitke u 2014. godini. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih primitaka evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora, u skladu sa načinom prikupljanja, i to:

Tabela 17: Naplaćeni prihodi

Ekonomska klasifikacija	Izvršenje budžeta	Način naplate prihoda		
		Prihodni modul	Direktne uplate na Glavni račun trezora	Evidentirano rješenjima Ministarstva finansija
71 Tekući prihodi	1.312.180.585,31	1.309.776.638,71	1.564.251,01	839.695,58
72 Primici od prodaje imovine	7.843.144,35	7.843.144,35	-	-
73 Primici od otplate kredita	7.929.787,87	1.253.741,52	5.768.135,97	907.910,38
74 Donacije i transferi	6.598.063,90		6.238.195,46	359.868,44
75 Pozajmice i krediti	832.790.323,22		49.415.935,87	783.374.359,70
Ukupno	2.167.341.904,65	1.318.873.524,58	62.986.518,31	785.481.834,10

Naplaćeni prihodi u iznosu od 2.167.341.904,65 € pokazuju da struktura naplate po prihodnim jedinicama odgovara sredstvima evidentiranim u Glavnoj knjizi trezora što je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 18: Struktura naplaćenih prihoda po prihodnim jedinicama

Ek.kl.	Opis	Prilog završnog računa za 2015. godinu	Poreska uprava	Uprava carina	Ministarstva i ostale institucije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Uprava policije	Ukupno prihodne jedinice
7	Primici		816.677.424,40	448.186.960,32	891.754.105,51	6.025.702,87	4.697.711,54	2.167.341.904,64
71+73	Izvorni prihodi		816.677.424,40	448.186.960,32	44.522.574,04	6.025.702,87	4.697.711,54	1.320.110.373,17
71	Tekući prihodi	1.312.180.585,31	816.677.424,40	448.186.960,32	36.592.786,17	6.025.702,87	4.697.711,54	1.312.180.585,30
711	Porezi	805.537.586,36	357.540.843,87	447.996.742,49				805.537.586,36
712	Doprinosi	437.288.820,67	437.288.820,67					437.288.820,67
713	Takse	13.154.413,69	723.310,10	44.709,56	9.023.517,84	3.197.204,99	165.671,20	13.154.413,69
714	Naknade	29.630.001,30	20.473.424,00		9.156.577,30			29.630.001,30
715	Ostali prihodi	26.569.763,29	651.025,76	145.508,27	18.412.691,03	2.828.497,88	4.532.040,34	26.569.763,28
72	Primici od prodaje imovine	7.843.144,35			7.843.144,35			7.843.144,35
73	Primici od otplate kredita	7.929.787,87			7.929.787,87			7.929.787,87
74	Donacije i transferi	6.598.063,90			6.598.063,90			6.598.063,90
75	Pozajmice i krediti	832.790.323,22			832.790.323,22			832.790.323,22
	Ukupno	2.167.341.904,65	816.677.424,40	448.186.960,32	891.754.105,51	6.025.702,87	4.697.711,54	2.167.341.904,64

4.1. Tekući prihodi

Prema podacima iskazanim u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu tekući prihodi ostvareni su u iznosu 1.312.180.585,31 €. Struktura tekućih prihoda u skladu s načinom prikupljanja prihoda je sljedeća: Tekući prihodi u iznosu od 1.309.776.638,71 € odnose se na prihode prikupljene i raspoređene kroz Prihodni modul, u skladu s Naredbom o načinu uplate javnih prihoda; sredstva u iznosu od 1.564.251,01 € su direktne uplate na Glavni račun državnog trezora, dok je iznos od 839.695,58 € evidentiran u Glavnoj knjizi trezora na osnovu rješenja Ministarstva finansija.

Revizijom su obuhvaćeni ostali prihodi koji su evidentirani na grupi računa 715, a koji su Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirani u iznosu od 36.966.986,34 €, dok su u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta za 2015. godinu iskazani u iznosu od 26.569.763,29 €. Navedeni prihodi evidentirani su u Glavnoj knjizi trezora na način i to:

- Prenosom sredstava kroz Prihodni modul u iznosu od 24.818.545,23 € i odnose se na naplatu ostalih prihoda od strane potrošačkih jedinica koje vrše naplatu prihoda;
- Uplatama sredstava na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 1.382.000,81 €, pri čemu se identifikacija uplata vrši na osnovu sadržaja bančine poruke MT103. U Glavnoj knjizi trezora na ovaj način evidentirana su:
 - sredstva u iznosu 327.355,99 €, koja se odnose na prihode od zakupa, kamata na depozite i na prihode od neto dobiti pravnih lica;
 - sredstva u iznosu od 1.061.647,52 €, koja se odnose na uplate izvršene na Glavni račun državnog trezora, pri čemu, prema izjavi odgovornih lica, nije moguće izvršiti identifikaciju prihoda u cilju adekvatne evidencije.
- Evidencijom prihoda na osnovu rješenja Ministarstva finansija u iznosu od 362.215,24 €, a odnose se na:
 - prihode od kamata na depozite, prihode od pozitivnih kamata na konzularnim računima i na pozitivne kamate i prenose iz depozita u iznosu od 72.069,17 €;
 - prihode ostvarene raspisivanjem urbanističko-arhitektonskih konkursa u iznosu od 290.146,07€.

4.2. Primici od prodaje imovine

Zakonom o budžetu za 2015. godinu nijesu planirani primici od prodaje imovine, dok su u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iskazani u iznosu od 7.843.144,35 €. Prilivi sredstava sa prihodnih računa, namijenjeni za prikupljanje prihoda, uplaćeni su na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 9.108.512,15 € i evidentirani su u Glavnoj knjizi trezora na računima kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 19: Primici od prodaje državne imovine

Potrošačka jedinica	Ostali tekući prihodi	Primici od prodaje imovine	Ukupno	Neevidentirano u Glavnoj knjizi trezora
	715	721		
Ministarstvo odbrane		4.335.556,37	4.335.556,37	7.087,43
Ministarstvo finansija		395.616,72	395.616,72	
Savjet za privatizaciju	762.013,00	2.601.615,76	3.363.628,76	114.359,00
Fond za obeštećenje	231.557,38	508.355,47	739.912,85	
Ministarstvo unutrašnjih poslova		2.000,00	2.000,00	
Ukupno	993.570,38	7.843.144,32	8.836.714,70	121.446,43

Razlika između uplaćenih sredstava na Glavni račun državnog trezora i priliva evidentiranih u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 271.797,28 € odnosi se na sredstva koja su stornirana rješenjem Ministarstva finansija, iz razloga što je navedeni iznos evidentiran kao priliv u 2014. godini.

Uvidom u račune kod poslovnih banaka utvrđeno je da primici od prodaje državne imovine u iznosu od 121.446,43 € nijesu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, a odnose se na:

- sredstva Ministarstva odbrane, uplaćena 17.03.2015. godine, na ime avansa iz komisionog ugovora, u iznosu od 7.087,43 € (7.482,20\$), koja se nalaze na deviznom računu Ministarstva finansija;
- sredstva u iznosu od 114.359,00 € koja su plaćena advokatskoj kancelariji na ime konsultanskih usluga, nijesu evidentirana kao priliv od prodate državne imovine niti kao izdatak za izvršene usluge.

Priliv sredstava na računu Ministarstva finansija – Direktorat za imovinsko pravne poslove u iznosu od 15.000,00 €, naplaćen od kupaca na ime naknada za rad komisija za prodaju državne imovine i odliv sredstava u iznosu od 17.872,80 € na ime isplaćenih bruto naknada za rad komisije za prodaju državne imovine, vršen je na osnovu rješenja Ministarstva finansija u skladu sa Smjernicama o radu komisija za prodaju i davanje u zakup državne imovine, pri čemu prilivi i izdaci nijesu evidentirani u Glavnoj knjizi trezora. Revizijom je utvrđeno da sredstva nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa članom 10 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, te je potrebno izvršiti reklasifikaciju sredstava kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 20: Reklasifikacija sredstava od prodaje državne imovine

sa računa		na račun		Iznos
715	Ostali prihodi	721	Primici od prodaje državne imovine	762.013,00 222.899,98
721	Primici od prodaje državne imovine	715	Ostali prihodi	65.250,60 18.612,00

Od ukupno evidentiranih prihoda na grupi računa 715 - Ostali prihodi potrebno je izvršiti reklasifikaciju na način što će se iznos od 984.912,98 € evidentirati na grupi računa 721- Primici od prodaje državne imovine, jer se od navedenog iznosa: 731.328,00 € odnosi na primitke od prodaje kapitala (privatizacija privrednih društava Poliex Berane i Montenegro Defence Industry), a iznos od

30.685,00 € se odnosi na ime ustupljenog prihoda od 1% Savjetu za privatizaciju od ostvarene cijene u postupcima privatizacije i iznos od 222.899,98 € koji se odnosi na prihod od privatizacije.

Od ukupno evidentiranih priliva na grupi računa 721 - Primici od prodaje državne imovine potrebno je izvršiti reklasifikaciju na način što će se iznos od 83.862,60 € evidentirati na grupi računa 715 - Ostali prihodi, iz razloga što se isti ne odnosi na priliv Ministarstva odbrane od prodaje državne imovine, već se iznos od 65.250,60 € odnosi na zakup nepokretnosti, naknadu utroška vode i korišćenje kanalizacije, izdavanje vojne opreme i drugo, a iznos od 18.612,00 € se odnosi na priliv Ministarstva finansija po osnovu zakupa lokaliteta Hotela „Park“.

Ministarstvo odbrane je ostvarilo primitke u 2015. godini po osnovu prodaje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 4.270.305,80 €. Od navedenog iznosa naplaćenih primitaka iznos od 3.140.487,37 € odnosi se na prilive po osnovu zaključenih ugovora o prodaji naoružanja i vojne opreme u prethodnim godinama i na iznos od 1.129.818,43 € po osnovu zaključenih ugovora u 2015. godini.

Ministarstvo odbrane je u 2015. godini sprovelo jedan postupak prodaje viška naoružanja i zaključilo dva komisiona ugovora u ukupnom iznosu od 1.916.933,28 € (ugovori su zaključeni u dolarima 2.168.280,00 \$, pri čemu komisionaru pripada 5% komisione naknade na iznos ugovora i ista se naplaćuje prije uplate ugovorene sume). Ukupan iznos plaćene komisione naknade u iznosu od 247.196,38 \$ odnosi se na komisione ugovore realizovane u 2015. godini (provizija koju je komisionar naplatio prije prenosa ugovorenog iznosa novca).

Kontrolom sprovedenog postupka prodaje viška naoružanja utvrđeno je sljedeće: Vlada je donijela Zaključak kojim se daje odobrenje da se izvrši prodaja viška naoružanja; Ministarstvo odbrane formiralo je komisiju radi sprovođenja postupka prodaje (prikupljanje i vrednovanje pristiglih ponuda); Ministarstvo odbrane slalo je obavještenje o prodaji viška naoružanja i vojne opreme firmama koje su registrovane za trgovinu naoružanjem i vojnom opremom, po osnovu liste preduzeća pribavljene od strane Ministarstva ekonomije; formirana komisija zapisnički je konstatovala dostavljene ponude i donijela Odluku o izboru ponuđača koji su ponudili najviše cijene.

Savjet za privatizaciju - Na grupi računa 721 – Primici od prodaje državne imovine evidentirano je 2.601.615,76 € primitaka od privatizacije koje je sproveo Savjet za privatizaciju, u skladu s Odlukom o planu privatizacije Vlade Crne Gore¹⁰. U 2015. godini okončana je privatizacija četiri privredna društva i to:

- **“Poliex” AD, Berane** (predmet tendera je 50,7532% akcijskog kapitala, od kojeg je 26,65% u svojini Vlade Crne Gore, 19,75% u svojini Države Crne Gore i 4,35% u svojini Fonda za obeštećenje);
- **“Montenegro Defence Industry” doo, Podgorica** (predmet tendera je prodaja 100% udjela privrednog društva sa ograničenom odgovornošću koji je u svojini Vlade Crne Gore);
- **Hotel “Park” sa pripadajućim zemljištem, Bijela** (predmet tendera je prodaja hotela “Park”, sa pripadajućim zemljištem i opremom, uključujući i rekonstrukciju i/ili rušenje i izgradnju novog hotela u skladu s uslovima iz Detaljnog urbanističkog plana “Blaca –Jošica”, prodaja u funkciji ugostiteljstva i turizma, poznatog kao “Kuća porodice Đurković” sa pripadajućim objektima i zemljištem, davanje u zakup lokaliteta koji predstavlja park);
- **Lokalitet “Gornji Ibar”, Rožaje** (predmet tendera je prodaja i davanje u zakup dijela lokaliteta fabrike “Gornji Ibar” Rožaje).

Za sve privatizacije, Savjet za privatizaciju je na svom internet portalu kao i u dnevnim novinama objavljivao javne pozive za učešće na javnom tenderu za privatizaciju predmetnih privrednih društava, sačinjavani su izvještaji tenderskih komisija sa predlogom ugovora koje je Vlada Crne Gore

¹⁰ “Sl. list CG”, br. 09/15

usvajala zaključcima i svi prezentirani ugovori sadrže klauzule za nepoštovanje ugovornih obaveza. Savjet za privatizaciju je zahtjevao uplatu depozita u iznosu od 200.000,00 € ili garancije na ponudu. Ostvarena prodajna cijena, po četiri sprovedena postupka privatizacije, je iznosila 3.468.500,00 €, dok je ukupna cijena davanja nepokretnosti u zakup iznosila 25.588,80 €, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 21: Pregled primitaka od prodaje državne imovine Savjeta za privatizaciju

Predmet privatizacije	Ugovorena prodajna cijena	Ugovorena cijena zakupa	Evidentirano u Glavnoj knjizi trezora		Nije evidentirano u Glavnoj knjizi trezora
			721	715	
"Polex" AD Berane	138.500,00		8.657,40	93.785,00	36.057,00
"Montenegro Defence Industry" doo, Podgorica	680.000,00			645.728,00	34.272,00
Hotel "Park" sa pripadajućim zemljištem, Bijela	2.250.000,00	18.612,00	2.202.082,00	22.500,00	44.030,00
Lokalitet "Gornji Ibar", Rožaje	400.000,00	6.976,80	399.533,76		7.443,04
Ukupno	3.468.500,00	25.588,80	2.610.273,16	762.013,00	121.802,04

Navedeni prilivi su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 3.372.286,16 €, a iznos od 121.802,04 € nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora. Sredstvima u iznosu od 121.802,04 € plaćene su konsultansko - advokatske usluge u iznosu od 114.359,00 €, a sredstvima u iznosu od 7.443,04 €, koja se odnose na priliv od zakupa i valorizacije lokaliteta „Gornji Ibar“ Rožaje, plaćeni su troškovi po osnovu bankarske provizije.

Ministarstvo finansija - Na prihodnom računu 832-52006-58 - Prihodi od prodaje imovine po osnovu prodaje državne imovine, sprovedenih od strane Ministarstva finansija, uplaćeno je 667.313,91 € i odnosi se na sljedeće:

- Prenos u iznosu od 271.447,28 € sa tekućeg računa Ministarstva finansija 550-5590-94, a koji se odnosi na primitke od prodaje imovine u 2014. godini, koji nijesu prenešeni sa tog tekućeg računa na prihodni račun 832-52006-58 do kraja 2014. godine (prenijeto na prihodni račun u 2015. godini), te su isti evidentirani Rješenjem broj 06-1610/1 od 31.03.2015. godine kao primici iz 2014. godine.
- Uplatu 250,00 € za naknadu troškova članovima komisije zadužene za prodaju katastarske parcele broj 4080/11 i br.4080/27 ukupne površine 58m², LN broj 2895 KO Donja Gorica – Podgorica, koja je preusmjerena na tekući račun Ministarstva finansija 550-5590-94.
- Uplatu primitaka od prodaje pokretne državne imovine, koje je sprovelo Ministarstvo finansija – Uprava za imovinu u ukupnom iznosu od 18.489,00 €;
- Prenos depozita (dio od ukupne procijenjene vrijednosti nepokretnosti koji je zainteresovani ponuđač bio obavezan da uplati u cilju prijave na javno nadmetanje) sa tekućeg računa Ministarstva finansija 550-5590-94, po osnovu sprovedenih postupaka od strane Ministarstva finansija – Direktorat za imovinsko-pravne odnose, prodaje nepokretne državne imovine u 2015. godini, u ukupnom iznosu od 13.056,15 €.
- Uplate preostalog iznosa (kupoprodajne cijene umanjene za iznos uplaćenog depozita) od strane kupaca nepokretnosti u državnom vlasništvu, a koje su bile predmet prodaja u 2015. godini, u ukupnom iznosu od 362.076,78 €.
- Prenos u iznosu od 1.914,79 € sa tekućeg računa Ministarstva finansija 550-5590-94 na prihodni račun 832-52006-58, a koji je evidentiran na grupi računa 721- Primici od prodaje državne imovine.
- Ostale uplate u iznosu od 80,00 € evidentiranih na grupi računa 721 – Primici od prodaje imovine.

Od iznosa 667.313,91 €, koji je uplaćen na podračun Centralnog računa državnog trezora, po osnovu prodaje državne imovine ili od strane samog Ministarstva finansija (prenos depozita i sredstava koja su se nalazila na tekućem računu Ministarstva finansija), na grupi računa 721 – Primici od prodaje državne imovine evidentirano je 395.616,72 €. Ministarstvo finansija – Uprava za imovinu u 2015.

godini vršila je prodaju pokretne imovine (prevozna sredstva) i ostvarila primitke u iznosu od 1.255,00 €, dok je prodajom privremeno ili trajno oduzete imovine ostvareno priliva u iznosu od 17.273,00 €. Ministarstvo finansija - Uprava za imovinu je sprovelo 2 postupka prodaje vozila javnom licitacijom, nakon čega je pristupilo postupku neposredne pogodbe za neprodana vozila, a ostala pokretna imovina (oduzeta od prethodnih vlasnika) prodana je javnom licitacijom, osim za posebnu i lako kvarljivu robu, kao i pokretnu imovinu koja je prodana neposrednom pogodbom.

Ministarstvo finansija – Direktorat za imovinsko pravne poslove je u 2015. godini okončalo 18 postupaka prodaje nepokretnosti u državnom vlasništvu, od kojih se 11 postupaka prodaje odnosi na postupak prodaje nepokretnosti javnim nadmetanjem, a 7 postupaka se odnosi na prodaju nepokretnosti putem neposredne pogodbe. Neposredne pogodbe su vršene u cilju dokompletiranja urbanističkih parcela podnosilaca zahtjeva za kupovinu nepokretnosti. Postupci javne prodaje su pokrenuti odlukama o prodaji državne imovine direktora Uprave za imovinu, na osnovu zaključaka Vlade Crne Gore, koje su oglašavane na internet portalu Uprave za imovinu i u dnevnim novinama. Za sve postupke formirane su komisije koje su sprovodile postupke i sačinjavale izvještaje o javnom otvaranju ponuda po pozivima za prikupljanje ponuda za predmetne prodaje. Vršena je procjena vrijednosti nepokretnosti od strane Uprave za nekretnine, a prodaje nepokretnosti su vršene po ili iznad procinjene vrijednosti.

Fond za obeštećenje – Primici evidentirani u Glavnoj knjizi trezora iznose 739.912,96 €, od kojih je preko prihodnog računa 832-214-40 prikupljen iznos od 508.355,47 € i direktnom uplatom na Glavni račun državnog trezora u iznosu od 231.557,38 €, koji su evidentirani na grupi računa 7155 - Ostali prihodi, a koji su uplaćeni nakon zaključenja prenosa sa prihodnih računa.

Prilivi se odnose na uplaćena sredstva od 10% ostvarenih prihoda od prodate državne imovine, u skladu sa članom 44 Zakona o povraćaju oduzetih imovinskih prava i obeštećenja¹¹.

4.3. Primici od otplate kredita

Zakonom o budžetu za 2015. godinu primici od otplate kredita planirani su u iznosu od 5.073.747,88€, a iskazani su u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu u iznosu od 7.929.787,87 € i to: primici od otplate kredita datih drugim nivoima vlasti u iznosu od 7.839.576,31 € i primici od otplate kredita datih drugim institucijama u iznosu od 90.211,56 €.

Primici od otplate kredita datih drugim nivoima vlasti (grupa računa 7311) – u iznosu 7.839.576,31€ odnose se na:

- Primitke od otplate datih kredita za samozapošljavanje u iznosu od 1.163.529,96 €, koji su evidentirani u Glavnoj knjizi trezora kroz Prihodni modul.
- Priliv sredstava u iznosu od 5.768.135,97 €, koji je uplaćen na Glavni račun državnog trezora (pri čemu se identifikacija uplata vrši na osnovu sadržaja bančine poruke MT 103), a odnosi se na uplate izvršene od strane: SO Tivat, Montenegro Bonusa, Crnogorskog elektroprenosnog sistema, Deponije DOO, Elektroprivrede Crne Gore, Komunalnog preduzeće Tivat, Čistoće DOO i SO Nikšić.
- Priliv sredstava u iznosu od 907.910,38 €, koji je evidentiran Rješenjem Ministarstva finansija broj 06-435/1 od 03.02.2016. godine, a odnosi se na otplatu kredita datih od Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća.

Primici od otplate kredita datih drugim institucijama (grupa računa 7313) u iznosu od 90.211,56 €. Prenos sredstava izvršen sa uplatnog računa 832-52008-52 kroz Prihodni modul, a odnosi se na prihod od kamata za Projekat „1000 + stanova“ od strane poslovnih banaka.

¹¹ "Sl. list CG", 21/04, 49/07, 60/07, 12/07, 73/10

5. IZDACI BUDŽETA

Izdaci budžeta iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iznose 2.159.698.670,16 €. U narednoj tabeli dat je pregled ostvarenih izdataka u 2015. godini po strukturi izdataka i to:

Tabela 22: Pregled ostvarenih izdataka u 2015. godini

Opis	Zakon o budžetu za 2015. godinu	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Tekući budžet za 2015. godinu	Predlog zakona o završnom računu Budžeta
Tekući izdaci	633.631.276,86	33.404.081,56	33.891.235,04	633.144.123,38	641.171.576,11
Transferi za socijalnu zaštitu	504.845.525,00	10.397.607,67	24.693.679,17	490.549.453,50	487.041.860,10
Transferi ins. poj. nevla. sektoru	128.294.696,62	9.189.616,87	1.731.186,58	135.753.126,91	136.226.214,47
Kapitalni izdaci	282.892.154,21	9.688.157,45	6.825.346,42	285.754.965,24	256.488.589,42
Pozajmice i krediti	2.250.000,00	750.000,00		3.000.000,00	2.975.830,12
Otplata dugova	398.292.084,37	50.000,00		398.342.084,37	619.150.905,91
Rezerve	13.055.163,43	9.099.684,30	5.437.700,64	16.717.147,09	16.643.694,03
Ukupno	1.963.260.900,49	72.579.147,85	72.579.147,85	1.963.260.900,49	2.159.698.670,16

U strukturi izvršenih rashoda učešće izdataka je sljedeće: tekući izdaci sa 29,69%; transferi za socijalnu zaštitu sa 22,55%; transferi institucijama, pojedincima nevladinom i javnom sektoru 6,31%; kapitalni izdaci 11,88%; pozajmice i krediti 0,14%; otplata dugova sa 28,67% i rezerve 0,77%. Budžetski izdaci u 2015. godini izvršeni su u iznosu od 2.159.698.670,16 € i veći su u odnosu na raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom za 10,01%, a u odnosu na ostvarene izdatke u 2014. godini za 14,22%.

5.1. Tekući izdaci

Zakonom o budžetu za 2015. godinu sredstva za tekuće izdatke planirana su u iznosu od 633.631.276,86 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan uvećan za 33.404.081,56 € i umanjen za 33.891.235,04 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 633.144.123,38 €. Ostvareni tekući izdaci iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iznose 641.171.576,11 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 23: Tekući izdaci

Opis	Zakon o budžetu za 2015. godinu	preusmjerena +	preusmjerena -	Tekući budžet	Predlog završnog računa Budžeta
411 Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	379.363.596,73	13.836.084,96	8.152.477,64	385.047.204,05	382.177.081,82
412 Ostala lična primanja	11.950.430,02	4.603.799,70	712.009,65	15.842.220,07	14.740.493,81
413 Rashodi za materijal	29.426.582,08	1.392.481,13	3.361.461,74	27.457.601,47	25.584.905,47
414 Rashodi za usluge	52.503.098,52	7.412.179,73	4.145.410,29	55.769.867,96	58.461.656,09
415 Rashodi za tekuće održavanje	20.826.221,33	499.174,40	358.749,24	20.966.646,49	20.121.139,95
416 Kamate	75.765.883,97	198,33	12.830.244,39	62.935.837,91	81.802.749,75
417 Renta	8.327.960,49	888.548,45	780.224,80	8.436.284,14	7.918.742,32
418 Subvencije	21.251.600,00	428.306,81	1.078.541,16	20.601.365,65	19.618.046,83
419 Ostali izdaci	34.215.903,72	4.343.308,05	2.472.116,13	36.087.095,64	30.746.760,07
Ukupno tekući izdaci	633.631.276,86	33.404.081,56	33.891.235,04	633.144.123,38	641.171.576,11

Kada su u pitanju tekući izdaci uočene su manje nepravilnosti koje se odnose na plaćanja po profakturama, odnosno avansna plaćanja, što nije u skladu s Uputstvom o radu Državnog trezora. Takođe, utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na nenamjensku potrošnju sredstava, odnosno na plaćanja koja nijesu u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština i u skladu s Uputstvom o radu Državnog trezora. Državna revizorska institucija je izvršila korekciju **tekućih izdataka** koji se odnose na nenamjensku potrošnju sredstava u iznosu od 877.766,34 €.

5.1.1. Kamate

Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirana sredstva za isplatu kamata iznose 75.765.883,97€, preusmjeravanjem sredstava plan je uvećan za 198,33 € i umanjen za 12.830.244,39 €, tako da raspoloživa sredstva tekućim budžetom iznose 62.935.837,91€. Izdaci za kamatu ostvareni su u iznosu od 81.802.749,75 € što je više 29,98% od iznosa raspoloživih sredstava tekućim budžetom, kako je prikazano u narednoj tabeli:

Tabela 24: Izdaci za kamate

Opis	Izdaci za kamate rezidentima	Izdaci za kamate nerezidentima	Ukupno
1) Utvrđeno zakonom o budžetu za 2015. godinu	6.789.384,85	68.976.499,12	75.765.883,97
2) Uvećano putem preusmjeravanja	198,33	-	198,33
3) Umanjeno putem preusmjeravanja	39.787,34	12.790.457,05	12.830.244,39
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	6.749.795,84	56.186.042,07	62.935.837,91
5) Izvršeno	6.278.586,89	75.524.162,86	81.802.749,75
6) Izvršeno/planirano	93,02	134,42	129,98

Otplata kamata rezidentima – Izdaci za kamate rezidentima izvršeni su u iznosu od 6.278.586,89 €, što je za 6,98% manje u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Izdaci za kamatu evidentirani su kod Ministarstva finansija u iznosu od 6.064.661,38 €, Ministarstva odbrane, Ministarstva ekonomije i Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od 103.100,97 €, dok je Fond za zdravstveno osiguranje i Zavod za zapošljavanje iskazao izdatke za kamate u iznosu od 110.824,54 €.

Izdaci Ministarstva finansija po osnovu plaćenih kamata odnose se na:

- izdatke za kamate po kreditima kod komercijalnih banaka u iznosu od 3.640.064,93 €;
- izdatke za kamate po Državnim zapisima u iznosu od 394.908,20 €, po rezultatima sedam održanih aukcija 182 - dnevnih državnih zapisa;
- izdatke za kamate po obveznicama Fonda rada u iznosu od 367.839,55 €, u skladu s Odlukom o emisiji obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim je radom prestala potreba;
- izdaci za kamate po Državnim obveznicama GB1/2014 u iznosu od 1.761.848,70 €, u skladu s Odlukom o emisiji Državnih hartija od vrijednosti u iznosu emisije od 43.150.000,00 €, koje su izdate u cilju finansiranja budžetskih potreba.

Otplata kamata nerezidentima - Izdaci za otplatu kamata nerezidentima iznose 75.524.162,86 €, od čega je na otplatu kamate 68.637.589,81 € i na ostale troškove 6.886.573,05 €, što je za 34,42% više u odnosu na raspoloživa sredstva tekućim budžetom. Pregled izdataka za kamate dat je sa pregledom izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima.

5.1.2. Subvencije

Izdaci za subvencije, ostvareni su u iznosu od 19.618.046,83 €, a izvršeni su kod potrošačkih jedinica kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 25: Izdaci za subvencije

	Opis	Zakon o budžetu za 2015. godinu	Tekući budžet	Predlog zakona o završnom računu Budžeta za 2015. godinu
40901	Ministarstvo ekonomije	5.925.000,00	5.447.085,73	5.314.852,56
41001	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	3.800.000,00	3.800.000,00	3.800.000,00
41101	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	10.570.000,00	10.250.999,94	9.399.914,29
41501	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	500.000,00	500.000,00	500.000,00
60101	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	456.600,00	603.279,98	603.279,98
	Ukupno	21.251.600,00	20.601.365,65	19.618.046,83

Revizijom izdataka za subvencije obuhvaćene su potrošačke jedinice i to:

Ministarstvo ekonomije je ostvarilo izdatke za subvencije u iznosu od 5.314.852,56 €. Navedeni izdaci se odnose na subvencionisanje računa za utrošenu električnu energiju najugroženijim

kategorijama stanovništva. Vlada je Zaključkom broj 08-1834 od 28.08.2015. godine usvojila Informaciju o programu subvencionisanja računa za utrošenu električnu energiju najugroženijim kategorijama stanovništva za period od jula 2013. godine do maja 2014. godine i zadužila Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Ministarstvo finansija da u saradnji sa Elektroprivredom Crne Gore razmotri mogućnost daljeg subvencionisanja računa za utrošenu električnu energiju za socijalno najugroženije kategorije stanovništva.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je ostvarilo izdatke za subvencije u iznosu od 9.399.914,29 €. Na uzorku od 56,63% utvrđeno je da su sredstva korišćena za:

- podršku ratarskoj proizvodnji u iznosu od 442.794,74 €;
- premije u stočarstvu i podršku razvoju stočarstva u iznosu od 1.836.939,50 €;
- premije za mlijeko u iznosu od 1.018.994,02 €;
- podršku ratarskoj proizvodnji u iznosu od 500.327,70 €;
- podršku podizanju i modernizaciji voćarskih zasada u iznosu od 165.887,59 €;
- nabavku sadnica i sjemena u iznosu od 213.425,54 €;
- podršku razvoja vinogradarstva i vinarstva u iznosu od 141.435,00 € i
- ostale subvencije u iznosu od 707.608,74 €.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je izvršilo avansnu uplatu Opštini Bijelo Polje po Rješenju broj 452-48/15-1 od 23.12.2015. godine, u iznosu od 240.000,00 € na ime tova prijavljenog za prvu polovinu 2016. godine za 2.127 grla. Sa grupe računa subvencije plaćeni su izdaci u iznosu od 12.000,00 € i to iznos od 6.000,00 € po računu broj 010/2015 od 23.12.2015. godine, na ime izrade mobilne aplikacije i iznos od 6.000,00 € za izradu sajta e-pijaca po računu broj 011/2015 od 23.12.2015. godine, što nije u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa budžeta Republike, budžeta vanbudžetskih fondova i budžeta opština.

5.2. Transferi za socijalnu zaštitu

Izdaci za transfere za socijalnu zaštitu u 2015. godini iznose 487.041.860,10 €, od čega za prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja je utrošeno 387.038.896,73 €. Prema Izvještaju o novčanim tokovima III, Fond penzijskog i invalidskog osiguranja prikazao je namjenske prihode u iznosu od 266.771.692,18 € i opšte prihode 125.553.429,17 €, kako je dato u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. U narednoj tabeli dati su ostvareni izdaci po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja za 2014. i 2015. godinu i to:

Tabela 26: Pregled izdataka po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja

Opis	2014	2015
	Ostvareni izdaci	Ostvareni izdaci
Starosna penzija	218.172.024,74	222.428.711,02
Invalidska penzija	68.774.818,87	67.308.144,72
Porodične penzije	76.276.318,92	76.132.211,80
Naknade	9.548.578,79	9.434.280,43
Dodaci	2.458.062,68	2.268.163,00
Ostala prava	9.161.038,85	9.467.385,68
Ukupno	384.390.842,85	387.038.896,65

U iznos ostvarenih izdataka za 2015. godinu od 387.038.896,65 € uključeni su izdaci po osnovu troškova poštanskih usluga u iznosu od 1.328.786,42 €.

5.3. Otplata dugova

Otplata dugova obuhvata izdatke za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima i nerezidentima, otplatu garancija u zemlji i inostranstvu i otplatu obaveza iz prethodnog perioda. Zakonom o budžetu za 2015. godinu izdaci za otplatu dugova planirani su u iznosu od 398.292.084,42 €, dok je preusmjeravanjem sredstava plan uvećan za 50.000,00 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana tekućim budžetom iznose 398.342.084,42 €. Izdaci za otplatu dugova

iskazani u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iznose 619.150.905,91 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 27: Izdaci za otplatu dugova

Opis	Ukupno
1) Utvrđeno zakonom o budžetu za 2015. godinu	398.292.084,42
2) Uvećano putem preusmjerenja	50.000,00
3) Umanjeno putem preusmjerenja	-
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	398.342.084,42
5) Izvršeno	619.150.905,91
6) Izvršeno/planirano	155,43

Otpata duga (461) – Zakonom o budžetu za 2015. godinu na ime izdataka za otplatu duga planirana su sredstva u iznosu od 364.481.004,42 €, a ostvareni izdaci iznose 541.742.968,76 €, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 28: Izdaci za otplatu duga

Opis	Opplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima	Opplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima	Ukupno 461
	4611	4612	
1) Utvrđeno zakonom o budžetu za 2015. godinu	46.710.121,92	317.770.882,50	364.481.004,42
2) Uvećano putem preusmjerenja	-	-	-
3) Umanjeno putem preusmjerenja	-	-	-
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	46.710.121,92	317.770.882,50	364.481.004,42
5) Izvršeno	221.709.652,12	320.033.316,64	541.742.968,76
6) Izvršeno/planirano	474,65	100,71	

Otplata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima (4611) - Zakonom o budžetu za 2015. godinu na ime izdataka za otplatu hartija od vrijednosti i kredita rezidentima planirana su sredstva u iznosu od 46.710.121,92 €, a iskazani izdaci u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu iznose 221.709.652,12 €. Struktura izdataka evidentiranih kod Ministarstva finansija po osnovu izdataka za otplatu kamate i glavnice hartija od vrijednosti i kredita rezidentima data je u narednoj tabeli:

Tabela 29: Otplata i kamata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima

Redni broj	Opis	Kamata	Glavnica
1	Izdaci za kamate po kreditima kod komercijalnih banaka	3.640.064,93	34.794.281,05
	Izdaci za kamate po kreditu za zgradu Uprave policije	7.187,31	427.555,75
	Izdaci za kamatu po kreditu za restauraciju spomenika kulture na Cetinju	17.957,46	707.796,79
	Izdaci za kamatu po preuzetim kreditima	481.942,85	2.326.401,30
	Izdaci za kamatu po dugoročnim kreditima	3.058.032,29	30.959.337,99
	Izdaci za kamatu po Ugovoru o finansijskom lizingu	74.945,02	373.189,22
2	Izdaci za kamatu i glavnice po Državnim zapisima	394.908,20	175.248.200,00
3	Izdaci za kamatu i glavnice po obveznicama Fonda rada	267.839,55	1.195.369,40
4	Izdaci za kamatu i glavnice po Državnim obveznicama	1.761.848,70	10.471.801,67
	Ukupno	6.064.661,38	221.709.652,12

Izdaci za otplatu glavnice rezidentima u iznosu od 221.709.652,12 € odnose se na:

- izdatke za otplatu kredita komercijalnim bankama u iznosu od 34.794.281,05 €;
- izdaci za otplatu duga po Državnim zapisima iznose 175.248.200,00 €. U 2015. godini emitovani su državni zapisi u vrijednosti od 175.248.200,00 €. Izdaci su nastali po osnovu otplate glavnice za 10, 11 i 12 aukciju iz 2014. godine u iznosu od 15.514.300,00 € i prvu aukciju iz 2015. godine u iznosu od 21.103.900,00 €. Odliv sredstava po osnovu otplate glavnice u iznosu od 138.630.000,00 € odnosi se na refinansiranje državnih zapisa po osnovu dospjeća 8 i 9 aukcije iz 2014. godine i 2, 3, 4 i 7 aukcije iz 2015. godine.

- izdaci za otplatu glavnice u iznosu od 1.195.369,40 €, po obveznicama Fonda rada, oznake OBFR , u skladu s Odlukom o emisiji obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim radom je prestala potreba.
- Izdaci u iznosu od 10.471.801,67 €, nastali su po osnovu otplate glavnice po državnim obveznicama GB1/2014 u iznosu od 10.258.540,87 € i državnim obveznicama DP-15 u iznosu od 213.261,00 €.

U narednoj tabeli dat je pregled kamate i otplate po kreditima kod komercijalnih banaka i to:

Tabela 30: Izdaci za glavnici i kamatu po kreditima kod komercijalnih banaka

Redni broj	Banka	Namjena	Broj ugovora	Datum potpisivanja	Ugovoreni iznos	Odliv za glavnici	Odliv za kamatu	Ukupno odliv u 2015. godini
1	Erste banka	Zgrada Uprave policije	LD10050700082-5100096215	25.02.2010	6.000.000,00	427.555,75	7.187,31	434.743,06
2		Restitucija spomenika kulture	LD10103700110-51015996708	14.04.2010	5.000.000,00	707.796,79	17.957,46	725.754,25
3		Preuzeti dug	LD10040700086-51014335785	23.02.2010	3.800.000,00	291.053,74	4.894,76	295.948,50
4		Preuzeti dug	LD10196700016-5102207905	15.07.2010	7.000.000,00	807.385,59	325.846,52	1.133.232,11
5		Preuzeti dug	LD10117/00002-5100594407	30.04.2010	7.000.000,00	664.645,05	9.267,54	673.912,59
6		Ugovor o dugoročnom kreditu	5100260506	16.09.2013	16.000.000,00	7.056.390,67	613.662,31	7.670.052,98
7		Preuzeti dug	LD11286/00096-5101437725	13.12.2011	3.500.000,00	563.316,92	141.934,03	705.250,95
8		Ugovor o dugoročnom kreditu	5100281743	20.12.2013	15.000.000,00	4.781.736,64	709.347,90	5.491.084,54
Ukupno Erste banka					63.300.000,00	15.299.881,15	1.830.097,83	17.129.978,98
9	Societe Generale banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	00421-3300002.4	27.12.2012	10.000.000,00	2.000.000,00	360.645,29	2.360.645,29
10		Ugovor o lizingu	00-421-0900004.8	19.02.2013	1.896.136,00	373.189,22	74.945,02	448.134,24
11		Ugovor o dugoročnom kreditu	00-4216400001.4	09.12.2013	5.000.000,00	1.666.666,68	227.211,59	1.893.878,27
Ukupno Societe Generale banka					16.896.136,00	4.039.855,90	662.801,90	4.702.657,80
12	Crnogorska komercijalna banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	01-10026	07.08.2013	42.500.000,00	15.454.544,00	1.147.165,20	16.601.709,20
Ukupno Crnogorska komercijalna banka					42.500.000,00	15.454.544,00	1.147.165,20	16.601.709,20
Ukupno					122.696.136,00	34.794.281,05	3.640.064,93	38.434.345,98

Otplata hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima (4612)- Izdaci za otplatu duga po osnovu hartija od vrijednosti i kredita nerezidentima iznose 320.033.316,64 €. U narednoj tabeli dat je pregled izdataka na ime otplate glavnice duga i kamate po uzetim kreditima i hartijama od vrijednosti u inostranstvu i to:

Tabela 31: Otplata glavnice i kamate po kreditima i hartijama od vrijednosti nerezidentima

Kreditor	Glavnica	Kamata	Commitment fee	Provizija	Naknada za angažovanje	Ostalo	Ukupno
CEB		116.059,73					116.059,73
OTBANK		15.050.000,00				3.901.580,33	18.951.580,33
CREDIT SUISSE	38.000.000,00	11.317.244,33		44.998,64			49.362.242,97
ČEŠKA EKSPORTNA BANKA	5.122.369,80	210.013,73					5.332.383,53
DEUTSCHE BANK AG	184.360.000,00	25.798.535,00					210.158.535,00
EBRD	3.337.006,20	176.802,27	23.365,95				3.537.174,42
EIB	5.756.054,26	2.400.095,44					8.156.149,70
ERSTE BANKA	7.218.987,29	1.254.330,93					8.473.318,22
EUROFIMA	3.329.844,92	653.792,16		98.125,45		479,33	4.082.241,86
EVROPSKA ZAJEDNICA	1.040.677,72	168.558,56					1.209.236,28
EXIM BANKA KINA		527.488,50	354.481,96	2.088.515,98			2.970.486,44
EXIM MADARSKA	1.262.413,54	62.509,89					1.324.923,43
IBRD	15.588.003,50	2.935.593,58					18.523.597,08
ICO	452.885,54	47.056,06					499.941,60
IDA	5.265.819,90	495.145,97			6.834,85	20.521,30	5.788.322,02
KFW	7.179.334,00	720.761,62	63.594,71		284.074,55		8.247.764,88
MORGAN STANLEY	35.200.000,00	3.511.454,67					38.711.454,67
NATIXIS	845.883,40	63.404,93					909.288,33
PARISKI KLUB	3.524.306,00	2.744.309,75					6.268.615,75
POLJSKA BANKA	347.275,20	30.579,20					377.854,40
SAVJET EVROPE	2.284,41						2.284,41
STELEMARKISCHE BANK UND SPARKASSEN AG	2.200.170,96	353.853,49					2.554.024,45
UKUPNO	320.033.316,64	68.637.589,81	441.442,62	2.231.640,07	290.909,40	3.922.580,96	395.557.479,50

Otplata ino duga po osnovu emitovanih obveznica u iznosu od 219.560.000,00 € odnosi se na:

- otplatu duga Deutsche Bank AG u iznosu od 184.360.000,00 € po osnovu emisije Eurobond obveznica (u iznosu 200,00 mil. eura) i kredita za budžetsku potrošnju (u iznosu od 60,00 mil. eura).

- Otplatu duga Morgan Stanley u iznosu od 35.200.000,00 € po Ugovoru broj 06-10021 od 06.12.2013. godine po osnovu emisije euroobveznica (u iznosu od 80,00 mil. eura).
- Sredstva u iznosu od 2.284,41 € plaćena su Banci za razvoj Savjeta Evrope na ime finansijske obaveze - kontribucije za učlanjenje i ne odnosi se na otplatu ino duga.

Otplata obaveza iz prethodnog perioda - Zakonom o budžetu za 2015. godinu izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda planirani su u iznosu od 33.811.080,00 €, preusmjeravanjem sredstava plan je uvećan za 50.000,00 €, tako da raspoloživa sredstva iskazana planom tekućeg budžeta iznose 33.861.080,00 €. Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda ostvareni su u iznosu od 77.407.937,15 € ili za 128,60% više od planom predviđenih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 32: Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda

1) Zakon o budžetu za 2015. godinu	33.811.080,00
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	50.000,00
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	0,00
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	33.861.080,00
5) Izvršeno	77.407.937,15
6) Izvršeno/planirano x 100	228,60

Ostvareni izdaci u iznosu od 77.407.937,15 €, odnose se na obaveze po osnovu sudskih odluka u iznosu od 21.051.277,16 € i na ostale obaveze u iznosu od 56.356.659,99 €, od čega se na Ministarstvo finansija odnosi 17.671.990,05 €, Ministarstvo odbrane 434.827,01 €, Fond za zdravstveno osiguranje u iznosu 36.000.000,00 € i na Fond za obeštećenje 2.249.842,93 €.

Izdaci po osnovu sudskih odluka u iznosu od 19.824.205,74 € izvršeni su na teret potrošačkih jedinica koje su uzrokovale te troškove. Ministarstvo finansija, u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu, nije tokom godine vršilo preusmjeravanje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja.

Ministarstvo finansija, na teret računa otplata obaveza iz prethodnog perioda, vršilo je plaćanja u iznosu od 17.671.990,07 € i to za:

- Otplatu duga po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 13.502.715,33 €, u skladu sa zakonima i Uredbom o konverziji devizne štednje građana u obveznice¹².
- Otplatu preuzetog duga od „Montenegro Airlines“ a.d. Podgorica prema BNDES-u (Banko Nacional De Desenvolvimento Economico E Social Rio Se Janeiro Brazil) u iznosu od 3.214.089,18 €, a na ime finansiranja nabavke aviona Embraer 195. U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-42 od 02.04.2015. godine zaključen je Ugovor o preuzimanju i konverziji duga u akcijski kapital između Ministarstva finansija i „Montenegro Airlines“ a.d. Podgorica, a u skladu sa članom 10 Zakona o budžetu za 2015. godinu.
- Otplatu obaveza UNDP kancelariji u Podgorici u iznosu od 382.113,94 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-216 od 26.02.2015. godine.
- Otplatu preuzetog duga za utrošenu električnu energiju od lokalnog vodovoda Glavnog grada Podgorica u iznosu od 60.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3219 od 29.12.2015. godine.
- Otplatu duga po osnovu obeštećenja vojnim penzionerima u iznosu od 4.086,66 €, u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju¹³ i Zaključkom Vlade Crne Gore broj 06-1355/3 od 03.07.2012. godine.

¹² „Sl.list CG“ br.42/04 i 40/08

¹³ „Sl.list CG“ br79/08, 14/10,78/10 i 34/11

- Izdatak u iznosu od 8.091,78 € evidentiran je Rješenjima Ministarstva finansija broj 356 i 357 od 29.01.2016. godine, a na ime naplate od strane Crnogorske komercijalne banke po osnovu dospjele otplate kredita radnika Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.
- Izdatak u iznosu od 47.138,91 €, na osnovu konačnih odluka Evropskog suda za ljudska prava, po zahtjevima Zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom, za nastale međunarodno pravne obaveze. Plaćanja vršena po:
 - Rješenju broj 01-06-107 od 20.01.2015. godine u iznosu od 27.400,00 €, na ime naknade štete podnosioca predstavke po osnovu sudskog poravnanja, uključujući troškove sudskog postupka;
 - Rješenju broj 01-12140/1 od 08.10.2015. godine u iznosu od 3.612,00 €, Rješenju broj 01-13340/1 od 14.09.2015. godine u iznosu od 1.020,00 €, Rješenju broj 01-12121/1 od 08.10.2015. godine u iznosu od 13.380,00 € i Rješenju broj 01-15395/1 od 30.11.2015. godine u iznosu od 1.726,31 € za podnosioc predstavke.

Navedeni izdatak u iznosu od 3.214.089,18 €, nastao kao konverzija duga u akcijski kapital, odnosno na ime kupovine hartija od vrijednosti od „Montenegro Airlines“ a.d. Podgorica, trebalo je evidentirati na grupi računa 4418 - Kapitalni izdaci (Izdaci za kupovinu hartija od vrijednosti) u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

Revizijom izdataka evidentiranih na grupi računa 463 - Otplata obaveza iz prethodnog perioda utvrđeno je da plaćeni izdaci ne predstavljaju neizmirene obaveze već vanredne izdatke koji nijesu planirani godišnjim zakonom o budžetu.

Fond za zdravstveno osiguranje - Na teret računa 463 – Otplata obaveza iz prethodnog perioda, a u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu, kojim je utvrđeno da se Vlada Crne Gore može zadužiti za potrebe izmirenja obaveza Fonda za zdravstveno osiguranje i javnih zdravstvenih ustanova, evidentiran je izdatak u iznosu od 36.000.000,00 €. Neizmirene obaveze su plaćene na osnovu Specifikacije neizmirenih obaveza na dan 31.12.2014. godine, dostavljene od strane Ministarstva zdravlja, po Zaključku Vlade Crne broj 08-1070 od 08.05.2015. godine.

Fond za obeštećenje je na teret računa otplata obaveza iz prethodnog perioda vršio plaćanja u iznosu od 2.249.842,93 € i to za isplatu rate obeštećenja bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava u skladu s odlukama Fonda za obeštećenje.

Fond za obeštećenje sredstva namijenjena bivšim vlasnicima oduzetih imovinskih prava treba da planira i izvršava na teret izdataka 431 – Transferi institucijama pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

6. IZVJEŠTAJ O IZDACIMA BUDŽETSKIH REZERVI

Članom 43 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je da se sredstva tekuće i stalne budžetske rezerve koriste za neplanirane i nedovoljno planirane izdatke tokom fiskalne godine. Pravilnikom o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve propisani su kriterijumi za korišćenje sredstava tekuće i stalne rezerve¹⁴. Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za: obezbjeđenje nedostajućih sredstava za finansiranje redovne djelatnosti potrošačkih jedinica, pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti, pomoć fizičkim licima za liječenje, školovanje i za poboljšanje materijalne situacije i za ostale namjene u skladu sa Zakonom.

¹⁴ „Sl.list CG“ br.23/09

Zakonom o budžetu za 2015. godinu planirana su sredstva za potrebe budžetske rezerve u ukupnom iznosu od 13.055.163,43 €. Preusmjeravanjem sredstava budžet rezervi je uvećan za 9.099.684,30 € i umanjen za 5.437.700,64 €, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 16.717.147,09 €. Realizovana sredstva za tekuću budžetsku rezervu iznose 16.643.694,03 € ili 99,56% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 33: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve

1) Zakon o budžetu za 2015. godinu	13.055.163,43
2) Uvećanje putem preusmjeravanja	9.099.684,30
3) Umanjenje putem preusmjeravanja	5.437.700,64
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	16.717.147,09
5) Izvršeno	16.643.694,03
6) Izvršeno/planirano x100	99,56

Potrošnja sredstava tekuće budžetske rezerve odobravana je odlukama Vlade i odlukama Užeg kabineta Vlade u iznosu od 14.405.799,03 € i odlukama Komisije za raspodjelu sredstava tekuće budžetske rezerve u iznosu od 2.237.895,00 €. Sredstva odobrena odlukama Vlade i Užeg kabineta Vlade, evidentirana su kao izdatak tekuće budžetske rezerve u iznosu od 14.405.799,03 €, a odnose se na:

- Finansiranje neplaniranih i nedovoljno planiranih sredstava za vršenje redovne djelatnosti potrošačkih jedinica, u skladu sa članom 43 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, u iznosu od 12.389.577,31 €;
- Pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti u iznosu od 222.170,54 €;
- Pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 659.217,50 €;
- Pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 680.093,68 €;
- Pomoć za školovanje u iznosu od 60.850,00 €;
- Ostale vidove pomoći u iznosu od 208.550,00 € i
- Isplatu sredstava na ime naknade štete od elementarnih nepogoda u iznosu od 185.340,00 €, a na osnovu izvještaja Komisije za procjenu štete od elementarnih nepogoda. Sredstva su prenešena na račun Ministarstva finansija broj 550-5520-13 kod Societe Generale banke - sredstva solidarnosti, po Odlukama Komisije i to: Odluka broj 07-001-580 od 18.02.2015. godine u iznosu od 24.610,00 €, Odluka broj 07-001-990 od 16.03.2015. godine u iznosu od 47.5000,00€, Odluka broj 07-001-1876 od 12.05.2015. godine u iznosu od 31.570,00 €, Odluka broj 07-001-4156 od 02.11.2015. godine u iznosu od 24.290,00 € i Odluka broj 07-001-2983 od 29.07.2015. godine u iznosu od 57.370,00 €.

Sredstva odobrena odlukama **Komisije za raspodjelu** dijela sredstava tekuće budžetske rezerve u iznosu od 2.237.895,00 € odnose se na:

- Pomoć pravnim licima za finansiranje djelatnosti u iznosu od 108.650,00 €;
- Pomoć fizičkim licima za liječenje u iznosu od 21.150,00 €;
- Pomoć za poboljšanje materijalne situacije u iznosu od 2.078.635,00 €;
- Pomoć za školovanje u iznosu od 18.160,00 € i
- Ostale vidove pomoći u iznosu od 11.300,00 €.

Pregled potrošačkih jedinica koje su koristile sredstva budžetske rezerve u iznosu od 12.388.577,31 € dat je u narednoj tabeli:

Tabela 34: Pregled budžetske rezerve

Potrošačka jedinica	Zakon o budžetu za 2015. godinu	Predlog zakon o završnom računu Budžeta	Dozvoljeno prekoračenje	Prekoračeno
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	25.461.884,15	4.937.480,20	1.273.094,21	3.664.385,99
Ministarstvo ekonomije	8.954.428,97	2.909.388,10	447.721,45	2.461.666,65
Ministarstvo zdravlja	998.526,13	1.534.460,00	49.926,31	1.484.533,69
Ministarstvo vanjskih poslova	13.671.052,32	633.954,33	683.552,62	
Generalni sekretarijat Vlade	3.913.004,24	447.444,40	195.650,21	251.794,19
Ministarstvo unutrašnjih poslova	70.623.708,57	372.939,60	3.531.185,43	
Ministarstvo odbrane	36.438.847,95	366.990,56	1.821.942,40	
Ministarstvo finansija	120.230.133,28	341.884,97	6.011.506,66	
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	22.682.100,18	209.461,48	1.134.105,01	
Ministarstvo održivog razvoja	6.179.232,96	205.000,00	308.961,65	
Ministarstvo kulture	6.147.913,48	179.494,00	307.395,67	
Skupština Crne Gore	7.060.889,50	82.195,47	353.044,48	
Ministarstvo za ljudska prava	871.506,49	80.000,00	43.575,32	36.424,68
Predsjednik Crne Gore	700.495,67	30.612,00	35.024,78	
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	70.507.821,87	30.000,00	3.525.391,09	
Sudstvo	20.793.248,06	22.272,20	1.039.662,40	
Ukupno	415.234.793,82	12.383.577,31	20.761.739,69	7.898.805,20

Prema navedenim podacima, prekoračena je dozvoljena potrošnja sredstava iz rezervi u iznosu od 7.898.805,20 € i to: Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u iznosu od 3.664.385,99 €, Ministarstvo ekonomije u iznosu od 2.461.666,65 €, Ministarstvo zdravlja u iznosu od 1.4894.533,69 €, Generalni sekretarijat Vlade u iznosu od 251.794,19 € i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u iznosu od 36.424,68 €, što nije u skladu sa članom 3 stav 1 Pravilnika o bližim kriterijumima za korišćenje sredstava tekuće i stalne budžetske rezerve, kojim je propisano da se sredstva mogu koristiti u visini do 5% sredstava planiranih zakonom o budžetu te potrošačke jedinice.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 4.937.480,20 € za:

- Izmirenje kreditnih obaveza Željezničke infrastrukture i Željezničkog prevoza u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-160 od 15.09.2015. godine i Ugovorom o preuzimanju i konverziji duga u akcijski kapital zaključen između Vlade Crne Gore – Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Željezničke infrastrukture i Željezničkog prevoza na iznos od 1.726.692,43 €. Željezničkoj infrastrukturi prenijeta su sredstva za izmirenje kreditnih obaveza prema CZCH Export banci u iznosu od 287.774,10 € i kreditnih obaveza prema IBRD-u u iznosu od 837.886,33 €. Željezničkom prevozu Crne Gore prenijeta su sredstva u iznosu od 601.032,00 € za izmirenje kreditnih obaveza prema EBRD-u.
- Izmirenje kreditnih obaveza Crnogorske plovidbe AD Kotor, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1505 od 02.07.2015. godine u iznosu 1.090.891,40 €, za otplatu dijela prve rate kredita Exim banci, koji je namijenjen za izgradnju dva broda za potrebe Crnogorske plovidbe.
- Rješavanje viška zaposlenih u Jadranskom brodogradilištu AD Bijela i na ime zaostalih poreza i doprinosa, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1387 od 18.06.2015. godine isplaćena su sredstva u iznosu od 2.085.593,77 €.
- Prefinansiranje MEDESS4MS projekta u iznosu od 34.302,60 €, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-261 od 26.02 2015. godine.

Ministarstvo ekonomije koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 2.909.388,20 € za:

- Izmirenje dijela obaveza po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-107 od 20.08.2015. godine po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za radnike Rudnika Boksita d.o.o Nikšić u iznosu od 1.269.064,89 €.
- Izmirenje obaveza po Zaključku Vlade Crne Gore 08-81 od 04.06.2015. godine po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za radnike koji ispunjavaju uslove za ostvarivanje prava na penziju i to: „Montavar metalac“ d.o.o Nikšić u iznosu od 489.775,92 €, Fabrika Elektroda „Piva“ AD Plužine u iznosu od 976.659,83 € i Kombinat aluminijuma Podgorica u iznosu od 173.887,46 €.

Ministarstvo zdravlja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 1.534.460,00 € za:

- Rješavanje dijela tekućih problema u Kliničkom centru Crne Gore u iznosu od 10.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-85 od 28.05.2015. godine.
- Dokapitalizaciju Hemomonta d.o.o Podgorica za potrebe realizacije Projekta SNUP, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-704 od 09.04.2015. godine. Uplaćen je dio sredstava u iznosu od 1.506.960,00 €.
- Rješavanje dijela tekućih problema u JZU Dom zdravlja Rožaje u iznosu od 10.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-158 od 02.07.2015. godine.
- Rješavanje stambenog pitanja, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-125 od 23.07.2015. godine, u iznosu od 7.500,00 €.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 633.954,33 € za:

- Izmirenje obaveza po Ugovoru o pružanju usluga sa organizacijom Orion Strategies Lic – SAD broj 28116 od 27.02.2015. godine, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-11 od 19.02.2015. godine, za isplatu prve i druge rate u iznosu od 69.735,55 €.
- Pomoć Atlanskom savezu Crne Gore za organizaciju 2BS Foruma u iznosu 50.000,00 €.
- Finansiranje Sporazuma o zajedničkom finansiranju između programa Ujedinjenih nacija za razvoj i Vlade Crne Gore potpisan 04.03.2015. godine u iznosu od 300.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1075 od 28.05.2015. godine.
- Plaćanje faktura za izvršene usluge na ime posjete NATO zvaničnika u iznosu od 74.729,10 €, po Zaključku Užeg kabineta Vlade Crne Gore broj 01-001-190 od 17.10.2015. godine.

Generalni sekretarijat Vlade koristio je sredstva rezervi u iznosu od 447.444,40 € za:

- Izmirenje troškova za učešće Crne Gore na EXPO-Milano 2015. godine u iznosu od 280.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-416 od 25.06.2015. godine.
- Obilježavanje „70-godišnjice pobjede nad fašizmom“ u iznosu od 47.942,76 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-363 od 05.05.2015. godine.
- Koordinacioni odbor za obilježavanje „70-godišnjice pobjede nad fašizmom“ u iznosu od 92.401,60 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-363 od 04.06.2015. godine.
- Potrebe organizacije Trećeg međunarodnog ministarskog foruma (IDAHO forum) u iznosu od 27.100,04 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-882 od 08.05.2015. godine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 372.939,60 € za implementaciju Zakona o biračkom spisku i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika u iznosu od 372.939,60 €, po zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-1698 od 26.06.2014. godine, broj 08-2089/3 od 18.09. 2014. godine i broj 08-2508 od 23.10.2015. godine. Sredstva su uplaćena na osnovu dostavljenih faktura firme „S&T“ Crna Gora u iznosu od 235.038,10 € i firmi „COREIT“ d.o.o Podgorica u iznosu od 37.301,50 €.

Ministarstvo odbrane koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 366.990,56 € za finansiranje podrške snagama bezbjednosti Avganistana u iznosu od 366.990,56 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1588 od 02.07.2015. godine.

Ministarstvo finansija koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 341.884,97 € za:

- Potrebe Savjeta za članstvo u NATO, finansiranje redovnih aktivnosti i kampanje, snimanje i emitovanje spotova u iznosu 35.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2952 od 10.12.2015. godine.
- Isplatu sredstava u bruto iznosu članovima Radnog tima za koordinaciju aktivnosti na uvođenju Strategije implementacije ESA 2010 metodologije u statistici javnih finansija Crne Gore u iznosu od 3.029,32 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2996 od 18.12.2015. godine.
- Isplatu naknada članovima Radnog tima za pripremu programa ekonomskih reformi za Crnu Goru 2016-2018 u iznosu od 26.240,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2443 od 22.10.2015. godine.

- Isplatu naknada članovima Radne grupe za pripremu Pravca razvoja Crne Gore 2015-2018 u iznosu od 21.468,33 €, po zaključcima Vlade Crne Gore broj 08-1592 od 09.07.2015. godine i broj 08-1592 od 03.09.2015. godine.
- Isplatu naknada članovima i koordinatorima Radnog tima za pripremu Nacionalnog programa ekonomskih reformi 2015-2017 u iznosu od 31.370,10 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 008-609 od 02.04.2015. godine.
- Izmirenje obaveza iz ugovora zaključenih sa institucijama nadležnim za realizaciju projekta „Uključivanje građana u borbi protiv sive ekonomije“ u iznosu od 196.464,07 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-103 od 19.02.2015. godine. Sredstva u iznosu od 28.312,00 € uplaćena su UNDP radi finansiranja nastavka realizacije projekta u 2015. godini.

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 209.461,48 € za rješavanje zahtjeva za povezivanje radnog staža za 17 radnika Duvanskog kombinata AD Podgorica u stečajju, koji su stekli pravo na penziju u iznosu od 209.461,48 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2599 od 17.12.2015. godine.

Ministarstvo održivog razvoja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 205.000,00 € za:

- Izmirenja obaveza za eksproprijaciju zemljišta u cilju realizacije projekta Unapređenje vodosnabdijevanja i izgradnju sistema za tretman otpadnih voda u Opštini Berane u iznosu od 125.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1282 od 18.06.2015. godine.
- Pozajmicu Privrednom sudu za troškove stečajnog postupka u cilju rješavanja problema Solane „Bajo Sekulić“ i sanaciju dijela infrastrukture na Solani u iznosu od 80.000,00 €, koja će biti vraćena Budžetu Crne Gore, nakon prodaje stečajnog dužnika, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1139 od 01.06.2015. godine.

Ministarstvo kulture koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 179.494,00 € za sufinansiranje projekta iz oblasti kulture i za finansijsku pomoć za projekte i programe od značaja za kulturu u iznosu od 179.494,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2517 od 05.11.2015. godine.

Skupština Crne Gore koristila je sredstva rezervi u iznosu od 82.195,47 € za: plaćanje obaveza po fakturama, uz opomenu pred utuženjem, firmi „Aero team“ doo Podgorica u iznosu od 50.200,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3176 od 29.12.2015. godine; obezbjeđenje sredstava za rad i uslova za početak rada Agencije za spriječavanje korupcije u iznosu od 31.996,36 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-909 od 28.09.2015. godine.

Ministarstvo za ljudska prava koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 80.000,00 € za: isplatu sredstava romskom obrazovnom forumu (REF-u), u skladu sa Strategijom poboljšanja položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori „2012-2016“ u iznosu od 80.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-1766 od 03-09.2015. godine.

Predsjednik Crne Gore, kao potrošačka jedinica je koristila sredstva rezervi u iznosu od 30.612,00 € za izradu odlikovanja prvog, drugog i trećeg stepena, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2328 od 15.10.2015. godine.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja koristilo je sredstva rezervi u iznosu od 30.000,00 € za isplatu Sindikalnoj organizaciji „Montevar metalac“ Nikšić, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-149 od 08.10.2015. godine.

Sudstvo je zbog nedostajućih sredstava zatražilo od Ministarstva finansija da iz sredstava rezervi uplati iznos od 22.272,20 € na račun depozita Privrednog suda, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-217 od 18.12.2015. godine.

7. IZVJEŠTAJ O KAPITALNIM PROJEKTIMA - KAPITALNI BUDŽET

Kapitalni budžet, prema podacima iz Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, planiran je u iznosu od 284.697.077,00 €. Preusmjeravanjem sredstava budžet je uvećan i umanjen za isti iznos od 6.044.584,57 €, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 284.697.077,00 €. Realizovana sredstva za Kapitalni budžet iznose 238.422.907,70 € ili 83,75% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 35: Kapitalni budžet

Opis	Direkcija za saobraćaj	Direkcija javnih radova	Ukupno
1) Utvrđeno zakonom o budžetu za 2015. godinu	242.500.000,00	42.197.077,00	284.697.077,00
2) Uvećano putem preusmjeravanja	2.123.000,00	3.921.584,57	6.044.584,57
3) Umanjeno putem preusmjeravanja	5.122.999,96	921.584,61	6.044.584,57
4) Raspoloživa sredstva tekućim budžetom	239.500.000,04	45.197.076,96	284.697.077,00
5) Izvršeno	202.745.099,46	35.677.808,24	238.422.907,70
6) Izvršeno/planirano	84,65%	78,94%	83,75%

7.1. Direkcija za saobraćaj – Kapitalni budžet

Direkcija za saobraćaj, Kapitalnim budžetom za 2015. godinu, planirala je sredstva u iznosu od 242.500.000,00 €, za projekte koji su započeti u prethodnoj ili prethodnim godinama, kao i za projekte čija je tenderska procedura otpočela u 2014. godini, a ugovori zaključeni u 2015. godini, i koji su realizovani u 2015. godini ili se nastavljaju u narednim godinama.

Ostvareni izdaci Kapitalnog budžeta Direkcije za saobraćaj iznose 202.745.099,46 € ili 84,65% od planiranih sredstava tekućim budžetom. Planirana sredstva u iznosu od 36.754.900,63 ili 15,35% nijesu realizovana iz razloga kašnjenja sa izradom tehničke dokumentacije, kao i zbog dugog trajanja tenderske procedure.

Kapitalni budžet Direkcija za saobraćaj finansirala je iz opštih prihoda u iznosu od 60.269.030,50 € i iz sredstava kredita od 142.476.068,91 €.

Tabela 36: Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj

R.br.	Šifra	Naziv projekta	Izvori finansiranja		Predlog zakona o završnom računu Budžeta za 2015. godinu
			budžet	kredit	
1	761	Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori	8.147.656,92		8.147.656,92
2	762	Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka	0,00		0,00
3	763	Otplata duga za put Risan - Žabljak	6.662.605,05		6.662.605,05
4	764	Auto put Bar-Boljari, dionica od Smokovca do Mateševa	37.026.329,85	137.628.150,54	174.654.480,39
5	765	Putni prelazi	73.456,70		73.456,70
6	766	Program rekonstrukcije raskrsnica	958.501,15		958.501,15
7	767	Sanacija mostova, klizišta i kosina na magistralnim i regionalnim putevima	722.226,62		722.226,62
8	771	Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore	84.929,69	309.208,87	394.138,56
9	772	Investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva	3.851.422,81		3.851.422,81
10	773	Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija, revizija	1.822.411,92		1.822.411,92
11	775	Izgradnja trećih traka	549.701,27	2.592.454,05	3.142.155,32
12	776	Program eliminacije posljedica poplava na magistralnim i regionalnim putevima	369.788,52	1.946.255,45	2.316.043,97
UKUPNO:			60.269.030,50	142.476.068,91	202.745.099,41

Uvidom u dokumentaciju projekata predviđenih Kapitalnim budžetom za 2015. godinu, ugovore, privremene i okončane situacije, analitičke kartice izvođača radova i ostalu prateću dokumentaciju, utvrđeno je:

- Da su plaćani izdaci sa Programa 773 - Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizija u iznosu 397.276,48 €, na ime

rekonstrukcije rasvjete u tunelu Budoš, na magistralnom putu Podgorica - Nikšić, shodno zaključenom Ugovoru o građenju broj 01-328/1 od 20.01.2015. godine i ispostavljenim situacijama. Izdatak u iznosu od 39.727,65 €, po okončanoj situaciji, plaćen je sa grupe računa 4147 - Konsultantske usluge, projekti i studije, a trebalo je plaćanje izvršiti sa grupe računa 4411 - Izdaci za infrastrukturu opšteg značaja.

- Da su plaćani troškovi jednog projekta iz sredstava drugog projekta i to:
 - Izdaci sa Programa 761 - Rekonstrukcija regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori, shodno Zaključku Vlade broj 08-2948 od 10.12.2015. godine, sa pozicije 441-izdaci za infrastrukturu opšteg značaja, izvršena je isplata po osnovu eksproprijacije zemljišta za potrebe rekonstrukcije dijela magistralnog puta M-2 spajanje dva bulevara od Budve do Bečića s rekonstrukcijom raskrsnice Budva-Cetinje-Bečići u iznosu od 1.597.452,62 €. Navedeni radovi planirani su Projektom 771 – Rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži, gdje su na grupi računa 4199 - Ostalo, imali slobodnih sredstva, pa je navedene troškove trebalo izvršiti sa programa i grupe računa na koji se troškovi odnose.
 - Na ime izrade tehničke dokumentacije za rekonstrukciju puta Berane-Kolašin, dionica Lubnice-Jezerina zaključen je ugovor na iznos 283.220,00 €. Kapitalnim budžetom za 2015. godinu, za realizaciju navedenog projekta planirana su sredstva u iznosu od 1.300.000,00 €, dok je ugovorena i isplaćena vrijednost po ovom osnovu iznosila 283.220,00 €. Iznos od 179.250,00 € plaćen je sa ovog projekta (761), dok je iznos od 103.970,00 € plaćen sa projekta 773 – Investiciono održavanje regionalnih i magistralnih puteva, koje je trebalo izvršiti sa programa na koji se troškovi odnose.

Potrebno je da se plaćanje izdataka vrši sa projekata i grupe računa u skladu sa Zakonom o budžetu za 2015. godinu i u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.

7.2. Direkcija javnih radova – Kapitalni budžet

Direkcija javnih radova u 2015. godini planirala je sredstva u iznosu od 42.197.077,00 €. Preusmjeravanjem sredstava budžet je uvećan za iznos od 3.921.584,57 € i umanjen za iznos od 921.584,61 €, tako da raspoloživa sredstva za potrošnju iznose 45.197.076,96 €. Realizovana sredstva za kapitalni budžet iznose 35.677.808,24 € ili 78,94% od raspoloživih sredstava, kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 37: Kapitalni budžet Direkcije javnih radova

R.br.	Šifra	Naziv projekta	Izvori finansiranja			Predlog zakona o završnom računu Budžeta za 2015. godinu	
			budžet	kredit	donacije		IPA
1	804	Izgradnja i rekonstrukcija adm. za rad državnih organa	6.969.026,31	210.879,21	144.152,24	7.324.057,76	
2	805	Izgradnja, rekon. objekata kulture	722.932,15			722.932,15	
3	806	Izgradnja i rekon. sportskih objekata	1.586.901,55			1.586.901,55	
4	810	Izgradnja lokalne infrastrukture	9.136.109,35			9.136.109,35	
5	812	Projekti očuvanja životne sredine	2.509.099,22			2.509.099,22	
6	818	Izgradnja i rekon. objekata zdravstva	1.752.137,65			1.752.137,65	
7	819	Izgradnja i rekon. objekata so. staranja	1.356.115,09			1.356.115,09	
8	821	Izgradnja i rekon. objek. obrazovanja	4.830.738,23	484.588,97		5.315.327,20	
9	824	Hitna pomoć i prevencija poplava	736.997,67	977.586,55		1.714.584,22	
10	826	Unapređenje turističke ponude	2.675.316,60			2.675.316,60	
11	829	Projekti koji se finansiraju iz IPA	237.784,33		1.347.443,12	1.585.227,45	
UKUPNO:			32.513.158,15	1.673.054,73	144.152,24	1.347.443,12	35.677.808,24

Kapitalni budžet u iznosu od 35.677.808,24 € Direkcija za javne radove finansirala je iz opštih prihoda u iznosu od 32.513.158,15 €, sredstava kredita u iznosu od 1.673.054,73 €, sredstava donacija u iznosu od 144.152,24 € i iz IPA sredstava u iznosu od 1.347.443,12 €.

1. Donacija Vlade Republike Italije za Projekat Eko efikasne zgrade MORT - Ugovorom između bivšeg Ministarstva turizma i zaštite životne sredine Crne Gore i Ministarstva zaštite životne sredine kopna i mora Italije uspostavljen je poseban crnogorsko–italijanski finansijski instrument za zaštitu životne sredine (EMIF– Environment Montenegrin–Italian Facility), u okviru kojeg se realizuje projekat izgradnje Eko-zgrade Ministarstva održivog razvoja i turizma. Energetski efikasna zgrada je namijenjena za smještaj Ministarstva održivog razvoja i turizma, sa Studijskom jedinicom za ekologiju za potrebe Univerziteta Crne Gore. Potpisnici su saglasni da zajedno finansiraju pomenuti projekat (u razmjeri 56,19% Italija, 43,81% Crna Gora). U 2015. godini plaćeno je 287.864,65 € i to iz sredstava donacije iznos od 144.152,24 € i iz sredstava budžeta iznos od 143.712,41 €.

Sporazumom o donatorskim sredstvima potpisanim između MORT i CMSR-a Slovenije definisano je sufinansiranje Republike Slovenije, posredstvom CMSR-a, izgradnje Sportske hale na Žabljaku i Reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku. U 2015. godini realizovano je 822.350,97 € od donatorskih sredstava i 770.000,02 € iz budžeta, na ime realizacije projekta Reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku.

2. Bespovratna sredstva iz pretpristupnih IPA programa - Za projekte izgradnje PPOV i kanalizacione mreže, sanaciju nesanitarnih odlagališta otpada i projekte željezničke infrastrukture, kao i za tehničku pomoć u cilju jačanja administrativnih kapaciteta organa u sastavu Operativne strukture realizovan je u iznosu od 1.347.443,12 €.

3. Projekti finansirani iz kreditnih sredstava i to:

- **Kredit Evropske investicione banke (EIB)** za Projekat „Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, kanalizaciona mreža i vodosnadbijevanje“;
- **Kredit Evropske razvojne banke (CEB)** za projekte: Dječiji vrtić na Starom aerodromu u Podgorici; Dječiji vrtić u Zagoriču u Podgorici; Dječiji vrtić u Bloku VI u Podgorici; Dječiji vrtić u Tuzima; Dječiji vrtić u Baru; Dječiji vrtić u Ulcinju; Dječiji vrtić u Pljevljima i Rekonstrukcija vrtića na Žabljaku.
- **Kredit Svjetske banke** za Projekat katastra (LAMP).

Revizijom je utvrđeno da su izvršene korekcije u dijelu realizacije kapitalnog budžeta po zaključcima Vlade Crne Gore i to:

- **Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-399 od 06.03. 2015. godine**, kojim je usvojena informacija o razlozima hitne adaptacije Internog i Infektivnog odjeljenja Opšte bolnice Bijelo Polje. Zadužena je Direkcija javnih radova da iz sredstava kapitalnog budžeta za 2015. godinu, s Programa 41501818 „Izgradnja i rekonstrukcija objekata zdravlja“, pozicija 4413 – Izdaci za građevinske objekte, prenese sredstva u iznosu od 85.000,00 € Opštoj bolnici u Bijelom Polju, po ispostavljenim situacijama, koje su potpisane od strane stručnog nadzora i predstavnika Opšte bolnice Bijelo Polje za izvođenje radova na rekonstrukciji Internog i Infektivnog odjeljenja Opšte bolnice Bijelo Polje. U Obrazloženju Predloga zakona o budžetu za 2015. godinu planirana su sredstva u iznosu od 20.000,00 €, za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju Internog odjeljenja Opšte bolnice Bijelo Polje.
- **Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2710 od 19. novembra 2015. godine** kojim je usvojena Informacija o realizaciji Projekta izgradnje saobraćajnice od Solila do kružne raskrsnice za Pržno–MR1, Opština Tivat. Vlada je prihvatila Protokol o realizaciji Projekta izgradnje saobraćajnice od Solila do kružne raskrsnice za Pržno – MR1 između Direkcije javnih radova i Opštine Tivat. Vlada je odobrila preusmjeravanje sredstava u iznosu od 3.000.000,00 € sa potrošačke jedinice Ministarstvo saobraćaja i pomorstva – Direkcija za saobraćaj na potrošačku jedinicu Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Direkcija javnih radova.
- **Zaključku Vlade CG br. 08-2038 od 10. decembra 2015. godine** kojim je usvojena Informacija o saradnji s kompanijom „Paradores de Turismo, S.A“. Zadužuje se Ministarstvo održivog razvoja i

turizma da sredstva u iznosu od 24.600,00 € obezbijedi sa Programa 826 – Unapređenje turističke ponude, s pozicije 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije.

- **Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2951 od 10. decembra 2015. godine** kojim je usvojena Informacija o obezbjeđenju sredstava za sanaciju stanja životne sredine u Opštini Pljevlja. Vlada je, shodno Zaključku broj 08-1818, od 30. jula 2015. godine, zadužila Direkciju javnih radova da, iz sredstava Kapitalnog budžeta, s Projekta 812 – Projekti očuvanja životne sredine, sa izdatka 4412 – Izdaci za lokalnu infrastrukturu, Opštini Pljevlja uplati sredstva u iznosu od 500.000,00 €. U obrazloženju Predloga zakona o budžetu za 2015. godinu za Projekat 812 – Projekti očuvanja životne sredine nijesu planirana navedena sredstva.
- **Zaključku Vlade CG br. 08-2957 od 10. decembra 2015. godine** Vlada je usvojila Informaciju o obezbjeđenju sredstava radi rješavanja hitnih mjera upravljanja na području ulcinjske Solane. Vlada je, shodno Zaključku broj 08-1819, od 30. jula 2015. godine, zadužila Direkciju javnih radova da iz sredstava Kapitalnog budžeta, s Projekta 826 – Unapređenje turističke ponude, sa izdatka 4413 - Izdaci za građevinske objekte, prenese sredstva Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore u iznosu od 70.000,00 €. U obrazloženju Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu na Projektu 826 – Unapređenje turističke ponude nijesu planirana navedena sredstva.
- **Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-3046 od 22. decembra 2015. godine** kojim je Vlada usvojila Informaciju o obezbjeđenju sredstava za unapređenje turističke ponude u Opštini Rožaje. Zadužuje se Direkcija javnih radova da, iz Kapitalnog budžeta za 2015. godinu, u okviru Programa Unapređenje turističke ponude (organizacioni kod 826), s pozicije 4413 – Izdaci za građevinske objekte, preusmjeri sredstva, u iznosu od 300.000,00 €, na poseban račun Opštine Rožaje za potrebe unapređenja turističke ponude. U obrazloženju Predloga zakona o budžetu za 2015. godinu na Projektu 826 – Unapređenje turističke ponude nijesu planirana navedena sredstva.

Potrebno je da se Kapitalni budžet izvršava u skladu sa članom 9 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je utvrđeno da nijedan izdatak sa Konsolidovanog računa trezora ne smije se isplatiti ako nije odobren godišnjim zakonom o budžetu. Revizijom je utvrđeno da su raspoloživa sredstva korišćena za finansiranje novih kapitalnih projekata koji nijesu obuhvaćeni kapitalnim budžetom u godišnjem zakonu o budžetu. Uvođenje novih projekata ne predstavlja dobru budžetsku praksu, mada se realizovani novi projekti iz budžeta za 2015. godinu mogu se ocijeniti cjelishodnim.

8. IZVJEŠTAJ O JAVNOM DUGU NA 31.12.2015. GODINE

U skladu sa članom 59 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, državnim dugom upravlja i evidenciju o postojećem dugu države, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama vodi Ministarstvo finansija. Nadležni organ u opštini vodi evidenciju o postojećem dugu opštine, uzetim dugoročnim i kratkoročnim pozajmicama i datim garancijama i o tome dostavlja Ministarstvu finansija izvještaj kvartalno u roku od 30 dana od isteka kvartala. Ministarstvo finansija objedinjava evidenciju o javnom dugu.

Prema članu 71 (tačka 15-17) Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Državni trezor upravlja dugom nastalim po osnovu hartija od vrijednosti koje je emitovala država, upravlja dugom nastalim po osnovu datih garancija i uzetih zajmova, upravlja domaćim i spoljnim dugom.

U Glavnoj knjizi trezora nema evidencije obaveza u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština, prema kojem se za evidenciju obaveza po uzetim kreditima koriste računi klase „2“ tako da pokazuju stanje neizmirenih obaveza.

Spoljni dug - Ukupno iskazano stanje spoljnog duga na 31.12.2015. godine iznosi 1.956.353.676,55 € kako je prikazano u narednoj tabeli i to:

Tabela 38: Spoljni dug

Redni broj	Kreditor	Stanje duga 31.12.2015. godine
1	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD)	220.926.762,98
2	Pariski klub	98.531.919,80
3	Međunarodna organizacija za razvoj (IDA)	59.969.212,36
4	Evropska investiciona banka (EIB)	105.370.588,60
5	Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	12.791.572,10
6	Razvojna banka Savjeta Evrope (CEB)	12.829.159,75
7	Evropska komisija	3.900.000,00
8	Njemačka banka za razvoj (KFW)	33.585.139,31
9	Mađarski kredit	8.017.977,10
10	Poljski kredit	7.632.830,10
11	Francuski kredit-NATIXIS	6.410.267,40
12	Euroforma	15.720.362,50
13	Češka Exim banka	9.480.195,80
14	Steiermarkische Bank und Sparkassen AG	12.100.940,10
15	Erste banka	12.000.000,00
16	CreditSuisse Banka	166.000.000,00
17	Kineska Exim banka	172.797.269,74
18	Institutedel credito oficial (ICO) - Španski kredit	4.302.412,30
19	Erste banka Fond zdravstva	6.191.066,61
20	EUROBOND	957.796.000,00
21	Deutsche Banka	30.000.000,00
UKUPNO		1.956.353.676,55

Domaći dug - Stanje domaćeg duga na 31.12.2015. godine prikazano je u narednoj tabeli:

Tabela 39: Domaći dug

R.br.	OPIS	IZNOS
1	Komercijalne banke	36.578.787,99
2	Devizna štednja	43.137.292,37
3	Restitucija	93.124.691,93
4	Zaostale penzije	1.946.259,00
5	Državni zapisi	77.714.300,00
6	Obveznice Fonda rada	2.645.500,66
7	Državne obveznice	27.976.848,31
8	Pravna lica	37.343.416,52
UKUPNO		320.467.096,78

- **Kredit kod komercijalnih banaka** - Iskazano stanje duga po osnovu kredita uzetih od komercijalnih banaka iznosi 36.578.787,99 €, kako je iskazano u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu. Na osnovu pregleda dokumentacije i IOS-a banaka dostavljenih od Ministarstva finansija (dopis 01-06-1372/1 od 09.02.2016. godine) u narednoj tabeli dat je pregled kredita i to:

Tabela 40: Krediti kod komercijalnih banaka

Redni broj	Banka	Namjena	Broj ugovora	Datum ugovora	Ugovoreni iznos	Uslovi	Rok otplate	Stanje duga na 31.12.2015. godine
1	Erste banka	Preuzeti dug Regionalnog vodovoda LD 1019600016-5102207905		15.07.2010	7.000.000,00	6,5+6MEURIBOR na ostatak glavnice	mjesečno od 15.07.2010-15.07.2020	4.469.917,63
2	Erste banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	5100260506	16.09.2013	16.000.000,00	5,95%+6MEURIBOR	kvartalno od 16.09.2013.do 16.09.2016	5.578.974,63
3	Erste banka	Preuzeti dug Prevoz	LD 11286000096-5101437721	13.12.2011	3.500.000,00	6,25+6MEURIBOR na ostatak glavnice	mjesečno od 13.12.2011-13.12.2018	1.916.442,18
4	Erste banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	5100281743	20.12.2013	15.000.000,00	6MEURIBOR+5,75% godišnje	kvartalno od 24.12.2013-24.09.2017	9.068.915,66
Ukupno Erste banka					41.500.000,00			21.034.250,10
5	Societe Generale banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	00-421-33000024	27.12.2012	10.000.000,00	3M EURIBOR +6% godišnje	godišnje od 27.12.2012-27.12.2017	4.000.000,00
6	Societe Generale banka	Ugovor o lizingu	00-421-09000048	19.02.2013	1.896.136,00	7% na godišnjem nivou	mjesečno od 19.02.2013-10.02.2018	900.595,24
7	Societe Generale banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	00-421-64000014	09.02.2013	5.000.000,00	6M EURIBOR +5,75% godišnje	kvartalno 09.12.2013-09.09.2017	2.916.666,65
Ukupno Societe Generale banka					16.896.136,00			7.817.261,89
8	Crnogorska komercijalna banka	Ugovor o dugoročnom kreditu	110026	07.08.2013	42.500.000,00	3M EURIBOR +6,5% margina	kvartalno od 08.08.2013-30.06.2016	7.727.276,00
Ukupno Crnogorska komercijalna banka					42.500.000,00			7.727.276,00
UKUPNO								36.578.787,99

Erste Banka: Ukupno stanje duga kod ove banke na dan 31.12.2015. godine, na osnovu IOS-a banke, koji je usaglašen sa Ministarstvom finansija iznosi 21.034.250,10 € i to:

- Ugovor o kreditu LD 10196/00016-5102207905 od 15.07.2010. godine, zaključen između Erste banke i JP Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje na iznos od 7.000.000,00 €. Osnovnom ugovoru sačinjen je Aneks broj 01/13 od 12.09.2013. godine. Član 1 Aneksa "Ugovorne strane su se sporazumjele da se izvrši izmjena člana 2 stav 1 tačka 2 Ugovora o kreditu broj LD/10040/00086 od 23.02.2010. godine, pa se isti mijenja i glasi: kamatna stopa je promjenljiva i sastoji se od fiksnog dijela koji iznosi 6,5% i varijabilnog dijela u visini šestomjesečnog EURIBOR-a (6,5%+6M EURIBOR) na ostatak glavnice". Počevši od 01.01.2014. godine, sva naredna usklađivanja visine varijabilnog dijela kamatne stope, vršiče se na dva datuma u toku roka otplate kredita i to: 01.01 i 01.07. Ugovor o preuzimanju i konverziji duga u akcijski kapital broj 06-2128/1 od 29.06.2011. godine, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje. Ugovorom su preuzete obaveze JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje prema Erste banci a.d. Podgorica u iznosu od 7.000.000,00€, sa svim troškovima koji proizilaze iz Ugovora o kreditu. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 4.469.917,63€.
- Ugovor o dugoročnom kreditu broj 5100260506 od 16.09.2013. godine zaključen između Erste banke i Vlade Crne Gore – Ministarstvo finansija na iznos od 16.000.000,00 €, s namjenom za budžetske potrebe. Rok otplate je 36 mjeseci s grejs periodom od 9 mjeseci. Kamatna stopa je promjenljiva i sastoji se od fiksnog dijela koji iznosi 5,95% plus 6M Euribor i obračunava se na ostatak glavnice. Kamata se plaća tromjesečno i u grejs periodu. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 5.578.974,63 €.
- Ugovor broj LD 11286/00096-5101437725 od 13.12.2011. godine zaključen između Erste banke i Željezničkog prevoza Crne Gore na 3.500,000,00 €. Dug po osnovu navedenog ugovora je preuzela Vlada Crne Gore – Ministarstvo finansija u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, kojim je predviđeno da će Vlada Crne Gore preuzeti dugove u ukupnom iznosu do 9.600.000,00 € i Odlukom o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2013. godinu („Sl. List CG“, br.14/13), kojom je definisano preuzimanje duga od Željezničkog prevoza Crne Gore a.d. Podgorica u iznosu od 3,5 miliona €. U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1930/2 od 01.08.2013. godine zaključen je Ugovor o preuzimanju i konverziji duga u akcijski kapital, broj 06-8657 od 05.09.2013. godine, između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Željezničkog prevoza Crne Gore a.d. Podgorica, kojim su preuzete obaveze Željezničkog prevoza Crne Gore prema Erste banci a.d. Podgorica u iznosu od 3.500.000,00 €, sa svim troškovima koji proizilaze iz Ugovora o kreditu. Po Ugovoru broj 06-8657, potpisan je Protokol o preuzimanju duga po kreditu LD 11286/00096 broj 06-8657/2 od 13.09.2013. godine, između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Erste banke a.d. Podgorica. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 1.916.442,18 €.
- Ugovor o dugoročnom kreditu broj 5100281743 od 20.12.2013. godine, zaključen između Erste banke Vlade Crne Gore – Ministarstvo finansija na iznos 15.000.000,00 €, s namjenom za budžetske potrebe. Rok otplate je 45 mjeseci s grejs periodom od 9 mjeseci. Kamatna stopa je promjenljiva i sastoji se od fiksnog dijela koji iznosi 5,75% plus 6M Euribor i obračunava se na ostatak glavnice. Kamata se plaća tromjesečno i u grejs periodu. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 9.068.915,66,18 €.

Societe Generale banka - Ukupno stanje duga kod ove banke na dan 31.12.2015. godine, na osnovu IOS-a banke, koji je potpisan i usaglašen sa Ministarstvom finansija, iznosi 7.817.261.89 € i to:

- **Ugovor o dugoročnom kreditu broj 00-421-3300002.4 zaključen 27.12.2012. godine** između Podgoričke banke i Vlade Crne Gore – Ministarstva finansija na iznos 10.000.000 €. Namjena kredita za finansiranje budžeta i plaćanje dugova, s rokom otplate od 27.12.2013. godine do 27.12.2017. godine. Kamatna stopa je na tromjesečnom periodu i Euribor plus 6% na godišnjem nivou. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 4.000.000,00 €.

- **Ugovor o finansijskom lizingu UZZ broj 121/2013. godine od 19.02.2013. godine (partija 00-421-0900004.8)** zaključen između "Societe Generale Banka Montenegro" A.D. Podgorica (davalac lizinga) i Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija (primalac lizinga) u iznosu od 1.896.136,00 €. Zaključkom Vlade, broj 06-66/5-12 od 17.01.2013. godine, odobren je Ugovor o finansijskom lizingu između "Societe Generale Banka Montenegro" A.D. Podgorica i Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija na period od 5 godina, a predmet Ugovora su nepokretnosti (Prepis lista nepokretnosti 601 K.O. Podgorica, broj 101-956-11-3477/2013 i Izvod lista nepokretnosti 648 K.O.Podgorica II, od 18.02.2013. godine). Stanje duga po ovom kreditu iznosi 900.595.24,00 €.
- **Ugovor o dugoročnom kreditu broj 00-421-6400001.4 od 09.12.2013. godine** zaključen između Podgoričke banke i Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija na iznos od 5.000.000,00 €. Ugovorena kamata 6M euribor + 5.75% godišnje. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 2.916.666,65 €.

Crnogorska komercijalna banka - Ukupno stanje duga kod ove banke na dan 31.12.2015. godine, na osnovu IOS-a banke, koji je potpisan i ovjeren ali nije usaglašen sa Ministarstvom finansija, iznosi 7.272.276,00 € i to :

- Ugovor o dugoročnom kreditu broj 01-10026 od 07.08.2013. godine zaključen između CKB i Ministarstva finansija na iznos od 42.500.000,00 €. Namjena kredita je plaćanje OTP banci na ime izdate garancije za KAP 20. novembra 2009. godine. Stanje duga po ovom kreditu iznosi 7.272.276,00 €.
- **Devizna štednja** – Stanje obaveza po osnovu stare devizne štednje iznosi 43.137.292,37 €. Na osnovu dokumentacije dostavljene od Ministarstva finansija (dopisom broj 01-06-1372/1 od 09.02.2016. godine), utvrđeno je da se iskazano stanje odnosi na obaveze za isplatu devizne štednje građana, deviznih sredstava građana položenih kod banaka i deviznih sredstava građana oročenih kod banaka. Ministarstvo finansija je dostavilo podatke o stanju duga po vrsti obveznica i to: OB u iznosu od 32.780.494,75 €, DO u iznosu od 8.681.308,00 € i DF/JGSK u iznosu od 1.675.489,62 €. Na osnovu raspoložive dokumentacije nije bilo moguće izvršiti provjeru stanja duga po osnovu stare devizne štednje u cilju potvrde iskazanog stanja u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.
- **Domaći dug po osnovu restitucije** – Ukupno iskazano stanje domaćeg duga po osnovu restitucije iznosi 93.142.479,41 €. U procesu revizije utvrđeno je da Ministarstvo finansija stanje duga po osnovu restitucije iskazuje na osnovu Izvještaja Fonda za obeštećenje. Pregledom prikupljene dokumentacije - Izvještaja Fonda za obeštećenje i dokumentacije dostavljene od strane Ministarstva finansija (akt broj 01-06-1372/1 od 9.02.2016) utvrđeno je da je u 2015. godini izvršeno umanjenje obaveza po osnovu restitucije u iznosu od 3.315.819,45 € (2.232.055,45 po osnovu isplate obaveza gotovinom i 1.083.764,00 € i po osnovu isplate obaveza obveznicama restitucije oznake FO02) i da iskazani iznos domaćeg duga po osnovu restitucije iznosi 93.142.479,41 €. U procesu revizije a na osnovu:
 - Finansijskog izvještaja Fonda za obeštećenje (Obrazac 3) utvrđeno je da je u 2015. godini izvršeno plaćanje po osnovu obaveza restitucije, gotovinom iznos od 2.249.842,93 €.
 - Izvoda iz CDA utvrđeno je da je u 2015. godini izvršeno plaćanje po osnovu obaveza restitucije, obveznicama restitucije FO02 u iznosu od 1.083.764,00 €.

Prema nalazima revizije ukupno umanjenje obaveza po osnovu restitucije u 2015. godini iznosi 3.333.606,93 € i da iskazano stanje domaćeg duga po osnovu restitucije treba da iznosi 93.124.691,93€.

- **Zaostale penzije** - U Izvještaju o javnom dugu iskazano stanje duga po osnovu zaostalih penzija iznosi 1,79 mil. eura. U procesu revizije utvrđeno je da osnovu za iskazivanje stanja duga za

zaostale penzije su Izvještaji koji se sačinjavaju u Direkciji za upravljanje dugom. Na osnovu dokumentacije dostavljene od strane Ministarstva finansija (akt broj 01-06-1372/1 od 9.02.2016. godine) utvrđeno je da se iskazano stanje odnosi na obaveze vezane za obeštećenje korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, obveznicama (oznaka PO), koje su dospjele na naplatu 2011. godine, a koje nijesu bile isplaćene na dan 31.12.2015. godine. Na osnovu raspoložive dokumentacije, potvrđeno je stanje duga u iznosu 1.946.259,00 €. Iznos razlike od 1,94 mil. eura – 1,79 mil. eura u iznosu 0,15 mil. eura predstavlja iznos sredstava na računima CKB na dan 31.12.2015. godine.

- **Državni zapisi** - U Izvještaju o Državnom dugu – Javnom dugu iskazano stanje duga na ime Državnih zapisa iznosi 77,71 mil. eura. U procesu revizije izvršena confirmacija ovog iskazanog stanja u cjelosti sa izvodom Centralne depozitarne agencije (CDA) na dan 31.12.2015. godine. Prema navedenom, ukupan broj aktivnih državnih zapisa (D220, D221 i D222) je 777.143, a njihova ukupna nominalna vrijednost iznosi 77.714.300,00 €.
- **Državne obveznice Fonda rada** - U Izvještaju o Državnom dugu – Javnom dugu iskazano stanje duga na ime duga "Domaće obveznice" iznosi 2,64 mil. eura, a odnosi se na obaveze u skladu s Odlukom o emisiji obveznica Crne Gore za isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih za čijim je radom prestala potreba ("Sl. list CG", br. 44/12 od 09.08.2012. godine). Ovom odlukom emituju se obveznice, radi izmirenja obaveza za isplatu neisplaćenih potraživanja po osnovu rada zaposlenih kojima je do stupanja na snagu Zakona o radu ("Sl. list CG", br. 49/08 i 59/11), odnosno do 23. avgusta 2008. godine, prestao radni odnos kod poslodavca usljed stečaja i zaposlenih za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena po pravosnažnim rješenjima Fonda rada. Osnovni elementi obveznica su: Emitent obveznica Crna Gora; Datum emitovanja obveznica je 27.07.2012. godine; Iznos emisije je 5.999.490,00 €; Vrsta obveznice- Amortizujuća obveznica sa godišnjim isplatama dijela glavnice i kamate na preostali dio glavnice; Serija: FR; Nominalna vrijednost jedne obveznice je 1.926,00 €; Obveznice imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 7% godišnje; Obveznice se emituju u ukupnoj količini od 3115, sa rokom dospeljeća 25. jula 2017. godine.

U procesu revizije, izvršena je provjera iskazanog stanja obaveze po osnovu emisije obveznica Crne Gore, Serije FR na dan 31.12.2015. godine. Prema Izvodu iz CDA, na dan 31.12.2015. godine za Emitenta – Ministarstvo finansija, simbol trgovine - OBFR, evidentirano ukupno 7 vlasnika ove HOV u ukupnoj količini 3115. Prema Amortizacionom planu za ovu hartiju od vrijednosti, na 31.12.2015. godine, utvrđeno je da ukupna obaveza po osnovu emisije ove serije obveznica iznosi 2.926.417,90 €, pri čemu obaveze za kamatu iznose 280.917,24 €, a obaveze za glavicu iznose 2.645.500,66 €.

- **Domaće obveznice** - U Izvještaju o Državnom dugu – Javnom dugu iskazano stanje duga na ime duga "Domaće obveznice" iznosi 27,95 mil eura (27.976.848,31 €) i odnosi se na obaveze za glavicu u skladu s Odlukom o emisiji državnih hartija od vrijednosti ("Sl list CG" br. 10/14 od 26.02.2014 godine). Ovom odlukom emitovane su državne obveznice, u cilju obezbjeđivanja sredstava za finansiranje deficita, servisiranje duga i stvaranja fiskalne rezerve Budžeta Crne Gore za 2014. godinu. Osnovni elementi obveznice su: Emitent obveznice - Crna Gora; Datum emitovanja obveznica je 27.02.2014. godine; Iznos emisije je 100.000.000,00 €; Emisija se smatra uspješnom ukoliko se realizuje 30% od iznosa emisije; Vrsta obveznice - Amortizujuća obveznica sa jednakim polugodišnjim anuitetima; Serija: GB1-2014; Nominalna vrijednost jedne obveznice je 10.000,00 €; Obveznice imaju prinos po fiksnoj kamatnoj stopi od 5,0% godišnje; Obveznice se emituju u ukupnoj količini od 10.000 s polugodišnjim rokom dospeljeća anuiteta, počev od 03.09.2014. godine; Isplata vlasnicima obveznica izvršiće se prema amortizacionom planu zaključno sa 03.03.2018. godine. Prema Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti, o utvrđivanju uspješnosti emisije državnih obveznica broj 02/1-1/4-14 od 13.03.2014. godine, emitent Vlada Crna Gore – Ministarstvo finansija je prodalo u propisanom roku emisiju državnih obveznica u ukupnoj vrijednosti od 43.150.000,00 €.

U procesu revizije, izvršena je provjera iskazanog stanja obaveze po osnovu državnih obveznica serije GB1-2014 na dan 31.12.2015. godine. Prema Izvodu iz Centralne depozitarne agencije (CDA) na dan 31.12.2015. godine za emitenta – Ministarstvo finansija, simbol trgovine GB14, evidentirano ukupno 14 vlasnika ove HOV u ukupnoj količini 4315. Na osnovu podataka iz Amortizacionog plana obaveze na dan 31.12.2015. godine iznose 30.050.971,76 €, od čega obaveze za kamatu iznose 2.104.123,45 €, a obaveze za glavnicu 27.976.848,31 €.

- **Pravna lica i privredna društva** - U Izvještaju o Državnom dugu – Javnom dugu iskazano stanje duga na ime duga pravnih lica i privrednih društava iznosi 37,34 mil. eura. Na osnovu obrade dokumenta "Formular za utvrđivanje portfolija dugova" dostavljenih od strane Ministarstva finansija, drugih organa uprave i fondova, koji sadrže informacije o dugu (domaći dug, ino dug i izdate garancije), utvrđeno je da se iskazani iznos duga odnosi na pravna lica i privredna društava kako je dato u narednoj tabeli:

Tabela 41: Dug pravnih lica i privrednih društava

Pregled duga pravnih lica i privrednih društava - Formular za utvrđivanje portfolija dugova	Domaći dug	Ino dug	Ukupno
Ministarstvo kulture	1.781.063,16		1.781.063,16
Radio televizija Crne Gore	1.781.063,16		1.781.063,16
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja		312.410,43	312.410,43
Ministarstvo prosvjete	72.945,00		72.945,00
JPU Zagorka Ivanović Cetinje	43.189,00		
JU OŠ Ivan Vušović Vidrovan Nikšić	8.000,00		
JU OŠ Radojica Perović Podgorica	12.000,00		
JU SMŠ Braća Selić Kolašin	5.520,00		
JU SSŠ Bijelo Polje	1.303,00		
JU OŠ Luka Simonović Nikšić	2.933,00		
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva		35.072.863,65	35.072.863,65
Željeznička infrastruktura Crne Gore		24.345.335,13	24.345.335,13
ŽPCG		10.727.528,52	10.727.528,52
Ministarstvo za informaciono društvo Crne Gore	81.687,06		81.687,06
Pošta Crne Gore AD	81.687,06		81.687,06
Fond za zdravstveno osiguranje	22.447,22		22.447,22
Dom zdravlja Danilovgrad	2.584,29		
Dom zdravlja Tivat	12.651,10		
Dom zdravlja Herceg Novi	3.983,19		
Opšta bolnica Pljevlja	3.228,64		
Ukupno	1.958.142,44	35.385.274,08	37.343.416,52

Pravna lica i privredna društva iskazala su stanje duga u iznosu od 37.343.416,52 €, koje je confirmisano sa podacima poslovnih banaka, i to domaći dug u iznosu od 1.958.142,44 € i ino dug u iznosu od 35.385.274,08 € kako je prikazano u Predlogu zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu.

9. IZVJEŠTAJ O DATIM GARANCIJAMA U 2015. GODINI

Članom 10 Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu i Odlukom o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2015. godinu¹⁵ planirano je izdavanje garancija u 2015. godini uz obavezu obezbjeđivanja kolaterala Državi Crnoj Gori. Vlada Crne Gore je u toku 2015. godine izdala garancije po zaključenim kreditnim aranžmanima sa ino kreditorima u iznosu od 40,00 mil. eura i domaćim kreditorima u iznosu od 48,17 mil. eura, odnosno u ukupnom iznosu od od 88,17 mil.eura.

Garancija izdata ino kreditoru - Garancija za kreditni aranžman zaključen između Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj (EBRD) i Crnogorskog elektroprenosnog sistema (CGES) za Projekat izgradnje „Kabal Tivat-Pljevlja“ u iznosu od 40.000.000,00 €. Instrument obezbjeđenja date garancije

¹⁵ „SL lis CG“, br.6/15 i 54/15

je Ugovor o hipoteci UZZ broj 708/2015 od 30.12.2015. godine i Ugovor o zalozi pokretnih stvari UZZ br.709/2015.

Garancije izdate domaćim kreditorima u ukupnom iznosu od 48,17 mil. eura i to:

- **Garancija za zaključeni kreditni aranžman između Societe Generale banke Montenegro AD i Stambene zadruge radnika prosvjete „Solidarno“ Podgorica 5.280.000,00 €** - Garancija br. 06-3157/1 od 20.07.2015. godine izdata na 80% odobrenog iznosa kredita po Ugovoru o kreditu broj 00-421-0102751.6 od 20.07.2015.godine, koji je zaključen između Societe Generale banke Montenegro AD i Stambene zadruge radnika prosvjete „Solidarno“ Podgorica na iznos od 6.600,000.00 €, za finansiranje izgradnje stambenog objekta za prosvjetne radnike u Budvi. Garancija je izdata na 80% odobrenog kredita u iznosu od 5.280.000,00€ u korist Societe Generale banke Montenegro AD, u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-1358 od 25.06.2015. godine. Kao instrument obezbjeđenja date garancije uspostavljena je hipoteka prvog reda na listu nepokretnosti broj 2523 KO Budva (UZZ broj 703/2015 od 05.08.2015. godine).
- **Garancije za zaključene kreditne aranžmane između poslovnih banaka i jedinica lokalne samouprave** - U skladu sa Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu¹⁶ i Odlukom o dopuni Odluke o zaduživanju i davanju garancija Crne Gore za 2015. godinu¹⁷ utvrđeno je da je Vlada Crne Gore izdala garancije za zaključene kreditne aranžmane između domaćih kreditora i jedinica lokalne samouprave za realizaciju sanacionih planova u ukupnom iznosu od 42,89 mil eura.

Ministarstvo finansija je zaključilo Ugovore o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, s opštinama koje su iskazale potrebu za kreditnim zaduženjem po osnovu realizacije sanacionog plana. Ugovorima su uređena međusobna prava i obaveze ugovornih strana u vezi s realizacijom odobrenog kreditnog zaduženja i njegovim obezbjeđenjem kroz izdavanje državne garancije.

U skladu sa članom 4 Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu kreditnog zaduženja uz državnu garanciju, jedinice lokalne samouprave su izdale mjenice i mjenična ovlašćenja, kao i ovlašćenja kojima se ovlašćuje Ministarstvo finansija da može raspolagati sredstvima Egalizacionog fonda i prihodima predviđenim članom 25 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave koje su se kreditno zadužile uz državnu garanciju.

Vlada Crne Gore je, donešenim zaključcima, prihvatila izdavanje državne garancije na kreditno zaduženje jedinica lokalne samouprave i garancije za Ugovore o kreditu između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija, jedinica lokalne samouprave i banke, davaoca kredita, po predlozima Ministarstva finansija.

Garancije su date bankama za kreditne aranžmane i to:

- a) **Garancija za kreditni aranžman zaključen između Prijestonice Cetinje i Erste banke AD Podgorica u iznosu od 7.000.000,00 €** - Garancija broj 06-4670/1 od 09.11.2015. godine, u skladu sa Zaključkom Vlade broj 08-2532 od 29.10.2015. godine, izdata je u korist Erste banke AD Podgorica po Ugovoru o kreditu broj 5100411255 od 20.10.2015. godine na iznos od 7.000.000,00 €. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije sanacionog plana Prijestonice Cetinje broj 06-4464/1 od 26.10.2015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je 19.10.2015. godine između Ministarstva finansija i Prijestonice Cetinje. Sredstvo obezbjeđenja je Rješenje Uprave za nekretnine - Područna jedinica Cetinje broj 954-119-UPI-967/2015 od 06.11.2015. godine o upisu zabilježbe založno pravo hipoteke u

¹⁶ „Sl.list CG“, br.47/15

¹⁷ „SL.list CG“, br.54/15

korist hipotekarnog povjerioca Vlade Crne Gore. Na osnovu člana 4 Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Prijestonice Cetinje za kreditno zaduženje uz državnu garanciju, Prijestonica Cetinje je izdala mjenicu i mjenično ovlaštenje broj 01-031/15-1192 od 09.11.2015. godine. Dato je i ovlaštenje broj 01-031/15-1192 od 09.11.2015. godine, kojim se ovlašćuje Ministarstvo finansija da može raspolagati sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje br.01-031/15-1192 od 09.11.2015. godine da može raspolagati ustupljenim prihodima predviđenim članom 25 Zakona o finansiranju lokalne samouprave koji pripadaju Prijestonici Cetinje.

b) Garancija za kreditne aranžmane zaključene između Opštine Bijelo Polje i komercijalnih banaka u iznosu 8.940.000,00 € - Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Bijelo Polje broj 06-4469 od 26.10.2015. godine, uz kreditno zaduženje i uz državnu garanciju, zaključen između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Bijelo Polje, definisano je da se Opština Bijelo Polje može zadužiti u iznosu od 13.973.000,00 €, shodno odredbama člana 64 stav 2 Zakona o finansiranju lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore. Zaključkom broj 08-2538 od 29.10.2015. godine, Vlada je prihvatila izdavanje državne garancije na kreditno zaduženje Opštine Bijelo Polje u ukupnom iznosu od 8.940.000,00 € i garancije za ugovore o kreditima zaključenim sa:

- **Komercijalnom bankom AD Budva u iznosu od 1.600.000,00 €** - Garancija br. 06-4683/1 izdata je 10.11.2015. godine po Ugovoru o kreditu broj 00-411-0100781 od 19.10.2015. godine, na iznos od 1.600.000,00 € u korist Komercijalne banke ad Budva. Kao sredstvo obezbjeđenja data je mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-7631/1 od 10.11.2015. godine, ovlaštenje broj 01-7635 od 09.11.2015. godine kojim se ovlašćuje Ministarstvo finansija da može raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje br. 01-7653/1 od 09.11.2015. godine o ustupanju prihoda koja pripadaju Opštini Bijelo Polje.
- **Hypo Alpe Adria bankom AD Podgorica u iznosu od 3.440.000,00 €** - Garancija broj 064682/1 izdata je 10.11.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj AA15306C3W5F od 02.11.2015. godine, na iznos od 3.440.000,00 € u korist Hypo Alpe Adria banke ad Podgorica. Kao sredstvo obezbjeđenja data je mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-7632/1 od 10.11.2015. godine, ovlaštenje broj 01-7634 od 09.11.2015. godine o raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-76543/1 od 09.11.2015. godine o ustupanju prihoda koja pripadaju Opštini Bijelo Polje.
- **Societe Generale bankom AD u iznosu od 3.900.000,00 €** - Garancija broj 06-4673/1 izdata je 10.11.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 00-421-0102865.2 od 10.11.2015. godine, na iznos od 3.900.000,00 € u korist Societe Generale banke ad Podgorica. Kao sredstvo obezbjeđenja data je mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-7630/1 od 10.11.2015. godine, ovlaštenje broj 01-7633 od 09.11.2015. godine o raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-7633/1 od 09.11.2015. godine o ustupanju prihoda koja pripadaju Opštini Bijelo Polje.
- **Crnogorskom komercijalnom bankom AD Podgorica u iznosu od 2.500.000,00 €** - Garancija broj 06-540/1 izdata je 21.12.2015. godine po Ugovoru o kreditu broj 950-88-2141 od 15.12.2015. godine na iznos od 2.500.000,00 € u korist Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica. Kao sredstvo obezbjeđenja data je mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-9353/1 od 21.12.2015. godine o raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-9353/2 od 21.12.2015. godine o ustupanju prihoda koji pripadaju Opštini Bijelo Polje.
- **NLB Montenegro bankom AD Podgorica u iznosu od 2.500.000,00 €** - Garancija br.06-5544/1 izdata je 25.12.2015. godine po Ugovoru o kreditu broj KR2015/29039 od 21.12.2015. godine na iznos od 2.500.000,00 € u korist NLB Montenegro banke ad Podgorica. Kao sredstvo obezbjeđenja data je mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-

9378/1 od 21.12.2015. godine, ovlaštenje broj 01-9373/2 od 21.12.2015. godine o raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-9373/3 od 21.12.2015. godine o ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Bijelo Polje.

Instrumenti obezbjeđenja za date garancije, su Rješenje Uprave za nekretnine - Područna jedinica Bijelo Polje, broj 954-105-1142/1-2015 od 06.11.2015. godine i Rješenje broj 954-105-317/1-2016 od 25.03.2016. godine i sredstva obezbjeđenja definisana članom 3 i članom 4 Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Bijelo Polje broj 06-4469 od 26.10.2015. godine.

- c) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Kolašin i Erste banke ad Podgorica u iznosu od 5.700.000,00 €** - Garancija broj 06-4684/1 izdata 10.11.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 5100412670 od 26.10.2015. godine zaključenim između Opštine Kolašin i Erste banke AD Podgorica na iznos od 5.700.000,00 € u skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore broj 08-2543 od 29.10.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije sanacionog plana Opštine Kolašin broj 06-4473 od 26.10.2015. godine uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Kolašin. Sredstvo obezbjeđenja je Rješenje Uprave za nekretnine - Područna jedinica Kolašin, broj 464/498-2/15 od 11.11.2015. godine, o upisu zabilježbe - hipoteke. Opština Kolašin je kao obezbjeđenje dala mjenicu i mjenično ovlaštenje broj 02 - 2982 od 10.11.2015. godine, ovlaštenje broj 02-2981 od 10.11.2015. godine o raspolaganju sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 02-2980 od 10.11.2015. godine o ustupanju prihoda koja pripadaju Opštini Kolašin.
- d) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Mojkovac i Societe Generale Montenegro banke u iznosu od 650.000,00 €** - Garancija broj 06-4672/1 izdata 10.11.2015. godine po Ugovoru o kreditu broj 00-421-0400080.5 od 10.11.2015. godine, na iznos od 650.000,00 € u korist Societe Generale Montenegro banke ad Podgorica po Zaključku Vlade broj 08-2563 od 05.11.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Mojkovac broj 06-4493 od 27.10.2015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Mojkovac 10.11.2015. godine. Sredstva obezbjeđenja su Rješenje o upisu zabilježbe - hipoteke broj 116-954-185/15 od 11.11.2015. godine, mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-1570 od 11.11.2015. godine, ovlaštenje broj 01-1568 od 11.11.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-1569 od 11.11.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Mojkovac.
- e) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Berane i Societe Generale Banke ad Podgorica u iznosu od 5.200.000,00 €** - Garancija broj 06-4781/1 je izdata 16.11.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 00-421-0102872.5 od 16.11.2015. godine u korist Societe Generale Montenegro banke AD, na iznos od 5.200.000,00 €, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2667 od 17.11.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Berane uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, broj 06-4645 od 06.11.2015. godine, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Berane. Sredstvo obezbjeđenja date garancije je Rješenje o upisu hipoteke broj 954-894/1 od 18.11.2015. godine, izdato od Uprave za nekretnine – Područna jedinica Berane, mjenica i mjenično ovlaštenje broj 01-031-3374 od 17.11.2015. godine, ovlaštenje broj 01-031-3373 od 17.11.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda i ovlaštenje broj 01-031-3373/1 od 17.11.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Berane.
- f) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Šavnik i Societe Generale Montenegro banke ad Podgorica u iznosu od 150.000,00 €** - Garancija broj 06-508371 izdata 01.12.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 00-421-31000896 od 01.12.2015. godine, na iznos od 150.000,00 €, u korist Societe Generale Montenegro banke AD

Podgorica, po Zaključku Vlade broj 08-2673 od 17.11.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Šavnik, broj 06-4661/1 od 09.11.2015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Šavnik. Sredstvo obezbjeđenja je Rješenje Uprave za nekretnine - Područna jedinica Šavnik o upisu zabilježbe hipoteke, br.954-118-UPI-179/15 od 03.12.2015. godine, mjenica i mjenično ovlašćenje broj 031-02-3676/1 od 02.12.2015. godine, ovlašćenje broj 031-02-3682 od 02.12.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda i ovlašćenje broj 031-02-3683 od 02.12.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Šavnik.

- g) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Rožaje i Societe Generale banke u iznosu od 3.500.000,00 €**- Garancija broj 06-5297/ izdata 15.12.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 00-421-0102928.4 od 15.12.2015. godine, na iznos od 3.5000.000,00 €, u korist Societe Generale Montenegro banke AD, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2927 od 10.12.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije sanacionog plana Opštine Rožaje broj 06-5157/1 od 07.12.2015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Rožaje, dana 04.12.2015. godine. Sredstvo obezbjeđenja za datu garanciju je Rješenje Uprave za nekretnine Podgorica – Područna jedinica Rožaje o upisu zabilježbe - hipoteke, broj 01-463-264/15 od 18.11.2015. godine, mjenica i mjenično ovlašćenje, ovlašćenje broj 5079 od 18.12.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda, i ovlašćenje broj 5080 od 18.12.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Rožaje.
- h) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Danilovgrad i Societe Generale Montenegro banke u iznosu od 2.500.000,00 €** - Garancija broj 06-5422/1 izdata 21.12.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 00421-0102943.8 od 21.12.2015. godine, na iznos od 2.500.000,00€, u korist Societe Generale Montenegro banke AD. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Danilovgrad, broj 06-5145/1 od 07.12.015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Danilovgrad. Sredstvo obezbjeđenja date garancije je Rješenje o upisu hipoteke broj 120-954-up-1208/15 od 24.12.2015. godine, mjenica i mjenično ovlašćenje br.03-031-1691/1 od 21.12.2015. godine, ovlašćenje broj 03-031-1690/1 od 21.12.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda i ovlašćenje broj 03-031-1692/1 od 21.12.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Danilovgrad.
- i) Garancija za kreditni aranžman zaključen između Opštine Ulcinj i Erste banke ad Podgorica u iznosu od 4.250.000,00 €** - Garancija broj 06-5613/1 izdata 29.12.2015. godine, po Ugovoru o kreditu broj 5100424527 od 30.12.2015. godine, na iznos od 4.250.000,00 €, zaključen između Opštine Ulcinj i Erste banke ad Podgorica, po Zaključku Vlade Crne Gore broj 08-2931 od 10.12.2015. godine. Ugovor o regulisanju međusobnih odnosa po osnovu realizacije Sanacionog plana Opštine Ulcinj broj 06-5158/1 od 26.10.2015. godine, uz kreditno zaduženje uz državnu garanciju, zaključen je između Vlade Crne Gore - Ministarstva finansija i Opštine Ulcinj. Sredstvo obezbjeđenja za datu garanciju je Rješenje Uprave za nekretnine - Područna jedinica Ulcinj o upisu zabilježbe hipoteke, broj 060-1859 od 30.12.2015. godine, mjenice i mjenično ovlašćenje broj 01-2374/15/2 od 28.12.2015. godine, ovlašćenje broj 01-2374/15-2 od 28.12.2015. godine za raspolaganje sredstvima Egalizacionog fonda i ovlašćenje broj 01-2374/15-2 od 28.12.2015. godine za raspolaganje ustupljenim prihodima koji pripadaju Opštini Ulcinj.

10. IMOVINA

Zakonom o državnoj imovini¹⁸ i podzakonskim aktima uređuje se korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori i lokalnoj samoupravi. Kontrolom upravljanja državnom imovinom, izvršenom kod potrošačkih jedinica budžeta koje su obuhvaćene revizijom, utvrđeno je da:

- a) Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Zavod za školstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Ministarstvo kulture, Uprava za kadrove – Podaci o imovini su dostavljeni Upravi za imovinu nakon isteka zakonom utvrđenog roka.

Državni organi, u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini, su dužni dostavljati podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini nadležnom organu uprave do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

- b) Ministarstvo finansija – Podaci o popisu imovine za 2015. godinu nijesu dostavljeni Upravi za imovinu.

Podaci o pokretnim i nepokretnim stvarima, u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini, trebaju biti dostavljeni Upravi za imovinu do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

- c) Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – U Rješenju o formiranju Komisije za popis imovine broj 404-2/16-1 od 20.01.2016. godine nije određen rok u kome se popis treba obaviti niti je određen rok za dostavljanje izvještaja o popisu.

Aktom o obrazovanju Komisije potrebno je odrediti rok u kojem se popis ima obaviti i rok za dostavljanje izvještaja o izvršenom popisu sa popisnim listama u skladu sa članom 12 Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini.

- d) Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo ekonomije, Zavod za statistiku, Zavod za školstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava za kadrove, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju – Dio evidentiranih službenih automobila nije imao sadašnju vrijednost u 2015. godini. Procjena njihove vrijednosti nije vršena.

Ukoliko službeni automobili nemaju vrijednost, treba vršiti procjenu njihove vrijednosti saglasno članu 11 Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

- e) Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo finansija, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Uprava za kadrove i Državni arhiv – Popis osnovnih sredstava nije vršen na obrazcu PL. U popisnim listama nedostaju sljedeći podaci: stanje u knjigovodstvenoj evidenciji, količinske i vrijednosne razlike knjigovodstvenog stanja i stanja po popisu.

Komisija za popis imovine je obavezna da vrši popis osnovnih sredstava na obrazcu PL, kako je propisano Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

- f) Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju – Komisija za popis pokretnih i nepokretnih stvari je u Izvještaju o izvršenom popisu broj 01-510 od 24.02.2016. godine popisala i stan u Podgorici površine 44m² (Ugovor o kupoprodaji broj 01-924 od 30.05.1995. godine). Pomenuti objekat nije knjigovodstveno evidentiran, odnosno ne postoje podaci o nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti.

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju dužan je da izvrši procjenu vrijednosti i knjigovodstveno evidentira stambeni objekat u skladu sa Zakonom o imovini.

¹⁸ Sl.list CG" br. 47/11

Revizijom upravljanja državnom imovinom uočene su nepravilnosti, od kojih su neke utvrđene revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2013. godinu i 2014. godinu. U skladu s tim, Državna revizorska institucija preporučuje svim potrošačkim jedinicama da intenziviraju aktivnosti na implementaciji Zakona o imovini i podzakonskih akta.

11. JAVNE NABAVKE

Revizijom javnih nabavki vršena je kontrola usklađenosti sprovedenih postupaka u procesu javnih nabavki u odnosu na Zakon o javnim nabavkama¹⁹. Predmet revizije javnih nabavki su sprovedeni postupci javnih nabavki, plan javnih nabavki i izvještaji o dodijeljenim javnim nabavkama u 2015. godini.

Nalaz revizije i utvrđeno činjenično stanje

a) Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod za statistiku, Uprava za inspekcijske poslove, Ministarstvo kulture, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Državni arhiv – Ukupna godišnja vrijednost javnih nabavki primjenom neposrednog sporazuma je veća u odnosu na zakonom utvrđeni limit.

Nabavke neposrednim sporazumom treba da budu realizovane u iznosima kako je propisano članom 30 Zakona o javnim nabavkama.

b) Ministarstvo prosvjete je neposrednim sporazumom izvršilo nabavku računarske opreme u vrijednosti 18.772,82 €. Ministarstvo finansija je neposrednim sporazumom izvršilo nabavku kancelarijske opreme u vrijednosti od 32.685,96 €. Ministarstvo rada i socijalnog staranja neposrednim sporazumom izvršilo je nabavke kompjuterske opreme i održavanja u vrijednosti od 25.696,77 €, usluge putničkih agencija u iznosu od 22.684,23 € i usluge prevođenja u iznosu od 21.730,16 €. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je neposrednim sporazumom izvršilo nabavku oznaka za životinje u vrijednosti od 10.000,00 € i kompjuterske opreme u iznosu od 5.300,00 €.

Naručilac je dužan da pravilno izvrši procjenu vrijednosti javne nabavke i sprovede odgovarajući postupak javne nabavke prema utvrđenim vrijednosnim razredima u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Nabavka putem neposrednog sporazuma se sprovodi za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost do 5.000,00 €.

c) Uprava za inspekcijske poslove – Sprovedene su dvije nabavke putem šoping metode za isti predmet javne nabavke po zahtjevima i to:

- Zahtjev za dostavljanje ponuda šoping metodom broj 0801-04/2015-15/2 od 24.02.2015. godine. Predmet javne nabavke je CPV 50100000-06 – usluge popravke, održavanja i sa njima povezane usluge za vozila i srodnu opremu i CPV 50112200-5 – usluge održavanja automobila.
- Poziv za javno nadmetanje u postupku javne nabavke šoping metodom broj 0801-04/2015-116/5 od 26.11.2015. godine. Predmet javne nabavke je CPV 50100000-6 usluge popravki, održavanja i sa njima povezane usluge za vozila i srodnu opremu i CPV 50112200-5 usluge održavanja automobila.

Državni arhiv - Sprovedene su dvije nabavke putem šoping metode za isti predmet javne nabavke po zahtjevima i to:

- Zahtjev za dostavljanje ponuda šoping metodom broj 09-122 od 09.02.2015. godine. Predmet javne nabavke je CPV7980000-5 – štamparske usluge.
- Poziv za javno nadmetanje u postupku javne nabavke šoping metodom broj 09-496 od 24.06.2015. godine. Predmet javne nabavke je CPV 79810000-5 usluge štampanja.

¹⁹ "Sl.list CG" br. 42/11, 57/14 i 28/15

Postupak javne nabavke šoping metodom, u skladu sa članom 29 i članom 42 Zakona o javnim nabavkama, može se sprovести najviše jednom godišnje za jedan predmet javne nabavke. Predmet javne nabavke može da bude određen po partijama prema tehnologiji, količini, vrsti, mjestu i vremenu isporuke.

d) Direkcija za saobraćaj je u Izvještaju o sprovedenim postupcima javnih nabavki za 2015. godinu, u Obrascu C za podnošenje podataka o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma, prikazala nabavke koje se ne odnose na godinu za koju se izvještaj sačinjava, već su iste sprovedene u prethodnoj godini.

Prilikom sačinjavanja Izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki potrebno je prikazati nabavke koje su realizovane u godini za koju se izvještaj sastavlja.

Revizijom sistema javnih nabavki i usklađenosti sprovedenih postupaka javnih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama utvrđene su nepravilnosti koje se ponavljaju i u prethodnim godinama. Državna revizorska institucija preporučuje da potrošačke jedinice proces javnih nabavki učine transparentnim i da obezbjeđe punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke roba, usluga i izvođenje radova u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava.

12. SISTEM UNUTRAŠNJIH FINANSIJSKIH KONTROLA

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola predstavlja politike i procedure usvojene od rukovodstva korisnika budžetskih sredstava radi postizanja utvrđenih ciljeva, osiguranja efikasnosti i uspješnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskog izvještavanja. Revizijom sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, kod potrošačkih jedinica koje su bile predmet revizije, utvrđeno je da Ministarstvo prosvjete nije kadrovski popunilo, a da Uprava za inspekcije poslove i Ministarstvo kulture nije sistematizovalo radno mjesto „Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju“.

U skladu sa članom 27 Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru potrebno je kadrovsko popunjavanje mjesta rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju, a u skladu s Uredbom o zvanjima unutrašnjih revizora u javnom sektoru potrebno je izmijeniti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta tako što će u okviru Odjeljenja za unutrašnju reviziju biti sistematizovano radno mjesto „Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju“.

Ministarstvo finansija je sačinilo Godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju finansijskog upravljanja i kontrolama (Obrazac GI-FMC) za 2015. godinu u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru i usvojilo knjigu procedura sa utvrđenim procedurama i odgovornostima za poslovne procese, ali nije utvrdilo interne procedure za poslove koji se obavljaju u Direktoratu državnog trezora.

Državna revizorska institucija smatra da treba i dalje sprovoditi aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije.

13. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Skupština Crne Gore, povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2014 - oktobar 2015. godine, dana 28. decembra 2015. godine usvojila je Zaključak broj 33/15-3/5 oo-72/15-44/3 ("Sl.list CG" br.78/15 od 31.12.2015. godine), kojim podržava preporuke Državne revizorske institucije, iskazane u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2014. godinu.

Državna revizorska institucija je, **na osnovu nalaza utvrđenih revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu** i Informacije o realizaciji Akcionog plana za implementaciju preporuka Državne revizorske institucije na kraju I kvartala 2016. godine, usvojenog Zaključkom Vlade Crne Gore dana 28.07.2016. godine (akt broj 01-06-13454/1 od 29.08.2016. godine) utvrdila sljedeće:

Budžetska prekoračenja, preusmjerenja i obuhvat javne potrošnje

- 1. Preporučuje se Ministarstvu finansija da u budućem periodu, prilikom planiranja godišnjeg budžeta, u potpunosti uskladi opšti i posebni dio budžeta. Preporuka je realizovana.**

Preporučuje se Ministarstvu finansija da dosljedno sprovodi utvrđena pravila propisana godišnjim zakonima o budžetu.

Ministarstvo finansija, u skladu sa članom 11 Zakona o budžetu za 2015. godinu, nije tokom godine vršilo preusmjerenje sredstava u korist iste pozicije korisnika budžeta koji je uzrokovao te troškove do iznosa njihovog ostvarenja, što je dovelo do nedozvoljenog prekoračenja budžetske potrošnje.

Preporuka nije realizovana.

- 2. Preporučuje se da Vlada Crne Gore prilikom planiranja budžeta kroz godišnje zakone o budžetu planira iznose prihoda ostvarene obavljanjem sopstvene djelatnosti potrošačkih jedinica i da se realizovani prihodi koriste u skladu s ograničenjima utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu.**

Zakon o budžetu Crne Gore za 2015. godinu **ne obavezuje potrošačke jedinice** da godišnjim zakonom o budžetu planiraju iznose prihoda ostvarene od obavljanja sopstvene djelatnosti, kao ni obavezu da realizovane prihode koriste u skladu s ograničenjima utvrđenim godišnjim zakonom o budžetu. Naime, članom 6 Zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu utvrđeno je „Prihode koje ostvari potrošačka jedinica sopstvenom djelatnošću, a na osnovu zakonskih ovlašćenja, služiće isključivo za finansiranje izdataka te potrošačke jedinice“.

Gotovinski depoziti države

- 3. Potrebno je da Ministarstvo finansija obezbjedi odgovarajuću evidenciju stanja i prometa računa koji su u sistemu Konsolidovanog računa državnog trezora na klasi 1 Glavne knjige trezora, u skladu sa članom 6 Pravilnika o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština.**

Ministarstvo finansija nije uskladilo vođenje Glavne knjige s Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Republike, budžete vanbudžetskih fondova i budžete opština. Prema rezultatima revizije Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu, kao i u ranijim godinama, Ministarstvo finansija kroz sistem Glavne knjige državnog trezora nije obezbijedilo potpunu evidenciju stanja i prometa na kontima klase 1. **Preporuka nije realizovana.**

4. Poreska uprava treba da obezbjedi knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu, u dijelu iskazanih stanja na računima klase "1" računi novčanih sredstava, klase "3" računi obveznika javnih prihoda (uključujući i račune depozita) i klase "7" računi javnih prihoda, sa Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu.

Poreska uprava, kao i u prethodnim godinama, nije obezbijedila knjigovodstvenu evidenciju usaglašenu s Pravilnikom o poreskom knjigovodstvu. **Preporuka nije realizovana.**

5. Preporučuje se Ministarstvu finansija da se pridržava Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja.

Kontrolom rješenja o odloženim poreskim i neporeskim potraživanjima utvrđeno je da sva odlaganja duga (4 rješenja u iznosu od 186.968,37 €) nijesu odobravana uz uslov da je poreski obveznik obezbjedio bankarsku garanciju ili drugi instrument obezbjeđenja u visini neplaćenih obaveza, što nije u skladu sa članom 2 Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja. **Preporuka nije realizovana.**

Izdaci budžeta

6. Preporučuje se da se na grupi računa 463 - Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda evidentiraju izdaci za otplatu neizmirenih obaveza koje nijesu planirane budžetom potrošačkih jedinica, kao i da se račun ne tereti po osnovu izdataka čija obaveza plaćanja dopijeva u tekućoj fiskalnoj godini. **Preporuka nije realizovana.**

Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola

7. Pored evidentnih unapređenja ovog sistema treba i dalje sprovesti aktivnosti na uspostavljanju funkcije finansijske kontrole i unutrašnje revizije u potrošačkim jedinicama u skladu sa Zakonom o unutrašnjoj finansijskoj kontroli u javnom sektoru i standardima interne revizije. **Preporuka je djelimično izvršena.**

Kapitalni budžet

8. Preporučuje se potrošačkim jedinicama, koje realizuju kapitalni budžet, da izvršenje budžeta usklade s planiranim projektima, ili da prilikom promjene namjene korišćenja sredstava o tome obavijeste Ministarstvo finansija i Vladu Crne Gore, radi dobijanja odgovarajuće saglasnosti u skladu sa članom 46 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Kada je u pitanju Kapitalni budžet utvrđeno je da je preporuka data u Izvještaju o reviziji završnog računa Budžeta Crne Gore za 2014. godinu djelimično realizovana i to u dijelu usklađivanja izvršenja budžeta sa planiranim projektima. **Preporuka je djelimično izvršena.**

Imovina

9. Preporučuje se svim potrošačkim jedinicama da intenziviraju aktivnosti na implementaciji Zakona o imovini i podzakonskih akata.

Kada je u pitanju realizacija preporuke vezane za državnu imovinu, revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu utvrđene su nepravilnosti date u tekstu Izvještaja. **Preporuka je djelimično izvršena.**

Javne nabavke

10. Preporučuje se da potrošačke jedinice proces javnih nabavki učine transparentnim i da obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama koji reguliše postupak nabavke

roba, usluga i izvođenje radova u cilju zakonitog trošenja budžetskih sredstava. Preporuka je djelimično izvršena.

Kada je u pitanju realizacija preporuke vezane za javne nabavke, revizijom Predloga zakona o završnom računu Budžeta Crne Gore za 2015. godinu utvrđene su nepravilnosti date u tekstu Izvještaja. Na osnovu utvrđenih nalaza, Državna revizorska institucija i dalje preporučuje da potrošačke jedinice obezbijede punu primjenu Zakona o javnim nabavkama.

PREDSJEDNIK SENATA

dr Milan Dabović, Rukovodilac Kolegijuma

Tabele:

Tabela 1: Korigovani deficit za 2015. godinu	10
Tabela 2: Naplata javnih prihoda prihodnih jedinica	11
Tabela 3: Prikupljanje i raspored sredstava sa Centralnog računa državnog trezora	12
Tabela 4: Priliv i odliv sredstava sa Glavnog računa državnog trezora.....	13
Tabela 5: Prenos sredstava sa Centralnog računa državnog trezora opštinama	13
Tabela 6: Prilivi i odlivi sredstava evidentirani u Glavnoj knjizi trezora	15
Tabela 7: Struktura finansiranja gotovinskog i korigovanog deficita u 2015. godini	15
Tabela 8: Neto promjene neizmirenih obaveza	16
Tabela 9: Budžetska prekoračenja	18
Tabela 10: Pregled primitaka i izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u Konsolidovani račun trezora ...	19
Tabela 11: Pregled izdataka javnih ustanova koji nijesu uključeni u Konsolidovani račun trezora.....	20
Tabela 12: Stanje depozita na dan 31.12.2015. godine	21
Tabela 13: Stanje sredstava od donacija na računima Centralne banke i poslovnih banaka.....	25
Tabela 14: Stanje sredstava kredita i pozajmica na računima Centralne banke i poslovnih banaka	26
Tabela 15: Stanje potraživanja po Projektu „1000+stanova“ na dan 31.12.2015. godine.....	27
Tabela 16: Primici budžeta	28
Tabela 17: Naplaćeni prihodi	28
Tabela 18: Struktura naplaćenih prihoda po prihodnim jedinicama.....	29
Tabela 19: Primici od prodaje državne imovine	30
Tabela 20: Reklasifikacija sredstava od prodaje državne imovine	30
Tabela 21: Pregled primitaka od prodaje državne imovine Savjeta za privatizaciju	32
Tabela 22: Pregled ostvarenih izdataka u 2015. godini.....	34
Tabela 23: Tekući izdaci.....	34
Tabela 24: Izdaci za kamate	35
Tabela 25: Izdaci za subvencije	35
Tabela 26: Pregled izdataka po osnovu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja.....	36
Tabela 27: Izdaci za otplatu dugova	37
Tabela 28: Izdaci za otplatu duga	37
Tabela 29: Otplata i kamata hartija od vrijednosti i kredita rezidentima	37
Tabela 30: Izdaci za glavnice i kamatu po kreditima kod komercijalnih banaka.....	38
Tabela 31: Otplata glavnice i kamate po kreditima i hartijama od vrijednosti nerezidentima	38
Tabela 32: Izdaci za otplatu obaveza iz prethodnog perioda.....	39
Tabela 33: Pregled izdataka tekuće budžetske rezerve	41
Tabela 34: Pregled budžetske rezerve	42
Tabela 35: Kapitalni budžet	45
Tabela 36: Kapitalni budžet Direkcije za saobraćaj	45
Tabela 37: Kapitalni budžet Direkcije javnih radova	46
Tabela 38: Spoljni dug	49
Tabela 39: Domaći dug	49
Tabela 40: Krediti kod komercijalnih banaka	49
Tabela 41: Dug pravnih lica i privrednih društava	53